

5. e. forint vagyis 25 korona. 4. Üzleti általuk minden 5 forint vagyis 10 korona.
ezeket szemben köteles az őrök fenntartására a I. és II. o. lór. és leánygyarmatokat
szolgálva a járat kiszolgálásában tisztelettel építettük meg. A állomás,
szemben ahol a lóvontatásban részt vevő gondozásban hozzájárultak a felosztás
mátrics a művekhez, a településnek elnökének megnevezésére kerülhet az istálló

3063.

V

elvállalás előtt kölcsönösen tisztelettel a művekhez a művekhez összefüggésben. A
gyarapításban részt vevő gyarmatoknak a művekhez a művekhez összefüggésben
szemben ahol a művekhez összefüggésben tisztelettel a művekhez összefüggésben a művekhez

XII.

3064.

1899.

A püspöki szabad adományozás és kegyuraság alá tartozó javadalmak tisz-
telendő lelkészei számára a gondozásuk alatt levő javadalmi épületek jókarban tar-
tása és esetleges megújítása érdekében a következő szabályrendeletet teszem közzé
tudomás és miheztartás végett :

Szabályren-
delet a püs-
pöki javadal-
makkal fog-
natosítandó
építkezések
tárgyában.

I.

K e g y u r i kötelezettségből csak oly új épületek emeltetnek, a melyek az
egyházi törvények értelmében a kegyurasággal szorosan kapcsolatosak; ilyenek : a templom s ezzel összeépült torony, a templom kerítése és netáni melléképületei, to-
vábbá a lelkészzi és segédlelkészzi lak és ezeknek tartozékai : a konyha, éléskamara,
pincze, árnyékszék, a lelkészzi lak kerítése s ott, hol az egyházlátogatásilag bizto-
sitva van, az istálló és kocsiszín.

II.

A gazdasági épületek, mint istállók, csürök, fészerek, hambahárok, ólak stb.
a kegyurat nem terhelik s ezek akár ujraépítéséhez, akár kiigazításához a püspöki
uradalom illetőleg a kegyuratlan plébániák pénzétől csak azon esetben fog járulni,
ha ebbeli jogigény egyházi látogatás vagy más okmány által igazoltatik. minden más
esetben ezen épületek felállítása és kiigazításának kölevezettsége az illető hitközségek
hiveinek terhére esik.

III.

Általában pedig ugy az új építkezések, mint a kiigazításoknál, melyek rend-
szerint a kegyurat terhelik, szabályul szolgál, hogy a kegyur csak annyiban tartozik
ezek költségeit első sorban viselni, a mennyiben az illető egyháznak külön e célra
kezelt vagyonra nincs, és ez esetben is

IV.

A kegyur akár az uj építkezések, akár a kiigazításoknál csak a szükséges anyagokat és pénzbeli kiadásokat viseli, mig ellenben a hivek kötelesek az összes kézi és szekeres napszámokat ingyen leróni.

V.

A kegyuraságot terhelő akár uj építkezések, akár kiigazítások költségvetéseinék elkészítése és általában az építkezés vezetése a kegyurat illeti. Ugyanezen jogokat a kegyuratlan plébániáknál az egyházmegyei hatóság gyakorolja.

VI.

Azon gazdasági épületek tekintetében, melyek a II. pont szerint a kegyurat nem terhelik, az illető egyház vagy lelkész és hivek egymásközti hozzájárulási arányára nézve irásbeli kötések hiányában az eddigi gyakorlat szolgál zsinórmértékül.

VII.

A kegyuraságot terhelő épületekben is minden apróbb kijavítások, melyeket rendszerint minden lakó önmaga tartozik teljesíteni, mint kályhák igazitása, zárák, ablakvasalások, ajtósarkak, üvegezések stb. a mennyiben az egyes igazítási térel 20 frtot meg nem haladna, valamint az épületek egész belső tisztogatása is, az illető javadalmas terhére esnek s ha ily csekélyebb javítások elmulasztásából nagyobb károk következnének be, ezek a mulasztását elkövető javadalmason megveendők.

VIII.

Minden javadalmas tartozik, legkésőbb a folyó év november hó végéig a szükségessé vált nagyobb igazítások jegyzékét nálam bejelenteni, hogy ezek tekintetében a költségvetés elkészithető és a födözés az uradalom következő évi költség-előirányzatába, illetve a kegyuratlan plébániák alapjának költségvetésébe beilleszthető legyen. Az elkesetten benyújtott bejelentések, a mennyiben az elhalasztás kárral vagy veszélyivel nem jár, csak a jövő évi költségvetésnél fognak tekintetbe vétetni ; az elkesésből származó nagyobb költségeket pedig az illető javadalmas tartozandik megtéríteni.

3080.

1899.

III

A tolnamegyei závodi r. k. osztálytanítói állomásra a ugusztus hó 31-i k. éig pályázat nyittatik. Jövedelme : Készpénzben 300 osztr. ért. forint vagyis 600 korona. 2. Egy szobából álló a legszükségesebb butorokkal felszerelt szoba egyenértéke 10 frt vagyis 20 korona. 3. Egy öl fa fütésre pénzbeli egyenértéke 12

o. é. forint vagyis 24 korona. 4. Utazási átalány czimén 5 forint vagyis 10 korona. Ezzel szemben köteles az egyik tanteremben az I. és II. o. fiu és leánygyermeket oktatni és lehetőleg a kátori teendökben segíteni, ha férfi tanító nyeri el az állomást, mert különben okleveles tanítónők is pályázhatnak. A kellően felszerelt folyamodványok a závodi r. k. iskolaszék elnökségéhez intézendők. Pósta Kis-Vejke. Tolna m.

3065.

1899.

A püspök-laki r. k. osztálytanítói állásra ismét pályázat hirdettetik. Jövedelem az iskolaszék legujabb határozata folytán nem 350, hanem 370 frt, 6 köbm. tűzifa és a legszükségesebb butorokkal felszerelt szoba. Kotelessége az egyik tanteremben tanitani és a kántori teendökben segédkezni. Tannyelv német-magyar. A folyamodványok aug. 31-ig Püspök-Lakra (u. p. Himesháza) az iskolaszéki elnökhöz küldendők.

Pályázat a
püspök-laki
r. k. osztály-
tanítói állásra.

3066.

1899.

A pellérdi róm. kath. iskolában osztálytanítói állásra pályázhatnak okleveles tanítók vagy tanítónők folyó évi augusztus hó 31-ig. Fizetése: 300 frt, körülbelül 30 frt tandíj, egy szobás lakás. Pellér Pécs mellett. Iskolaszéki elnök.

Pályázat a
pellérdi r. k.
osztálytanítói
állásra.

3067.

1899.

A berementi r. kath. népiskolánál az osztálytanítói állomásra f. é. aug. 31-ig pályázat hirdettetik. Fizetése egy polgári évre 350 frt készpénz, havi előleges részletekben. — Kötelmei: egy osztályt (I—III) önállólag vezetni, az ismétlő iskolások oktatásában segédkezni és a kántortanítót — ennek akadályoztatása esetében a templomban helyettesíteni. A tannyelv: német és magyar. A kérvények a berementi r. kath. iskolaszék egyházi elnökéhez intézendők.

Pályázat a
berementi r k
osztálytanítói
állásra.

3068.

1899.

Görcsönyben a r. kath. népiskolánál az osztálytanítói állomásra ismételte folyó évi augusztus hó 23-ig pályázat hirdettetik. Jövedelme egy polgári évre 350 frt készpénz előleges havi részletekben pontosan kifizetve. Lakása az iskolaépületben egy külön butorozott szoba fűtéssel. Kotelessége az osztályt önállóan vezetni, az ismétlő és vasárnap iskolai tanulók oktatásában, valamint a kántori teendökben segédkezni. Csak tanképesített egyének, de tanítónők is pályázhatnak. Az állomás azonnal elfoglalando és évközben hasonló állomással másol föl nem cserélhető. A kérvények a németi-i esperesi kerület tanfelügyelői hivatalához Garba, (posta helyen) küldendők.

Pályázat a
görcsönyi r.k.
osztálytanítói
állásra.

3069.

1899.

Pályázat a simontornyai (Tolnam.) róm. kántortanítói állomásra f. évi augusztus 27-ig pályázat hirdettetik. Javadalma: 1) Hárrom szoba, egy konyha és pincéből álló lakás melléképületekkel. 2) A hitközségtől 82 frt 95 kr. 3) Borjárulék fejében a hitközségtől 46 frt 50 kr. 4) Négyfogatu szekér széna helyett a politikai községtől 20 frt. 5) Négy kis hold szántóföld a tanító által munkálva; házikert 380 □ öl, külsökert 966 □ öl. 6) minden házaspár után $\frac{1}{2}$ mérő össi eleség, ennek hiányában tavaszi és 15 kr. — az özvegyektől fele. Jelenleg 443 adózó van összeirva. Hárrom öl tűzifa helyett 50 frt 46 kr. 8) Stoláris jövedelem körülbelül 60 frt. 9) Hárrom tanterem és két tanító szobájának tisztogatásáért 54 frt. — Tannyelv magyar. Kötelessége egy osztatlan iskolának vezetése, valamint az összes kántori teendőket mindenben önállóan végezni. A folyamodványok alulírott iskolaszéki elnökhöz nyújtandók be, s a kitüzött napon — 27-én személyesen megjelenni sziveskedjenek. Simontornya, 1899. augusztus hó 6-án. Görög Incze h. plébános, isk. sz. elnök.

3070.

1899.

Pályázat a nagykonda pusztai rk. tanítói állomásra. Javadalma évi 300 frt; kétszobából, konyhából, éléskamrából, pincéből és istállóból álló lakás; 400 □ öl bekerített kert; tankötelesek (70 körül) után fejenkint 40 kr. tandij; 12 □ m. hasábfának megfelelő tüzelő anyag; 2—3 malom fuvar. Helyreszállítási költségi dij 25 frt. Pályázhatnak okleveles tanítók; a folyamodványok, az iskolaszéki elnökséghöz (a dombovári plébánián Tolna vm.) nyújtandók be 1899. augusztus 27-éig.

3071.

1899.

Pályázat a somogy-drávaszentmártoni róm. kath. elemi iskolánál évi 300 fizetésből, 50 frt kert- és lakáspótlékből, egy butorozott szobából és 5 öl lágyfából, amelyből a tanterem is fütendő, vagy ennek ellenében 25 frt pénzösszegből álló illetményekkel javadalmazott ujjonan szervezett III. tanítói állomás. Tannyelv magyar, de a horvátul értők, vagy akik hajlandók a horvát nyelvet némiépen is elsajátítani, előnyben részesülnek. Kérvények a szigetvári esperesi kerület esperességének Lakócsára (Somogym.) küldendők szeptember 1-ig.

3072.

1899.

Pályázat a szlávai r. k. osztálytanítói állásra f. é. szept. hó 3-ikáig pályázat hirdettetik. Jövedelme: 350 frt negyedévi részletekben, egy butorozott szoba ágynemű nélkül, szabad fütés. Kötélcs azonban egyideig a kántortanítói állás betöltéseig a

kántori teendöket is végezni, a mely fáradtságáért ezen idön át a kántori jövedelmet élvezí. Tannyelv: magyar; azonban egy kevés horvát nyelv ismeret szükséges. Folyamodványok Bogdására (Baranya m.) küldendők az iskolaszék elnökéhez

3073.

1899.

Tolna-Szakályba az egyik tanítói állomásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Fizetése: 130 forint, havi előleges részletekben, egy butorozott szobából álló lakás tisztogatás és fütéssel: továbbá a kántortanitonál élelmezés, és mosás fejében 20 forint. Kötelessége az iskolaszék által meghatározott osztályt tanterv szerint vezetni, az ismétlőket tanitani és a kántorságban segédkezni. Tannyelv: magyar. Képezdevégzettek is pályázhatnak. Pályázatok az iskolaszéki elnökhöz küldendők.

Pályázat a
tolna-szakályi
tanítói állo-
másra.

3074.

1899.

A Szalkai r. k. osztálytanítói állomásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalma: 320 frt készpénz negyedévi részletekben a hitközségi pénztárból fizetve; egy némi leg butorozott szoba, ágynemű nélkül; elegendő tűzifa; és 58 frt évi államsegély. Tannyelv: német-magyar. Kötelessége egyik tanteremben a növendékeket oktatni, öket vasár- és ünnepnapokon a templomba vezetni és reájuk fölügyelni, az ismétlő iskolások tanításánál segédkezni. A kántorságban jártasság előnyös. Folyamodványok augusztus 23-ig a szalkai r. k. plébánia hivatalhoz (Tolna megye, u. posta Morágy) intézendők.

Pályázat a
szalkai r. k.
osztálytanítói
állomásra.

3075.

1899.

A felső-ireghi r. k. iskolaszék a megüresedett osztálytanítói és segédkántori állásra hirdetett pályázatnak határidejét szeptember 1-ig meghosszabítja. Javadalma: 400 frt, havi előlegben, mely összegben azonban 25 frt átalány számítással egy butorozott szoba és fűtés ellenértéke is benfoglaltatik. Okleveles tanítók hiányában jobb bizonytvánnyal bíró magántanuló képezdészek is folyamodhatnak.

Pályázat a
felső-ireghi r.
k. osztályta-
nitói állásra.

3076.

1899.

Ó-Dombóvár róm.kat. iskolájához az osztálytanítói állásra, melylyel a segédkántorság is jár, pályázatot hirdet az iskolaszék. Fizetése 12 óra 255 frt., egy butorozott szobafűtéssel, a kántortanitonál élelmezés. A fönti összegben benfoglaltatik a kertilletmény, és a lakást kiegészítő póllek is. Kötelmei: a rábizott osztályokat az ismétlősökkel együtt tanitani és a kántorság minden ágában dijtalanul segédkezni. Okmányok augusztus 30-ig az elnökséghez küldendők.

Pályázat a
ó-dombóvári
osztálytanítói
segédkántori
állásra.

3077.

1899.

Pályázat az
apari r. kath.
osztálytanítói
állásra.

Az apari r. kat. népiskolánál az osztálytanítói állomásra augusztus 25-ig pályázat áll nyitva. Az állomás javadalma: 300 frt a hitközség pénztárából, egy csinos szobából álló lakás a legsükségesebb butorzattal, és egy öl kemény hasábfa, a házhoz hordva. — Kötelmei: egy osztálynak önálló vezetése, és szükség esetében a kántori teendőkben való segédkezés. A folyamodványok a fenn jelzett határidőig az apari r. kat. iskolaszék elnökéhez intézendők. A tanítás nyelve: magyar-német.

3078.

1899.

Pályázat a
nagy-budméri
r. kath. osz-
tály-tanítói
állásra.

Miután minapában senki sem jelentkezett a nagy-budméri kántor-tanítói állásra, a nagy-budméri hívek ujabban következő javadalmazást helyezték kilátásba: 1) A község ad $\frac{1}{4}$ évi előleges részletekben 350 frtot. 2) Vasárnapi iskolai tanítás fejében 15 frt 75 kr. 3) Iskolai fütésért 10 frt. 4) Kap a tanító 5 öl fát, ebből 1 öl az iskoláé 60 frt. 5) Van 4480 □ öl rétje, ennek átlagos jövedelme 50 frt. 6) Hofstell 517 □ öl 10 frt. 7) Stóla accidentia 5 frt. Összesen 500 frt 75 kr. Ebből a rét jövedelem a Hofstell és accidentia a kántorságért jár. Van szép lakás, 2 szoba, konyha, éléskamra, istálló, nyári konyha, pincze, présház. A tanító egy osztatlan osztály vezet, s a vasár- és ünnepeken létániát végez, elő imádkozik. Pályázati határidő szept. 15-ig szól, folyamodványok N.-Bólyba az isk. széki elnököz küldendők

3080.

1899.

Pályázat a
lengyeli r. k.
tanítói
állásra.

A lengyeli r. k. iskola osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik. Járan-dóság: 350 frt pénzben, egy szobából álló lakás, 1 öl fa. Kötelessége: a három alsó osztály vezetése. Folyamodványok a lengyeli iskolaszék elnökségéhez nyújtandók be aug. végéig. Pályázhatalnak tanítók — és ezek vasárnapi oktatásban segédkezni kötelesek — és tanítónők.

3079.

1899.

Expetuntur
vota districtu-
um de pensi-
one Julio Fe-
linger parocho
in Diós-Be-
rény applica-
cidanda

Julius Felinger parochus in Diós-Berény 66 annorum natus, a diurno-jam tempore infirmitate detentus et apoplexia tactus, a munere pastorali relevari et inde ab initio affuturi anni 1900 pensione donari petit.
Quapropter statutis instituti pensionalis conformiter, praesentibus provoco VV. Fratres districtuum totius Dioecesis, ut occasione coronae autumnalis quoad pensionem suprafato parocho applicidandam, vota sua depromere et Cancellariae Episcopali substernere velint.

Carolus Erös, cooperator in Valpo praesentatus et institutus est parochus Personatis
in Löcs.

Alexander Gadó, administrator interimalis parochiae Löcs, in eadem qualitate transpositus est ad parochiam vacantem Viljevo.

Stephanus Ábrahám adusque catecheta penes scholas elementares Civitatis Quinque-Ecclesiensis nominatus est capellanus chori Ecclesiae Cathedralis.

Desiderius Szabó cooperator in Szigetvár nominatus est catecheta penes scholas elementares Quinque-Ecclesienses.

Cooperatores missi sunt: Leopoldus Masson administrator interimalis in Viljevo ad Slivosevci.

Conradus Heckenberger e Quinque-Ecclesiis ad Valpo.

Michaël Horváth e Mohács ad Quinque-Ecclesias ad. S. Augustinum.

Michaël Zsivkó ex Egerágh ad Mohács.

Joannes Frey e Bátauszék ad Szigetvár.

Antonius Evetovics, Ord. S. Francisci prcv. Joannis Capistrani presbyter, ad annum in Dioecesin susceptus ad Egerágh.

Dávid Aulik, subsidiarius in Mocsolád, interim ad curandam valetudinem a servitio Dioecesis est relevatus.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 17-a Augusti, 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

I Samuel III. p.
episcopus.

XIII.

3195.

1899.

Egy éve immár, hogy végig zúgott magyar hazánkon a vészteljes szózat : meggyilkolták a királynét, s egy éve, hogy gyilkos tört mártottak szivünkbe is, mert nem csak egy szívbe hatolt az, — minden igaz magyar szive vérzik töle.

Egy hosszu év viharzott el fölöttünk, tele ezer bajjal gonddal, s mi ezek közt nem tudtuk feledni a napot, mely egy országot árváságra juttatott.

Évfordulóján e szörnyü veszteségnak, mikor ujra átezzük azt a mérehetetlen fájdalmat, mely akkor tölté el szivünket, ki vehetné zokon, hogy élesebben felsajog a folyton égő seb, hogy felsirunk a nagy veszteség miatt s az oltár előtt ruhánkat tépve jajgatunk: „Elpusztult házunk, tüzhelyünk . . . ?“ Nemzetünk anyja, örangyalá verzett el a gyilkos törszurás alatt.

Hányszor gondoltunk ez év alatt Reá, hányszor éreztük hiányát, ha felhő tornyosult vagy nap sütött egünkön ? Most érezzük csak igazán a veszteség nagyságát, mikor az első percek észbontó fájdalma némileg elcsitult, s keressük a szivet, mely úgy együtt érzett velünk. Most tudjuk csak, ki volt ő minékünk, mikor zokogva kell bevallanunk, hogy nincs már, aki annyi könyet letörölt, annyi sebet behegesztett. Az a sokat szenvedett sziv tudta, mi a fájdalom, megértette mások szomoruságát. A szegényeknek örzőangyal volt, mint magyarországi szent Erzsébet ; népünk nemtője, résztvevő barátja. Örült, ha örvendtünk s velünk sirt, ha gyász borult szivünkre.

S egy éve immár, hogy nem dobog velünk szive ; egy éve, hogy gyászba borult a három hegység és négy folyó hazája. Volt tán örömkünk azóta, a csüggédés kietlen éjébe beragyogott a reménység sugara, de szivünk legmélyén mindig ott rezgett egy kiirthatatlan, keserü érzés: meghalt Királynénk. Az a meleg Sziv, mely lelkeseidet nemzeti hagyományainkon, istápolta törekvéseinket, meghallgatta panaszainkat, az a meleg Sziv kihült, azok az áldó kezek lehanyatlottak.

De szellemed, ó nagy Királyné, az velünk, közöttünk lesz örökön örökqué. Nézz csak szivünkbe s látni fogod, mily mélyesen átérzett az a fájdalom, mely ott zokog most mélyein. Te ismerted jól az embert. Tudod, mily könnyen feled. Ha tán nehány sóhaj elkisér rövid ideig a siron tulra is, nem sokára maguk a gyászolók is sirba dölnek, s feledés borul szeretőkre s szeretettekre egyaránt. De Téged egy nemzet gyászol, apáról fiura száll áldott emléked s mig egy magyar él e

Gyász isteni
tisztelet ren-
deltetik el
I. b. Erzsébet
királyné ha-
lábanak év-
fordulóján.

hazában, emléked s a kesergés gyászos kimulásod fölött meg nem szünik. Ily fájdalmat nem tud gyógyítani, ily veszteséget nem tud feledtetni még az a nagy orvos sem: az idő. Szivünkben hordjuk e fájdalmat, mint a sebbetört nyilat, s ha tán idővel begyógyultnak tetszik is a seb, az a bentört nyilhegy meg-megsajdul, s ujra panaszszal és zokszóval telnek meg hazánk térei: „Elpusztult házunk, tűzhelyünk . . .“

Tisztelendő Testvérek! Csak óhajtástokat teljesitem, mikor elrendelem, hogy az Istenben boldogult nagy Királyné iránt ápolt kegyeletünk és hálánk megnyilatkozására, a nagy veszteség fölött érzett fájdalmunk enyhítésére, áldott Királynénk lelke üdvéért folyó évi szeptember 11-én székesegyházamban, valamint egyházmegyém minden plebániai templomában gyász isteni tisztelet tartassék, melyre meghivandók lesznek a helyi hatóságok, tanintézetek s katholikus testületek.

Egyuttal ujból szives figyelmetekbe ajánlom f évi IX. számú körlevele nélküli elolvasását azon célból, hogy a Budapesten emelendő Örök-imádás-templomra tervbe vett templomi gyűjtést idő és körülményekhez képest előmozditsákok s a hívéket szeretettel kiiktassákok, miszerint sem boldogult Királynénknak üdvösebbet, sem saját kegyeletük megnyilatkozására alkalmasabbat nem lehetnek, mint ha az örökimádás templomának felállításához filléreikkkel hozzájárulnák.

3196.

1899.

Irodalmi mű
ajánlatatik.

Simon Péter ny. m. kir. állami főgimn. tanárnak „Király és Haza“ című kortörténeti művét, melynek első kötetét a szerző Istenben boldogult Erzsébet királynénk áldott emlékének szentelte, tanulságos tartalmánál- és jó irányánál fogva egyházmegyém papságának és kath. tanintézeteinek figyelmébe ajánlom. Ára 5 frt.

3197.

1899.

Pályázat a
vásnoki ta-
nitói állomá-
másra.

A vásnoki tanítói állomás lemondás folytán megüresedvén, arra folyó évi szeptember hó 30-ikáig ismételten pályázat hirdettetik. Az állomás jövedékét alkotják: tisztességes lakás, mellékhelyiségek és házi kerten kívül: 1) 4 kataszteri hold 1139 □ ölj :zántóföld; 1 hold rét; 650 □ ölj kenderföld, mely ingatlanok jövedelmei a hitközség részéről 105 frt erejéig biztosítatnak. 2) 2 ölj hasáb, 1 ölj gömbölyü tűzifa; egyenértéke 25 frt. 3) pérbérekben mintegy 33 mérő vegyes gabona, értéke 104 frt. Páronkint 40 kr. lélekpénz, összesen 30 frt. 5) Tandij és ismétlő iskola tartási dij 49 frt. 6) szabad legeltetési jog; évenkint 4 malom fuvar. Ezek egyenértéke 5 frt. 7) Stóladijak a Vis. can. szerint. Összesen 316 frt. Tannyelv magyar. Helyi kántori teendők végzendők. Kellőleg felszerelt folyamodványok az isk. szék elnökéhez intézendők Sásdra.

Anno Domini 1899. die 21-a Augusti, quae fuit festum S. Joannae Francisciae vid., in Ecclesia Mea Cathedrali Quinque-Ecclesiensi ad s. subdiaconatum promovi: Desiderium Földes, Adalbertum Jakab, Julium Lajos absolvitos IV-i anni theologos ad titulum dioecesis Qu.-Ecclesiensis; item Antonium Ungváry et Dominicum Klekl fratres O. S. Francisci provinciae S. Ladislai Regis ad titulum paupertatis.

Ordinibus
initiali sunt.

Anno eodem, die 22. Augusti, quae fuit dies octava Assumpt. B. M. Virg., eodem loco praefatos ad s. diaconatum promovi.

Demum 24-a Augusti, quae fuit festum S. Bartholomaei Ap., per manum mearum impositionem ad s. presbyteratum promovi ad titulum dioecesis Quinque-Ecclesiensis: Desiderium Földes cum dispensatione in defectu aetatis 19. mensium, Adalbertum Jakab cum dispensatione in defectu 16. mensium et 7 dierum, Julium Lajos cum dispensatione 20. mensium, — omnes cum dispensatione in interstitiis et sacrato tempore.

Cooperatores missi sunt:

Personalia.

Kain Ábel e Bonyhád ad Bátaszék.

Franciscus Wölfel e Somberek ad Bonyhád,

Julius Lajos neopresbyter ad Somberek.

Püspök-Szent-László, 1899. évi augusztus hó 26-án.

† Samuel m. p.
episcopus.

XIV.

DE CVLTV

SACRATISSIMI CORDIS IESV

AMPLIFICANDO.

SACRAE RITVM CONGREGATIONIS

LITTERAE.

Rme Domine!

Etsi gratum semper mihi fuit officium communicandi cum Ecclesiae Praesulibus ea, quae supremus eiusdem Pastor illis significanda praescripserit; gratissimum modo accidit patefecere singulis Sacrorum Antistitibus suavissimam animi voluptatem, quam SSMVS D. N. LEO PP. XIII. percepit ex promulgatione novissimae suaee Epistolae Encyclicaee, qua universum humanum genus Sacratissimo Cordi D. N. Jesu Christi solemni ritu devovendi auctor fuit. Novit enim quanta animi propensione, quo consensu voluntatum fuerint eae litterae ab omnibus tum pastoribus tum fidelium gregibus receptae, et quam prompte ac studiose fuerit illis ubique obsecundatum.

Ipsemet sane Summus Pontifex cunctis exemplo praeavit; et ad suas Vaticanas Aedes, in sacello, cui a Paulo V. nomen est, institua per Ipsum supplicatiōne, universum terrarum orbem divino Jesu Cordi obtulit et devovit. Cuius exemplum secutus romanus populus, magna frequentia convenit in Patriarchales et minores Basilicas, in templo quaelibet curialia, in aedes sacras prope singulas; ibique solemnem consecrationis formulam ite avit unoque veluti ore confirmavit.

Protinus allatae sunt undique litterae, et quotidie afferuntur, nuntiantes, eudem consecrationis ritum, pari studio ac pietate, peractum fuisse in unaquaque dioecesi, imo in singulis, ferme ecclesiis; neque Italee solum et Europae, sed et regionum maxime dissitarum. Cuius universi catholici populi consensus in ob-

cundando votis et voluntati supremi omnium Patris, profecto laus maxime debetur sacris Praesulibus, qui suis gregibus eiusmodi in re auctores fuerunt ac duces. Quapropter, Summi Pontificis obsequens desiderio, Tibi et singulis, qui tuae subiacent potestati, animarum regimen gerentibus. Eius nomine, magnopere gratulor et gratias ago.

Siquidem, ut in iisdem encyclicis litteris BEATISSIMVS PATER edicit, uberes iucundissimosque fructus, nedum in singulos christifideles, verum et in universam christianam familiam, imo et in omne genus hominum, ex hac solemni oblatione derivaturos confidit, et nos cum Eo confidimus Omnes enim intime persentiunt quam necessarium sit, ut languescens nimium fides vividius excitetur, ut sincerae caritatis ardor ignescat; ut exsultantibus nimium cupiditatibus frena iniiciantur, moribusque in dies contabescentibus medicaminis nonnihil afferatur. Omnium in votis esse debet, ut humana societas suavissimo Christi imperio subiiciatur, Eiusque regium ius, divinitus Ei in omnes gentes collatum, civiles etiam potestates cognoscant et revereantur, quo fiat ut Ecclesia Christi, quae regnum Ipsius est, magis magisque amplificetur et ea perfruatur libertate et quiete, quae ad novos usque triumphos comparandos prorsus est ei necessaria. Ad hoc denique ab omnibus intendum est, ut innumeras gravissimasque injurias, quae quotidie, in universo orbe, divinae maiestati ab ingratissimis hominibus inferuntur, compensare piis operibus ac reparare studeamus.

Verum ut concepta spes novas in dies vires acquirat, ac bonum eiusmodi semen affluenter germinet, uberioremque afferat messem, necesse est ut iam excitata pietas erga sacratissimum divini Redemptoris Cor stabilis perseveret, imo alatur indesinenter. Constans enim perseverantia in precibus quamdam, ut sic loquar, vim afferet dulcissimo Jesu cordi, ut earum recludat fontes gratiarum, quas Ipse met cupidissime elargiri desiderat, quemadmodum B. Margaritae Alacoque, amantisssimae sua, significavit non semel.

Quamobrem Summus Pontifex, me usus suae voluntatis interprete, Amplitudinem Tuam in universi catholici orbis sacerdotum Antistites vehementer hortatur, ut, coepitis alacres insistentes, ea excogitent et constituant, quae, pro varia locorum ac temporum conditione, ad optatum finem assequendum magis conducabilia videantur.

Ipse vero BEATISSIMVS PATER commendat quam maxime eum morem, qui iam in pluribus ecclesiis obtinuit, ut per integrum mensem Iunium varia pietatis obsequia divino Cordi publice praestentur: quod ut lubentius perficiatur, thesauros Ecclesiae reserans, tercentorum dierum indulgentiam christifidelibus impertit, toties lucrandam quoties sacris eiusmodi exercitiis interfuerint; plenariam vero iis qui saltem decem in mense vicibus idipsum praestiterint.

Magnopere etiam in votis habet SANCTISSIMVS DOMINVS, ut praxis alte commendata, ac pluribus iam in locis usurpata, qua prima quilibet sexta feria cu-

iusvis mensis nonnulla obsequia peraguntur in honorem sanctissimi Cordis, largius assidue propagetur: recitatis publice Litaniis, quas nuper ipse probavit, et iterata consecrationis formula a se proposita. Quae praxis si in christiano populo augescat, et quasi in morem transeat, iugis erit et frequens affirmatio divini illius et regii iuris, quod Christus in omne humanum genus a Patre accepit, et effuso sanguine acquisit. Quibus obsequiis ipse lenitus, utpote qui dives est in miserieordia, mireque propensus ad homines beneficiis cumulandos, et eorum nequitiae obliviscetur et ipsos nedum ut fideles subditos, verum ut amicos et filios carissimos amplectetur.

Praeterea BEATISSIMVS PATER vehementer exoptat ut adolescentes, ii maxime qui litteris scientiisque dant operam, in eas societas congregentur, quae pii *coetus* vel *sodalitia a Sacro Jesu Corde* nuncupantur. Constant nimurum ex illo delectorum adolescentium agmine, qui, dato sponte nomine, statuta per hebdomadam die et hora, in aediculas aut templa, aut ipsorum litterariorum ludorum sacella conveniunt, ibique, alicuius sacerdotis ductu, pia quaedam in honorem sacri Cordis Jesu exercitia devote peragunt. Si gratum acceptumque divino Redemptori pium quodvis accidit obsequium, quod ipsi a suis fidelibus exhibeat, iucundissimum profecto illud est, quod e iuvenili pectore elicetur. Nec vero sermone assequi possumus quantopere id ipsum iuvenili eidem aetati sit profuturum. Assidua enim divini Cordis contemplatio, et penitior virtutum eius et ineffabilis amoris cognitio nequit ferventes iuvenum cupiditates non frangere, et virtuti sectandae stimulos non adiicere. — Qui pariter coetus iniri ac frequentari poterunt inter adultos, in iis quae, varii generis, *Societas catholicae* nuncupantur.

Ceterum piae eiusmodi exercitationes, quas memoravimus, nullimode a Sanctissimo Patre indicuntur; sed omni ipse episcoporum prudentiae et sagacitati permittit, in quorum studiosa propensissima voluntate plane confidit: illud unice exoptans, ut in populis christianis pietas erga sacratissimum Cor Domini Jesu indesinenter floreat et virescat.

Interim Amplitudini Tuae diuturnam ex animo felicitatem adprecor.

Amplitudinis Tuae uti Frater.

Romae, ex Secretaria SS. Rituum Congregationis die XXI Julii, anno MDCCCLXXXIX.

C. EPISC. PRAENEEST. CARD. MAZZELLA
S. R. C. Praefectus.

D. PANICI S. R. C. Secretarius.

3376

1899

Quam uberes habuerint s. Exercitia nuper a nobis in solitudine seminarii terminata fructus, Illi tantum, qui Scrutator est cordium, patescit; ast nullus dubito: De spiritualibus Exercitiis asseveratis. Teste enim S. Leone M. Serm 4. de Jejun. 10. mensis: Cum christianus in spiri-

tualibus exercetur, Deus propitia^r, culpa deletur, tentator eliditur. Et idem fatetur: Ad hoc nobis tradita sunt exercitia christiana, ut resecata omni illicita voluptate in sanctas et spirituales delicias aestuemus. Juxta S. Thomam vero de Imit. Christi: Si vis cordetenus compungi, intra in cubile tuum et exclude tumultus mundi, sicut scriptum est: In cubilibus vestris compungimini Ps. IV. 5. In cella invenies, quod deforis saepe amittes.

In sacra solitudine diebus elapsis oportunissima nobis oblata est occasio, ut nobis ipsis vacemus, et gratiam, quam per impositionem manuum episcopi recepimus, tempore autem amissimus iterum recuperemus. In recessu enim omne bonum in suo fonte gustatur. Eremus est laborantium quies, moerentium consolatio, ab aestu saeculi refrigerium. S. Bern. de laude eremi. In solitudine aër purior, coelum aperiens, familiarior Deus. Orig. hom. 4. in Exodum.

Et quis est, qui non indigeret hoc spirituali adjutorio? in primis sacro munere functurus? Ipse Psaltes Regius antequam diceret: Docebo iniquos vias tuas, hunc in modum oravit: Cor mundum crea in me Deus, et spiritu principali confirma me. Ps. 50. Spiritum scilicet a Deo postulavit priusquam alios doceret. Et secundum Isaiam LII. 11.: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Hinc Ecclesia de unoquoque suorum ministrorum filagitat, ut sanctus, sancta sancte tractet. S. Exercitia efficiunt, ut confortati spiritu in viis justitiae, in dies alacriores incedamus et expiati culpis facilius ac uberioris divinam propitiationem ac veniam consequamur. Indubium enim est: nos validum Dei praesidium sperare non posse, nisi nos ipsi prius in nobis pravorum cupiditatum illecebras et quae nobis insunt vitia, veluti totidem hostes domesticos et intestinos superemus. Hinc ipse S. Paulus I Cor. IX. 27 fatetur: „Sic pugno, non quasi aërem verberans, sed castigo corpus meum et in servitutem redigo, ne forte, cum aliis praedicaverim, ipse reprobus efficiar.“ Antiquum, sed semper verum adagium habet: „Verba movent, exempla trahunt.“ Alios verbis instruere et corrigere velle certe laudabile est, ast aliis in bono exequendo exemplo et vita praeire efficacissimum et suinmopore gloriosum est. Illud quoque exploratum, quod totius familiae status et ordo nutat, si, quod requiritur in corpore, non inveniatur in capite. Quomodo enim illuminabunt alios, qui ipsi ambulant in tenebris, quomodo purgabunt et sanctificabunt alios, qui ipsi in sordibus et perversitate detinentur?

Aemulemini ideo VV. FF. charismata meliora! Imago genuini sacerdotis his diebus in s. Exercitiis nobis proposita, huic assidua imitatione conformari studeamus, ut sublimis nostrae vocationis omnes partes eo exactius impleamus. Nobis cura animarum et Dominici gregis custodia credita est, ideo vitae sanctimonia et doctrina fulgere nos oportet, ut bene vivendo et bene docendo populum fidelem instruere valeamus. Memores etiam verborum Apostoli ad Ephesios V. 10: „Videte itaque fratres, quomodo caute ambuletis, non quasi insipientes, sed sapientes, redimentes tempus. quoniam dies mali sunt.

Ast non sufficit in s. Exercitiis elicuisse proposita, verum ea executioni quoque esse danda, obstacula removenda, media virtutum arripienda.

Ut faustum sit et salutare hujus sacri Exercitii opus, omnium gratiarum omniumque coelestium munerum Largitorem deprecemur oportet, qui in visceribus nostris innovet spiritum rectum ac omnimodam nobis impertiatur benedictionem.

In spiritualibus his Exercitiis moderatore Ven. Patre Colomanno Rosthy S. J. sacerdote, a vesperis diei 28-ae Augusti usque ad 1-am diem Septemboris a. c. asservatis partem una Nobiscum ceperunt 70 sacerdotes, quorum elenches ordine alphabetico digestus est sequens:

- Ábrahám Stephanus, capellanus chori Eccl. Cath.
Aiben Mathias, emer. director gymn. Dioec. Szatmariensis.
Bödy Carolus, coop. Himesházaensis.
Bubregh Adalbertus, catecheta Qu. Ecclesiis.
5 Frantich Augustinus, par. in Kővágó-Szöllös.
Gaál Alexander, par. Dardaensis.
Gehring Philippus, par. Somberekensis.
Gyikos Petrus, Ord. Cist. prof.
Glatt Ignatius, regens chori Eccl. Cath.
10 Gundy Nicolaus, vad. et par. in Saásd.
Hanny Gabriel, abbas-canonicus.
Hanuy Franciscus, dr. prof. theol.
Hasszák Casimirus, Ord. Capuc. guardianus Essekensis.
Hradek Carolus, spirit. sem. min.
15 Igaz Adalbertus, dr. secretarius epplis.
Kain Abel, coop. Báttaszékensis.
Károly Ignatius, abbas vad. par. Qu. Eccl. ad s. Aug.
Károly Ignatius, Ord. Cist. prof.
Késmárky Stephanus, dr. prof. juris Lycei epplis.
20 Kiss Ludovicus, coop. Olaszensis.
Komócsy Stephanus, coop. Qu. Ecelesiis ad B. V. M. Purif.
Koch Eduardus, par. Villányensis.
Kovács Josephus, par. Tengőensis.
Körmenty Carolus, vicerector seminarii.
25 Krisztanics Stephanus, par. Kisfaludensis.
Krum Petrus, praebendatus.
Lechner Ioannes, dr. abbas-canonicus.
Légár Hugo Ord., Cist. prof.
Lipovcsevics Michaël, curatus in insula Mohácsensi.
30 Magdics Gasparus, Ord. Cist. prof.
Magyar Nicolaus, par. Závodensis.

- Magenheim Josephus, par. Qu. Eccl. ad Purif.
Mayer Georgius, succendor.
Moyzis Emericus, coop. Szajkensis.
35 Müller Ludovicus, coop. Pakensis.
Nunkovics Gabriel, coop. Hosszuhetényensis.
Ollé Phillipus, em. parochus.
Pártos Sigismundus, par. Mözsensis.
Plank Camillus, par. Német-Bólyensis.
40 Pozsgay Josephus, canonicus rector seminarii.
Rajczy Ioannes, par. Szalatnakensis.
Rathmann Andreas, coop. in Ozora.
Rausz Aloysius, coop. in Babarcz.
Rézbányay Joannes, camerarius Suae Sanct. praef. orphanotrophii.
45 Rézbányay Josephus, dr. prof. SS. Theol.
Romaisz Franciscus, par. in Nádasd.
Rudolf Mathias, vicarius in Felsö-Iregh.
Sajt Stephanus, coop. in Olasz.
Schmidt Adalbertus, par in Laskafalu.
50 Schultz Carolus, vad. et par. in Német-Márok.
Sipos Stephanus, ceremoniarius epplis.
Spies Ioannes, abbas-canonicus.
Stokinger Stephanus, par. in Vaiszló.
Szabó Desiderius, catecheta Qu. Ecclesiis.
55 Szákovics Otto, archivarius cancell. epplis.
Szeifricz Stephanus, praep. canonicus.
Szeredy Josephus, dr. abbas-canonicus.
Szilvássy Michaël, dr. vad. et par. in Szászvár.
Szilvek Ludovicus, dr. prof. SS. Theol.
60 Szikora Ignatius, em. parochus.
Szvetics Gabriél, vicarius in Pécsvárad.
Trinn Ioannes, par. in Varasd.
Troll Franciscus, el. eppus vic. gen. epplis.
Uray Attalla, vad. et par. in Baán.
65 Wajdics Julius, spiritualis seminarii maj.
Waldinger Stephanus, prof. SS. Theol.
Wosinsky Maurus, em. vad. et par. in Szegzárd.
Virág Franciscus, praebendatus.
Vörös Christophorus, coop. in Szakcs.
70 Wurster Josephus, dr. canonicus, director cancellariae epplis.

3377

1899.

Névsora azon pécsegyházmegyei tanítóknak, akik az 1899. évi augusztus hó 21—25 napján Flódung József jézustársasági atya vezetése mellett tartott lelkigyakorlatokon részt vettek.

Bien József Palé,
Bergovecz György, B.-Szakály
Bors József Paks,
Brogli József Romonya,
5 Bunyevácz Vincze, Dráva-Keresztur
Csekei Péter, Rácz-Petre,
Csutorás Alajos, S. sz. Balázs.
Dani István, Egerszeg
Eisenbarth Ferencz, Himesháza
10 Egri Béla, Zomba
Éber Sándor, Szegzárd
Éber Márton, Szegzárd
Farkas Ignácz, Vásáros-Dombó
Faul Alajos, Kis-Nyárad
15 Fischer Adolf, Liget
Fuchs Simon, Lakócsa
Fug József, Rákós
Gábel József, Kassa
Geiszt Alajos, Tekeres
20 Gergelits József, Pécs
Glatt Ferencz, Magyar-Szék
Habel Ignácz, Liptód
Herbert Gáspár, Lancsuk
Hering József, Nádasd
25 Hiszhaus Péter, Laskafalu
Horváth János, Benge
Horváth Károly, Németi
Ikoties Béla, Püsp.-Márok
Jakab Fülöp, Nádasd
30 Kienle Antal, Somberek
Király Károly, Téseny
Komáromy Pál, Bakócza
Koleszáríts Mátyás, Lotárd
Komlósi Antal, Szabar

35 Kresz Ignácz, Kis-Dorogh
Kresz Pál, Jesseföld
Kréuzer Antal, Szabar
Krapp Ferencz, Mucsi
Kulcsár István, Varga
40 Kutalik István, Hörnyék
Lindauer Ádám, Czikó
Mányok Ferencz, Szakcs
Mayer József, B.-Baán
Mikolovits István, Mohács sziget
45 Müller Imre, N.-Márok
Nemes Gyöző, Szegzárd-Ujváros
Pápay Béni, Báttaszék
Pfeffermann János, B.-Szabolcs
Pilgermayer Ádám, Somberek
50 Reining Ádám, Dobóka
Róth Alajos, Paári
Ifj. Ruzsinszky József, Megyeifa
Schmidt Vilmos, Dárda
Sass György, Szederkény
55 Saághy Ferencz, Kis-Vejke
Somsich Sándor, Ozd
Skultéty Antal, Vaiszló
Steiner Ferencz, Sz. Borbás
Stefán Péter, Dárda
60 Studer Mátyás, Babarcz
Tormásy Mihály, Magyar-Peterd
Török József, Herczeg-Szöllös
Várkonyi Sándor, Szegzárd
Waldfogl Ferencz, Potony
65 Varga Lajos, Velin
Wágner György, Daróczy-halma
Wittkovics István, Kőkény
Zajgha Béla, Dinnyeberki.

Nomina Ludi-
magistrorum
et Docentium,
qui sacris
Exercitiis in-
tersuerint.

3378

1899.

Dimituntur
hilyrae typis-
impressae ad
praecavendam
tuberculosisim
in scholis
publicandae

Iam mense Martii a. l. in litteris Circularibus sub Nro 1244. publicati sunt ordines ministeriales ad praecavendam in primis in scholis tuberculosisim. Ad eundem finem expeditius consequendum nunc requisitione Excell. Ministri negotiorum in subnexo ./ praesidibus scholarum elementarium confessionalium transmittuntur typis impressae philyrae et quidem minores, ut scholaribus juvenibus distribuantur et maiores, ut patenti loco in scholis *affigantur et occasione visitationis scholarum inspectoribus exhibeantur.*

3379

1899

Recensio con-
spectuum
tabellarium
de statu
catechesis
scholarum
Dioecesis ele-
mentarium.

Egyházmegyém kath. elemi iskoláinak hitoktatását feltüntető hivatalos ki-
mutatás az elmúlt tanévről az összes plébániákból beérkezvén és általam gondosan
megvizsgáltatván, örömmel győzödtem meg, hogy új a lelkész kedő papság, mint az
azzal együtt működő kat. tanítói kar — elenyésző csekély számu kivételtől eltekintve
teljes mértékbenelfogta a hitoktatói tiszt nagy fontosságát és az ifju nemzedék
vallásérkölcsös nevelésére irányító kihatását.

Ugyanis nemcsak az anyaegyházak tanodáiban, hanem sok helyütt a vi-
lági hatóság jóakaratu támogatása és a községi előjáróknak a fuvarszolgáltatásnál
tanúsított áldozatkézsége folytán számos fiókegyházban is maga a lelkész vagy
segéde személyesen buzgolkodhatott a hitoktatás nemes tisztében. S habár a fiók-
egyházak serdülő ifjuságának saját lelkésze által a hit elemeiben való oktatása még
sok kívánni valót hagy hátra, s e téren az eddiginél nagyobb erélylyel kellend a
községek fuvarbeli segélyét sürgetnünk, mégis szeretem hinni, hogy széles egyházmegyém
plébániái között egy sincs, hol a lelkész az ifjuság hitoktatási tisztét szorosan
személyes kötelezettségének ne tartaná, mely kötelezettség alól sem a tanodák
száma, sem az agg kor felmentési okul nem szolgálhat.

Egyuttal különösen hangsulyoznom kell hogy, az iskolai katekezissel a lelkészeti működés befejezve nincs, hanem ezen tiszt fokozott lelkismeretesség és buzgósággal az ismétlő iskolában és templomi hitoktatás akalmával folytatandó. Azért
óhajtanám, hogy a jövő évi hitoktatási kimutatásban a lelkész urak e két utóbbi
feladatra is különös tekintettel lennének.

Meg kell még jegyeznem, hogy a kimutatásban az osztályok számával jelzett
rovat alatt a tantermek száma értendő.

Továbbá a Slavon országi plébániákban a horvát szöveg mellé a magyar
szöveg is a kimutatásban kiirandó.

3380

1899.

Ordo admini-
strandi sacra-
mentum con-
firmationis
publicatur.

Ad notitiam perfere Ven. Clero: me Sacramentum Confirmationis mense
Septembri et Octobri in duobus districtibus: Mágocsensi et Dombováriensi nec non
in parochia Magyar-Szék, sequenti ordine administraturum esse:

I. In districtu Mágocsensi :

Die 25-a Septembris in Kárász

- „ 26-a „ in Szászvár
- „ 27-a „ in Köblény (Szalatnak)
- „ 28-a „ in Bikal
- „ 29-a „ in Mocsolád (Vaszar)
- „ 30-a „ in Mágocs (Jánosi)

II. In districtu Dombovárensi :

Die 5-a Octobris in Szakál

- „ 6-a „ „ Ó-Kurd
- „ 7-a „ „ Döbrököz
- „ 9-a „ „ Gyula-Jovánca
- „ 10-a „ „ Kocsola
- „ 11-a „ „ Szakcs
- „ 12-a „ „ Nakk
- „ 13-a „ „ Dombovár.

Die 1-a Octobris in Magyar-Szék (Jánosi).

3381

1899.

64747 számhoz./1899. Pályázat. A Lackenbacher-féle alapítványból egy 400 forintos pályadíj tüzetik ki a következő bibliai kérdés legjobb megoldására :

„Conspectus geographiae et ethnographiae pro interpretandis libris III et IV Regum cruatur e textu biblico et monumentis historicis coaevis.“

Csatolandó a használt forrás és segédmunkák pontos jegyzéke és egy betürendes tárgymutató.

A pályadíj elnyerésének feltételei a következők.

1. Nem tarthat igényt a pályadíjra azon munka, mely a „Providentissimus Deus“ encyclica értelmében nem bír értékkel és nem mozdítja elő a tudományos kutatást. Nem vehet rész a pályázásban továbbá oly munka sem, melyből nem tűnik ki, vajon a szerző jártas-e azon nyelvekben, melyeknek ismerete a biblia eredménnyel való tanulmányozásának elengedhetetlen kelléke és amelynek megtanulására való buzdítás a Lackenbacher-féle alapítvány célja.

2. A Lackenbacher-féle bibliai díjra pályázó munkák nyelve a latin.

3. A díjra pályázhat az alapítványban részes theologiai karok (bécsi, prágai német és cseh, budapesti egyetem) minden rendes hallgatója és az egyetemi tanárok kivételével minden római katholikus pap az oszták-magyar monarchiában.

4. A pályamunkák legkésőbb 1900 évi július 1-ig. a bécsi cs. kir. egyetemi theologiai kar dékáni hivatalához küldendők be.

5. A dolgozatok a pályázatból való kizáratás terhe alatt sem kívül sem belől nem árulhatják el a szerző nevét, hanem jelígével látandók el és egy lepecsételt boríték kíséretében nyújtandók be, mely kívül ugyanazon jelígét, belől pedig a szerző nevét és lakhelyét tünteti fel.

A pályázati bizottság által a pályadíjjal kitüntetett munka a pályázati bizottság által javasolt vagy határozottan előirt változtatásokkal, toldásokkal és javításokkal kinyomtatandó (átalány o. é. 200 frt.)

Concursus
pro praemio
per fratres
Lackenbacher
fundato.

NB., Kivánatos ezért, hogy a munkák bekötetlenül és csak a lapok egyik oldalára írva nyuttassanak be.

Budapesten 1899. évi augusztus 30

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszteriumtól.

3382

Irodalmi mű-
vek ajállat-
nak.

1899.

I. Pallanik János csanádegyházmegyei áldozár a simándi (Arad megye) plébános által ily cím alatt: „Handbüchlein des lebenden Rosenkrans-Vereins“ készített imakönyvét, melynek ára 70 kr. a lelkész kedő papság figyelmébe ajánlom.

II. Gergelics József a pécsi tanítóképző intézetnél a gyakorlóiskola tanítója az elemi osztályok számára a következő olvasókönyveket tette közzé:

1. Képes A. B. C. könyv bevezetésül Schultz Imre népiskolai olvasókönyveihez Ára 16 kr.

2. Magyar nyelvgyakorló-könyv az elemi népiskolák II osztálya számára. Schultz Imre népiskolai olvasókönyveihez alkalmazva. Ára 15 kr.

3. Ugyanazon cím alatt a III. osztály számára. 20 kr.

4. Ugyanazon cím alatt a IV. osztály számára. 20. kr.

Ezen olvasókönyveket egyházmegyém kath. elemi iskoláinak használatára ajánlom.

III. Schultz Imrének, a pécsi püspöki tanító-képző intézet tanárának és a Szt. István társulat tud. és irodalmi osztálya tagjának alább felsorolt tankönyveit a katholikus iskolák vezetőinek különös figyelmébe ajánlom annyival is inkább, mivel azok egyszersmind a vallásérkölcsös nevelésre és a hazafias szellem ápolására kiváló vezérfonál gyanánt szolgálnak, a leányiskolai haszalatra szánt könyvek pedig még a kereszteny háziasság ápolására is igen alkalmasak.

1. Képes reálolvasó-köny magyar és német nyelven osztatlan s 2 tanítós falusi iskolák használatára 3 részben.

2. Osztatlan iskolai számolókönyv a III. IV. V. és VI. oszt. és az ismétlő iskolák számára magyar és német nyelven.

3. Számtanitási vezérköny tanítók- és tanítójelöltek számára.

4. Schultz-Rapp Bilder-Bibel.

5. Ungarisches A B C u. Sprachbuch in 2 Theilen.

6. Fiúiskolai olvasókönyv 4 részben

7. Fiúiskolai számolókönyv "

6. Leányiskolai olvasókönyv "

7. Leányiskolai számolókönyv "

8. Olvasókönyv

9. Német olvasókönyv

10. Világtörténet

11. Számtan

12. Vegy és ásványtan

több tanítós fiú-, illetve zárdai
és több tanítós leányiskolák használatára.

polgári leány-, felsőbb leány-, úgy-
szintén tanítónő-képzők számára.

13. Olvasókönyv
 14. Világörténet
 15. Összhangzattan
 16. A nemzetgazdasági és valláser-kölcsi emlékmondatok eszménye a számtanítás keretében

3383

1899.

Examen prosynodale anno labenti in diem 26-am et 27-am defixum ob regnicolarem congressum sodalitatis S. Caeciliae recte his diebus Quinque-Ecclesiis celebrandum prorogatur et diebus 5-a et 6-a Octobris c. asservabitur; quod subituris praefatum examen hisce ad notitiam perfero.

3384

1899

41. szám/1899. Jegyzökönyv. Felvétetett Budapesten, a magyarországi latin és görög szertartásu róm. *kath tanítók s gély alapja központi bizottságának* 1899. évi augusztus hó 24-én a központi papnevelő-intézet disztermében tartott 15. közgyűléséről.

Az országos
kath. tanítói
segélyalap
központi bi-
zottságának
jegyző-
könyve.

Elnök előterjeszti a mult évre vonatkozó számadásokat és kéri a felmentény megadását.

a) Éyközben kiadható segélyezésre nála maradt (m.)

évi jegyzökönyv VIII. pontja szerint) 598 frt 66 kr.

Ezen célra, nyomtatványok és postára kiadatott 569 „ — ”

b) Ösztöndíjakra megszavazott (m. é. ikönyv. VIII. p.) 1750 frt = kr.

Kifizetett 1575,-

Maradt _____ 175 feet _____ km

c) Szegély- és gyámelítésre folyósítva lett (műlt évi)

2000 frt — kr

Kifizetett 1980

Monadts. 20 feet 1 km.

Ekkép, jelepleg az elnöki kép, rendelkezésre áll, ügyezzen 224. frt 66 Krt.

Miután az itt kitüntetett bevételi és kiadási tételek a valóságnak megfelelnek, s ökmányokkal kellően igazolva rendben találtattak: a központi bizottság az elnöknek a felmentyényt megadta.

Elnök bemutatja a következő külön kézelmeket:

a) Fodor Béla I. éves joghallgató Kolozsváron ösztöndíjának 100 fratra emelését kérelmezi.

A bizottság elhatározta, hogy miután az 1893. évi központi bizottság közgyűlése határozatilag kimodta, hogy ezentúl csakis 50 forintos ösztöndíjakat fog kiosztani s ezeket semmi körülmények között nem emeli (1893. évi jegyzökönyv X. c) pontja) s a segély-alap viszonyai ezt különben sem engedik meg: folyamodó kérelmét nem teljesíti.

b) Dvorák István vágujhelyi r. k. tanító fia részére ösztöndíjának 1896. év II. fejére járó hátralékos 25 frtnyi részletét kéri kiutalványoztatni.

A központi bizottság a kérelmet jogosnak tartván, a 25 frtot az elnök kezeiben levő pézból segélyképen kiutalja

Elnök előadja, hogy a segély-alap irodai teendői évről-évre emelkednek, miért is illő tiszteletdíjjal egy állandó titkári állás szervezését kéri.

A központi bizottság méltányolva elnök előterjesztését, a titkári állás szervezését határozatilag kimondja, az évi tiszteletdíjat 50 frtban állapítja meg s a titkár megválasztását az elnök hatáskörébe utalja.

Elnök bemutatja az alapot kezelő egri főkáptalan képviselője: Begovcsevich Róbert v. püspök, egri kanonok által beterjesztett 1898. évi számadások kivonatát. Egyúttal felhívja a jegyzőt, hogy azt egész terjedelmében olvassa fel. A számdások kivonata a következő:

I.

1. Egyes egyházmegyék részéről beküldött kamat	20 frt 16 kr.
2. Értékpapirok és takarékpénztári betétek 1898. évi kamatai	3041 " 76 "
3. Pártoló tagoktól évenkinti dijak czimén bejött 99 frt. 80%-tolija	79 " 30 "
4. Rendes tagoktól évenkinti dijak czimén befolyt 1788 frt 23 kr. 80%-tolija	<u>1430 " 56 "</u>
	Összesen: 4571 frt 68 kr.

II.

Az 1899. évben felosztás alá eső eme 4571 frt 68 krból az alapszabály 7. §-a szerint jut:

1. Ösztöndíjazásra (a fenntartott összeg $\frac{4}{10}$ része	1828 frt 66 kr.
2. Segély- és gyámpénzekre ($\frac{3}{10}$ rész), gyámolitásra ($\frac{2}{10}$ rész; együtt- véve a fenti összeg $\frac{5}{10}$	2285 frt 82 kr.
3. Az orsz. árvaház alapjának gyarapítására $\frac{1}{10}$ rész.	<u>457 " 20 "</u>
	Összesen: 4571 frt 68 kr.

Központi bizottság segélyekre 2000 frt — kr.
Östöndíjakra 1700 " — "

szavazott meg.

Az 1. alatti összegből	128 frt 66 kr.
a 2. alattiból	285 " 82 "
úgyszintén a VII. c) pont alatti	<u>224 " 66 "</u>
	Összesen: 639 frt 14 "

az elnök kezeinél hagyatik, hogy abból évközben sürgős segélyeket utalhasson ki és a bizottság intézkedései szerint fizetéseket eszközölhessen.

Következik az ösztöndijak megszavazása.

Elnök jelentése szerint régi ösztöndijas volt	35
Ösztöndiját fel nem vette	3
Tanulmányait befejezte	7
Elmaradt összesen	10
Eszerint régi ösztöndijas lesz	25
kiknek 50 frtával jár	1250 frt — kr.
betöltendő 9 hely à 50 frtával	450 " — "
s így az ösztöndijakra kiultalt	1700 " "

kimerítették.

Ösztöndiját fel nem vette : Mikulka Béla, Buttasovich Aladár és Csurják Nándor.

Tanulmányait befejezte : Geyer Irén, Gálóczy Zsigmond, Juhász István (első félév), Kerner Angyalka, Koltay Irma, Lacsny Ferencz és Miller Béla.

Régi ösztöndijasok névsora : Bakos Ede, Bielek Ede, Bódy Máté, Buzás István, Kirn Gizela, Klohány Nándor, Lakatos Géza, Lipenczky András, Mahay István, Mészáros Aladár, Molnár Gyula, Nevelös Gyula, Orbán József, Poprék Etelka, Szántó Vilma, Tódor Béla, Dorotics Ilon, Kyttler Julia, Takács Gyula, Gergely Tamás, Szabó Anna, Drávay Mária, Buday Béla, Erdélyi Géza Barabás Sáador.

A 9 új helyre folyamodott 39.

A bizottság a kérvényeket beható tárgyalás alá vette és az ösztöndijakat a következő tanulóknak ítélte oda :

Juhász Olga, III. éves képezdész Esztergom föegyházm., Barabás Róza, II. é. képezdész, Erdély egyhm., Tumbász Mária, IV. é. képezdész, Kalocsa föegyhzm., Mihályi Jenő, II. é. képezdész, Kassa egyh., Jancsina Mária, III. é. képeszdész, Nyitra egyhm., Rojszár Erzsébet, I. é. képeszdész, Rozsnýó egyhm., Méder Mihály, I. éves joghallgató, Szatmár egyhm., Marton Jenő, főgymn. VI. osztály Szombathely egym., Vinkler Leontin, I. é. képezdész, Veszprém egyhm.,

A központi bizottság az ösztöndijak adományozásánál figyelemmel volt az alapszabály 8. §-ára, mely szerint a rendes tagoknak csak azon gyermekei részesülnek ösztöndíjban, a kik egyetemet, kath. tanítóképezdét, reáliskola vagy kath. gymnasiumi felsőbb osztályokat, vagy pedig ipar-, kereskedelmi-, s gazdaszáti iskolát látogatnak (1898. évi jkönyvi IX. pontja); miért is több folyamodónak kérvényét érdemleges tárgyalás alá nem is vette.

Az ösztöndijak első része a jövő 1899—1900. iskolai év első félévének, a második része a második félévének sikeres befejezése után válik esedékkessé. Azonban a központi bizottság 1897. évi határozata szerint : „az ösztöndíj csak azon eset-

ben fizetendő ki, ha az ösztöndijas kifogástalan magaviselet mellett legalább általános jó osztályzatu bizonyitványt mutat fel.“ A pénz rendesen békélegzett s az intézet igazgató által is aláírt nyugtára a bizottság elnökénél, Esztergomban vehető fel. Mellékelni kell a nyert bizonyitvány hiteles másolatát is. Megjegyeztetik azonban, hogy: „A kik ösztöndijukat augusztus hó 15-éig fel nem veszik, elveszti jogigényüket és az ösztöndijasok sorából törölhetnek.“

Tárgyalás alá vétettek a segélyzés iránt beadott folyamodványok	
Folyamodvány beérkezett összesen	156
Kifogásoltatott	19

Maradt jogosult folyamodó 137

A bizottság a folyamodványokat átvizsgálta és elhatározta, hogy a X. pontban kiutalt 2000 frt kiosztását akként eszközli, hogy 100 folyamodót egyenkint 20 frtnyi segélyben részesít.

A segély osztásnál a kellőleg fel nem szerelt s nem az egyházmegyei hatóság (egyházmegyei iroda) utján, vagy a kitüzött határidőn (julius 31.) túl beérkezett folyamodványok a jegyzékbe nem foglaltattak és figyelembe nem vétetnek.

Pécs egyhm.: Páhok Lázár, kapos-szekcsői nyug.; Kumper János, döbröközi; Csáky Zsigmond, szabad-szt.-királyi; Oberst János, bellyei; Aiter Péter, virágosi; Barbély János, herczeg-szt.-mártoni; Hesz Károly, siklói nyug.; Özv. Istokovits Mária, siklói; Özv. Kelner Jánosné, dunaföldvári; Müller Imre, németmároki tanítók, összesen 10.

A megszavazott segély rendes békéleggel ellátott nyugtára Eszteromban, az elnöknél felvehető.

Mindazon segélyösszegek, melyet deczember 31-ig fel nem vétetnek, az alap javára visszatartattnak.

Mély tisztelettel felkértek az egyházmegyei hatóságok, hogy jelen jegyzökönyvet lehetőleg egész terjedelmében, de a saját egyházmegyéjükön belül segélyezett tanítók, özvegyek és ösztöndijasok névsorát különösen, az egyházmegyei körlevelekben közölni kegyeskedjenek, minthogy az illetők más utoń értesítve nem lesznek.

Felszólíttatnak továbbá a segélyezettek, hogy a nyugtatvány beküldése alkalmával a zavarok elkerülése végett tisztán írják ki a lakóhelyt és az utolsó postát.

Az inditványok során Greschik Viktor lőcsei tanító a segély-alap gyarapítása céljából azon javaslatot terjeszti elő, hogy a hol csak kivihető rendezzenek a kath. tanítók jászoly-ünnepeket a segély-alap javára; továbbá, hogy a kath. iskolák növendékei is járuljanak filléreikkel az alap növeléséhez; végül határozatilag óhajtja kimondatni, hogy minden kath. tanító és tanítónő köteles tagja legyen az orsz. segély-alapnak.

Laszczik Gyula előszállási tanító az alapszabályokat kívánja megismertetni

az országos összes kath. tanítóságával. (Kapható az esztergomi főegyházmegyei hivatalban példányonkint 5 krjával.)

Kelecsényi Antal mocsonoki tanító felvetti a kérdést, hogy a nyugalomba lépett tanító tartozik-e továbbra is tagdijat fizetni?

Csávolszky József váczi apát-kanonok kijelenti, hogy az új alapszabály megerősítése előtt nem lehet a tagságot kötelezővé tenni; szükségesnek látja a létesítendő árvaház rendeltetésének kibövitését az által, hogy abba ne csupán árvák legyenek felvehetők, hanem legyen az egyuttal tápintézet is.

Major János esztergomi igazgató-tanító a felvett kérdések megoldását a kath. tanító-egyesületek utján, illetve ezek meghallgatásával látja keresztülvihetőnek.

Dr. Walter Gyula, elnök általanosságban szól a tett javaslatokhoz. A tagság kötelezővé tétele az alapszabályok megváltóztatása nélkül ki nem vihető, ezért is szükségesnek látja az alapszabályok módosítását, mely esetben, úgy az árvaház rendeltetésének kibövitése eszközölteinek, valamint a kántortanítók nyugdíjsérelme is orvosoltatnák. Addig is mig ez megtörténik, jónak látná, ha ez évi tagdij a nmélt. püspöki kar engedélyével már 1900. évtől kezdve 1 fratra emeltetnék. Különben helyesli a kath. tanító-egyesületek véleményének meghallgatását.

Központi bizottság a tett előterjesztések és javaslatok meghallgatása után határozatilag kimondja, hogy nagyon is elérkezettnek látja az időt az alapszabályok módosítására; e célból egy öt tagú bizottságot küld ki, melynek feladata lesz a felvetett kérdések és javaslatok helyes megoldásával egy új alapszabály tervezetet kidolgozni. E célból sürgösségen keresse meg és kérje fel a hazai kath. tanító-egyesületeket, hogy a módosításra vonatkozó javaslataikat az ötös-bizottság elnökéhez adják be.

Ezen ötös-bizottság elnökéül egyhangú lelkészesséssel dr. Walter Gyula apát-kanonok választatott meg; tagjai lesznek: Csávolszky József apát-kanonok, Major János igazgató-tanító; elnök megbizatott, hogy legjobb belátása szerint jelöljön ki és hivjon be még két tagot a bizottságba.

Központi bizottság elhatározta a jegyzökönyvet egész terjedelmében megküldeni a „Katholikus Tanügy“, „Kath. Paedagogia“, a „Népnevelő“, „Magyar Állam“, „Társulati Értesítő“, „Alkotmány“, „Egyházmegyei Közlöny“, „Tiszántúl“, „Esztergom“, „Szatmármegyei Hetiszemle“, „Kalocsai Néplap“, „Nagyramegyei Szemlének“-nek, s a t. szerkesztők felkéretnek, hogy a jegyzökönyvet bicsces lapjukban egész terjedelmében közölni szíveskedjenek.

Bizottság az elnök inditványára mélt. Begovcsevich Róbert, v. püspök úr iránt érzett mély háláját és benső köszönetét fejezi ki azon igazán páratlan odaadásért, melylyel a segély-alap nemes ügye iránt állandóan viseltetik és azon fáradhatlan munkásságért, melylyel az alap gondozásában évek hosszu során buzgólkodik.

Elnök végül megköszöni a bizottság tagjainak a tanácskozás körül tanúsított türelmét, szives közreműködését és miután a tárgysorozat kimerítetett, a gyűlést bezárja.

A gyűlés az elnök éltetése mellett oszlott fel.

Kelt mint fent.

Dr. Walter Gyula

Jankovics János

Esztergom főszékesegyházi apát-kanonok, a szatmári róm. kath. finépiskola igazgatója, a bizottság elnöke.

3385

Pályázat a
miszlai kántortanítói
állásra.

1899.

A miszlai kántortanítói állomás, lemondás folytán megüresedvén, arra f. é. szeptember 24-i g p á l y á z a t hirdetik. Az állomás jövedelmét képezik: két szobából álló kényelmes lakás, konyha, kamara, mellék épületek és házi kerten kívül: 1. $\frac{2}{4}$ telek, melyből 2 hold jó rét = 250 frt. 2. Az uradalomtól 2 erdei öl keményfa = 28 frt. 3. minden pártól (most van 130) $\frac{1}{2}$ pozs. mérő rozs = 160 frt és 10 kr. = 13 frt. 4. A politikai községtől, ismétlő iskoláért 20 frt. és $\frac{1}{3}$ öl hasábfa. 5. minden iskolás (70–80) után, kántor-pénz 10 és 20 kr. = 30–35 frt. 6. földmunka válság 40 frt. 7. Stola a Vis. canon. szerint 30 — 40 frt. összes jövedelem = 571 frt.

Kötelmei: A kántori és tanítói teendöket pontosan, lelkiismeretesen és buzgón teljesíteni és ostyáról gondoskodni Tannyelv: magyar. Kellőleg fölszerelt kérvények az iskolaszék elnökéhez Fülöpp György esperes plébános urhoz küldendők Miszlára. Posta helyben.

3386

1899.

Pályázat a
szent-istváni
osztálytanítói
állásra.

A szent-istváni (u. p.) Baranya-Löcs) róm. kath. osztálytanítói állomásra pályázat hirdettetik október 1-re Jövedelem: 360 frt és egy butorozott szoba Tanítónök is pályázhatnak. Iskolaszéki elnök.

3387

1899.

Pályázat a
bakonyai kántortanítói
tortanítói
állásra.

A bakonyai kántortanítói állomás nyugdíjazás folytán üresedésbe jövén, arra f. évi s e p t e m b e r h o végéig pályázat hirdetik. Jövedelme: 1. 3 szoba, egy konyha, éléskamara és pincéből álló lakás a szükséges gazdasági épületekkel és 678 □ öl házi kerttel. 2. minden házaspártól (170) $\frac{1}{4}$ p. mérő rozs, $\frac{1}{4}$ p. mérő szemes kukoricza és 12 kr. lélekpénz. 3. minden szőlősgazdától páronként 8 magyar icze bor; jelenleg iczáje 6 krral megváltva. 4. kat. hold, 833 □ öl szántóföld, 598 □ öl kenderföld, 601 □ öl kiveszet szöllöterület, 1483 □ öl rét. A földek után munkaváltság címén a község fizet 45 frtot. 5. A kegyurtól 5 □ öl tűzifa és 6 drb. sertésre makkoltatási jog; a községtől 2 □ öl iskolafűtésre. $6\frac{1}{4}$ telek után le-

gelő illeték. 7. Tandij minden iskolás után 1 frt. 20 kr. 8. Ismétlő oktatásért a községtől évenkint 31 frt. 9. Rózsa-alapítvány évi kamata 20 frt 23 kr. 10 Ostya sütésért 12 frt. 11. Alapítványi misék után és stólajövedelem évenkint körülbelül 40 frt. A kellően felszerelt folyamodványok az iskolaszéki elnökéhez (Bakonya u. p. Kővágó-Szöllős) küldendők. Személyes megjelenés kivánatos.

3388

1899.

P a l a t i n c z a fiókközsgben üresedésben levő tanitói állomásra f. hó ára pályázat hirdetik. Jövedelem: 1. egy szobából és egy konyhaból álló lakás, 30 ol házikert. 2. a hitközségtől élelmezés fejében 109 frt 50 kr. és negyedenként kit fizetve. 3. az államtól állandó segély czimén 244 frt o. é. Okleveles tanítók-nők és ovónők folyamodhatnak.

Pályázat a
palatinuszai
tanítói állásra

3389

1899.

Bölcskén (Tolna m.) a róm. kath. iskolánál osztálytanító állásra pályázat hirdettetik. — Fizetés 400 frt és lakbérre 50 frt. Kötelessége az iskolaszék által meghatározandó osztály-csoport tanítása és ha megbizást kap az ismétlők oktatása; melyért külön 30 frt díjjazásban részesül a polgári községtől. — A mennyiben a kántor-tanítót akadályoztatása esetén helyettesíti, az esedékes stóla őt illeti; — Oklevéllel felszerelt kérvények szept. 24-ig Ft. Vajay István pléb. isk. széki elnökhöz intézendők. — Az állomás okt. 1-én mulhatatlanul elfoglalandó. — (Vasut- és postállomás helyben).

Pályázat a
bölcsei osz-
tálytanítói
állásra.

3390

1899.

A f e k e d i r. k. iskolánál az osztálytanító állomásra ismételte e hó végeig pályázat hirdettek. Jövedelme: 600 korona, 4 méter tűzifa és butorozott szóba. Tannyelv: német-magyar. Pályázhat okleveles tanító vagy tanítónő. Kérvények az iskolaszéki elnökhöz Fekedre u. p. Véménd küldendők.

Pályázat a
a fekedi r. k.
osztálytanítói
állásra.

Alexander Gadó, administrator interimalis in Viljevó praesentatus est ejusdem beneficii parochus.

Personalia.

Dr. Franciscus Hanuy hist. eccl. et jur. can. prof. suppl. et stud. praef. Cleri junioris relevatus a munere stud. praef. nominatus est prof. publ. et ord. hist. eccl. et juris can. necnon catecheta interimalis penes scholas reg. sup. reales.

Stephanus Valdinger prof. interimalis studii bibl. nominatus est ejusdem studii prof. supplens et stud. praef. Cleri jun.

Carolus Hradek constitutus est catecheta interimalis penes scholas reg. sup. reales in classibus inferioribus.

Stephanus Komócsy relevatus a munere catechetae penes schol. reg. sup. reales dispositus est cooperator ad parochiam interiorem civitatis Quinque-Ecclesiensis.

Cooperatores missi sunt: Colomanus Varga e Tót-Keszi ad Gyula-Jováncza, Ignatius Szánthó e Gyula-Jováncza ad Tót-Keszi, Emericus Manger e Bükkösd ad Mocsolád, Desiderius Földes neomysta ad Bükkösd.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 13-a Sept. 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

subvenientibus sociis loibitum omniplurim adiutorio in actionem constitutiorum operarum
omnium officiarum substantiamentum modernorum amministratio et ministeria quo
admodum omnino et in modum proprius et directus velut per suorum agentes et subditos edid
merit in isteum tempore eminens et in R. P. Romano et oibz. consuectis
potestis etiam natus accepimus ut haec semper estiam remuneremus et modic
bus in deo et in aliis opibus et iustis et puris meos amictibus capite
inducimus omniaque vestrum modicem etiam haec nobis noscere
in tua exhortatione cum una amicorum cursum intitulamus et hoc exhortamus
nos vidimus et abtemproixi.

XV.

3488.

1899.

Difficillimis nostris temporibus, cum vitae socialis et privatae dissolutionis et boni communis in peius conversionis signa pessima ubique appareant; cum salutiferae doctrinae christiana errorum nebulas ab animis hominum dispellentis, mentesque collustrantis splendorem obfuscari, regeneratricis christiana **virtutis** vim infringi ac iura Ecclesiae fere bis milliario aevo sancita, statibus christianis culturam afferentia, labefactari, cum ipsis radicum fibris maligno conamine observemus evelli, ut regno Christi, tenebrarum ac nequitiarum regnum ubique gentium substituatur: his in adiunctis tristissimis, nostrum est VV. Fratres et FF. Dilectissimi, quos Magister noster lucernam posuit super candelabrum, ut splendore scientiarum aliis lumen praebeamus, nostrum est, qui constituti sumus sal terrae, ut moribus intererate conservandis et reipublicae christiana vinculis illaese custodiendis invigilemus.

Huic nobili officio rite exequendo omnes vires nostrae sunt impendenda, omnia media congrua adhibenda, nullis curis nullisque operibus aut sumtibus est parcendum.

Teste historia efficacissima Ecclesiae in renovando genere humano media omni tempore fuere instituta litteraria pro rudibus et ad fastigium scientiarum contendentibus ubique locorum condita. Dicente enim S. Paulo ad. Rom. I. 14: „Debitores sumus non minus sapientibus, quam insipientibus“; cum illis iunctis manibus in acie est pugnandum, hi vero languentes ac corruentes a nobis sunt erigendi et confirmandi.

Cum numero et praestantia scholarum, pari passu semper auctus vel immunitus est Ecclesiae in vitam privatam et publicam influxus. Hinc insignium Ecclesiae virorum summum conamen fundandis et fovendis literariis institutis imprimis erat intentum.

Gloriose regnans Leo XIII. Papa, sapientiae christianaee instaurator, omni uititur occasione, ut nationibus christianis persuadeat: ad mala nostrae aetatis radicibus sananda, ad cultiores hominum classes Ecclesiae lucrandas et ad scientias

Vota Ho.
Districtuum
unanimia:
instaurandi
nempe con-
flatis symbo-
liis cath. Sci-
entiarum
Universita-
tem, summi
aestimantur.

veneno incredulitatis infectas et corruptas antiquae majestati et gloriae restituendas, opportunissimum et efficacissimum remedium in instaurandis christiano spiritu imbutis sublimioribus literariis institutis esse querendum In Constitutione „Militantis Ecclesiae“ ddto 1-ae Augusti 1897. SS. Pater praeclarissima haec enuntiat in rem nostram: „Si fuit unquam aetas, quae, ad rei catholicae defensionem, doctrinae, atque eruditionis copiam maxime postularet, ea profecto nostra aetas est, in qua celerior quidam ad omnem humanitatem cursus occasionem aliquando praebet, impugnandae fidei christiani nominis hostibus. Pares igitur vires afferendae sunt ad horum impetum excipiendum, praeoccupandus locus; extorquenda e manibus arma, quibus nituntur foedus omne inter divina et humana abrumpere. Catholicis viris ita animo comparatis atque uti decet instructis plane licebit re ipsa ostendere, fidem divinam non modo a cultu humanitatis nullatenus abhorrere, sed eius esse veluti culmen atque fastigium; eamdem, in iis etiam, quae longe dissita aut inter se repugnantia videantur, tam amice posse cum philosophia componi et consociari, ut altera alterius luce magis magisque collustretur; naturam non hostem, sed comitem esse atque administram religionis; huius haustu non modo omnis generis cognitionem ditescere, sed plurimum roboris ac vitae, litteris etiam ceterisque artibus provenire.“

Utinam nostrae genti dici possent, quae in praelaudata Encyclica nationi Germanae scripta leguntur: „Hanc vestrae gentis laudem esse praeclaram, ut ingenio studiisque ad patrum decus provehendum, ad privata et publica commoda procuranda sapienter utamini ac felicissime.“

Et quis nostrum ignorat decus atque gloriam civitatis nostrae Quinque-Ecclesiensis longo tempore exstitisse Universitatem, patriae nostrae primam, ad quam undique iuvenes, maiorem ad eruditionis gradum eluctari cupientes ultra unum et dimidium confluxerunt saeculum? De hac Universitate Qu.-Ecclesiensi, ut-pote tunc temporis inter reliquas Hungariae urbes in insigniori et alendis in gremio suo Musis magis accommoda atque idonea civitate erecta, Urbanus V. in bulla confirmationis anno 1367 edita, postquam sammo encomio celebrasset Ludovici M. regis in fundando hoc studio generali praeclara consilia et abundantissime iucundis illustri Athenaeo privilegia contulisset, eiusdem fines sublimes his complectitur verbis: „Ferventi ducimur desiderio, quod Regnum ipsum scientiarum muniberis amplietur, fiatque litterarum fertilitate fecundum, ut viros producat consilii maturitate conspicuos, virtutum redimitos ornatibus, sitque illi scientiarum fons irriguus, de cuius plenitudine hauriant universi litterarum cupientes imbui documentis.“

Proh dolor! decus hocce urbis nostrae, studium generale, perpetuis ut vigeret temporibus summa auctoritate sancitum, iniuria temporum cum 300 suis auditoribus in campus Mohácsensibus interiit, glorioso tamen tumulo, spe futurae resurrectionis, illatum.

Cunctis notum est, monumenta enim oculis nostris exhibita aere perennius contestantur: immortalis memoriae praedecessoris mei lib. baronis Ignatii Szepessy, dum viveret episcopi Qu.-Ecclesiarum, summum vitae conamen ardentissimumque desiderium fuisse, ut rudera saltem celeberimae antiquae Universitatis urbi nostrae et Patriae redderet, fundando in hunc finem plurimisque expensis liberalissime dotando Academiam scientiarum, facultate iuridica ac philosophica instructam, emolumento Ecclesiae et Patriae perpetuo inservitram. Patriae dico, fatente enim Cicerone L. III. de Divin. „Nullum munus Reipublicae afferre maius, meliusve pussumus, quam si doceamus, atque erudiamus iuventutem; iis praesertim temporibus, quibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenanda, atque coercenda sit.“ Haec nostrae quoque aetati apprime congruere facta loquuntur. Imprimis Ecclesiae Hungarae interest, ut urgentibus undique iniquorum temporum perversis principiis et progerminanti exinde morum corruptelae, quo ocyus remediis efficacissimis, sana nempe philosophiae christianaे doctrina morumque puritate, occurratur.

Favent huic consilio effectuando recentissima conamina ubique manifestata, catholicis quoque Hungariae iura, quibus dudum fruuntur cives acatholici, in negotiis suis internis ordinandis autonomica, reddendi.

Exeunte hoc saeculo novies centenarium gens Hungara celebratura est fautissimi sui in gremium Ecclesiae Catholicae ingressus memoriam. Feliori sub omni, limina saeculi decimi gens nostra ad Christum conversa, vix posset transgredi, quam condendo seu instaurando palaestram illarum scientiarum sacrarum, quarum principiis et virtuti per novem saecula gentis nostrae internis dissidiis laceatae, externis hostibus cinctae et impugnatae, mille calamitatibus expositae, non tantum illaesa conservatio, verum etiam ad florentem culturae statum evectio, in acceptis referri debet.

Quibus omnibus perpensis, summo mihi gaudio et solatio fuere omnium omnino districtuum in conferentiis pastoralibus nuperrime eatenus manifestata unanimia vota, ut initiante Clero dioecesano, spontanee sibi impositis annuis tributis, confletur fundus, qui variis auctus fontibus in fines litterarios inservientibus et contributionibus tandem aliquando commune et ardentissimum Hungariae catholicorum desiderium: condendi nempe catholicam scientiarum Universitatem, faustissimum tempus proprius redderetur. Votis his districtuum iam manifesta opera accenseri debent, quatenus nonnulli Ven. Fratrum ad finem dictum quotannis fixam summam contributuros sponte semet obligarunt.

Parvula utique sunt haec grandis operis initia, ast opitulante benedictione Illius, in cuius gloriam tendunt, crescere, multiplicari et fructibus abundare poterunt. Flumina, maria inundantia, e guttis rivulorum tumescunt; montes, e micis terrae formantur; Ecclesia, divinante suo Fundatore, e grano synapis evoluta, ramos suos, sub quibus requiescunt gentes, ad universum extendit orbem; 12 pauperes piscatores elegit Deus ad universam terrae faciem revonandam.

Agite Fratres Dilectissimi! progrediamur in campum operum; factis enim et non suspiriis aut querelis mala huius mundi sufferenda, mentes cordaque hominum immutanda sunt.

Non multum, sed multi offeratis ex obolis vestris ad aram Ecclesiae et Patriae, communis prosperitatis promovendae causa et coaevorum aestimium, posterorum gratam memoriam, maxime vero Dei omnipotentis, eleemosynam large remunerantis, abundantem lucraturi estis gratiam.

Conflatam stipem ad praelaudatum finem Concellariae meae submittendam quotannis in litteris Circularibus notam redditurus sum et fructificationis gratia Casae Fundationali generali dioecesanae, curae et administrationi Ven. Capituli mei Cathedralis obnoxiae, illatus.

3489
1899.

De colligendis
obolis S.
Petri.

Piae recordationis Praedecessores mei, pro filiali caritate ac pietate, qua in communem omnium christianorum Patrem ferebantur, vestigiis etiam insistentes antistitum universi Orbis Catholici, iteratis vicibus Ven. Clerum hujus almae Dioecesis populumve fidelem litteris Encyclicis provocarunt, ut indigentiis Sacrae Sedis ac Vicario Christi, collatis pro modulo virium donis, succurrere niterentur.

Supervacaneum existimo VV. FF. Vobis, utpote optime edoctis, in memoriam revocare grandia illa subsidia, et beneficia, quibus olim Summi Pontifices patriam Hungaram et gentem nostram, quoties in discrimine posita fuit cumularunt sique debitricem sibi reddiderunt. Nec tristem statum principalis Ecclesiae Romanae ejusque onera cunctis patentia, necesse est delineare, ut convincamini de innumeris curis, tribulationibus ac afflictionibus, quibus in exequendo suo munere SS. Pater a sex fere lustris quasi in cap'ititate detentus, obnoxius existit. Et quis ignorat diversissimi generis Officia ecclesiastica, Congregationes, Legationes in aulis principum saecularium nec non instituta plurima litteraria, beneficentiae, missio num etc. erigi ac sustentari a Summo Pontifice, Patrimonio Petri privato, non posse, nisi ejus filii necessarias expensas unitis viribus suppedident?

Perlustrans consignationem Obolorum Petri in litteris Circularibus elapsis annis exhibitam, non sine animi consolatione expertus sum: Ven. Fratres laudabili aemulatione obolos vestros ac fidelium contulisse, ut indigentiis universae Ecclesiae succurreretis ac inopiam SS. Patris alleviaretis. Certe obtemperasti monitis Apostoli ad Gal. VI. 10: „Dum tempus habemus operemur bonum ad omnes, maxime autem

ad domesticos fidei.“ Et Tobiae IV. 8—9: „Quomodo potueris, ita esto misericors. Si multum tibi fuerit, abundanter tribue, si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude.“ Nam teste Apostolo II. Cor. IX. 7: „Hilarem datorem diligit Deus.“

Pia nostra oblata non tantum totidem sunt argumenta reverentiae et obedientiae, filialisque erga Patrem nostrum communem pietatis, sed et vincula communionis inter omnes Catholicae Ecclesiae filios subsistentis. Taliter verificantur S. Pauli II. Cor. VIII. 14. verba: „In praesenti tempore vestra abundantia illorum inopiam suppleat, ut et illorum abundantia vestrae inopiae sit supplementum, ut fiat aequalitas.“

Cum Ven. Clero Dioecesis meae pro singulari zelo, quem adusque in conferendis colligendisve symbolis ad suppeditias Summo Pontificis ferendas manifestavit, intimas hisce gratias referrem, una remunerationem horum beneficiorum Illi relinquo, qui dixit: „Quicunque potum dederit uni ex minimis istis, calicem aquae frigidae tantum . . . Amen dico vobis non perdet mercedem suam.“ Matth. X. 42. Idem certe beneficia Vicario suo collata largissime est remuneraturus. Perpensis indigentias Sacrae Sedis in dies crescentibus, proventibus vero ejusdem ob multiplicia aevi nostri infausta adjuncta deficientibus, Ven. Clerum provocare hisce cogor, ut dona SSimo Patri hucusque data amodo augeat et fideles quoque ad suos obolos, in sanctissimos Ecclesiae fines offerendos, impensius hortetur.

In merito coordinandae et constabiliendae institutionis colligendi obolos S. Petri sequentia dispono et in universa mea Dioecesi exequenda jubeo:

I. In qualibet Ecclesia tam parochiali quam filialibus adsit arca seu cistula nummaria recipiendis fidelium oblatis inserviens et fines oblatorum hac inscriptione: „adományok katholikus czélokra“ lingua loci vernacula exhibens.

II. In quavis Ecclesia parochiali ac etiam filialibus, ubi divina servantur, per omnem Dioecesim publicae collectae fiant videlicet: Festo Omnium Sanctorum et Dominica I. Quadragesimae, dispositis praevie cohortatione congrua fidelibus.

III. Ex fiscis Ecclesiarum parochialium, pro ratione proventuum, offerantur quotannis haud minus quam 2—4. coronae, filialium vero hujus summulae pars dimidia in semestralibus ratis.

IV. Sacerdotes dioecesani in quocunque officio aut dignitate constituti pro pietate, qua feruntur in Sacram Sedem, habita quoque ratione suorum proventuum, symbolas suas offerant, vel immediate vel via vice-archidiaconi districtualis in semestralibus ratis. initio nempe mensis Novembris et Maji ad officium Dioecesanum transponendas.

Ultimis cujuslibet anni Circularibus literis inseretur accurata consignatio omnium symbolarum, decursu totius anni in Dioecesi collectarum.

3490

1899.

Decretum S.
R. C. circa
Missam exe-
quialem lec-
tam, loco
cantatae.

Instantibus aliquibus Parochis, Sacrorum Rituum Congregationi sequens dubium propositum fuit: „An pro paupere defuncto, cuius Familia impar est solvendi expensas Missae exequialis cum cantu, haec Missa legi possit sub iisdem clausulis et conditionibus quibus praefata Missa cum cantu conceditur.

Et Sacra eadem Congregatio, exquisito voto Commissionis Liturgicae omnibusque rite expensis, rescribendum censuit: Affirmative, seu permitti posse in casu Missam exequiale lectam, loco Missae cum cantu dummodo in dominicis aliisque Festis de pracepto non omittatur Missa officio diei currentis respondens.

Die 9. Maii 1899.

Quibus omnibus Ssmo Domino Nostro Leoni Papae XIII per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua rescriptum Sacrae ipsius Congregationis ratum habuit et confirmavit, die 12 Junii eodem anno.

C. Card MAZZELLA, Praef.

L. † S.

D. PANICI, S. R. C. Secr.

3491

1899.

Recensio
thesis e The-
ologia Dog-
matica elu-
cubratae.

Thematis dogmatici pro corona vernali Cleio Curato ad elucubrandum propositi schema solutionis ad normam scientificam omni cum praecisione redactum est sequens:

„Motiva credibilitatis non pugnant nisi pro Ecclesia catholica“, si Christi vera Ecclesia non est nisi exclusive catholica Ecclesia, et si, consequenter, motiva credibilitatis et christiana religionis et catholicae (huius unicae) Ecclesiae, utriusque, divinam indolem simul manifestant. Identitatem catholicae cum Christi Ecclesia imprimis notae, divinitatem Christi religionis miracula ordinis physici ac moralis ostendunt. (Divinam igitur omnibusque obligatoriam religionem nonnisi Ecclesia catholica divina missione docet.) Statuente etenim Concilio Vaticano „Ad solam catholicam Ecclesiam ea pertinent omnia, quae ad evidentem fidei christianaे credibilitatem tam multa et tam mira sunt disposita“ (Cap. 3.), et iterum: „Ecclesia per se ipsa — magnum quoddam et perpetuum est motivum credibilitatis“ (l. c.)

Sacram hanc veramque Concilii citati doctrinam contra recentiorum quorundam inanes theorias (ut sunt: testimonium spiritus, immediata certitudo fidei, interna experientia, sensus religionis, indigentia animi religiosi) exponebant demonstrabantque presbyteri almae nostrae Dioecesis numero octoginta, generatim plus-mi-

nus bene, etsi non omnes supra indicata logica cum methodo, debita praecisione dogmatica et sufficienti amplitudine. Aliquos diligentiorum propter elucubrationem thematis eruditam nominatim quoque memorasse plane convenit, qui sunt: Victor Arányi, Arnoldus Dreher, Sigismundus Dujmovits, Joannes Frey, Ludvicus Müller, Aloysius Rausz, Franciscus Reine, Mathias Rudolf, Colomannus Vaszary, Franciscus Wölfel, Aloysius Zvonicsek.

3492

1899.

A vörösmati róm. kath. iskolászék az üresedésben levő osztálytanítói állásra október elsejéig pályázatot hirdet. Az osztálytanító fizetése egész évre 350 frt; egy szobából álló lakás a legszükségesebb butorzattal. A hiányzó és a törvény által előírt, a tanítói lakáshoz tartozó egyéb helyiségek megváltása fejében 50 frt. Végre kert helyett 2 méter öl puha hasábfa. Ezen fizetés fejében a tanító a kántori teendőkben is segédkezni tartozik.

Pályázat a
vörösmarti
osztálytanítói
állásra.

3493

1899.

A bonyhádi (Tolna m.) rk. népiskolánál egy osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik, melynek évi javadalmazása 3 szoba, konyha, pincze, padlás, kamarából álló lakáson és kertilletményen kívül, évi 300 frt. alapfizetés az iskola pénztárából, és évi 100 frt a kántorságban való segédkezésért. — A megválasztottnak köteles sége leend a részére kijelölendő osztályt önállóan vezetni és a kántoriakban az elnökség utasítása szerint segédkezni. — Megkivántatik a német és magyar nyelv tökéletes birása és a kántoriakban való jártasság. A pályázati határidő folyó évi október hó 10-ke. A folyamodványok a bonyhádi rk iskolászék elnökségéhez intézendők. A kántori teendőkben való jártasságnak megbírálása czéljából személyes jelenés kivántatik.

Pályázat a
bonyhádi
(Tolna m.)
osztálytanítói
állásra

3494

1899.

Baranya-Komlón megüresedett r. k. kántortanítói állomásra f. é. október 15-ig pályázat nyíttatik. Jövedelme: 1. Szép csinos lakás kényelmes mellékhelyiségekkel 254 □ öl konyhakert. 2. minden telkes pártól $\frac{3}{8}$ p. mérő buza — 65 pár után — átlag 25 pm. pénzáértéke 85 frt. 3. minden kisházas zsellér pártól $\frac{3}{8}$ pm. rozs, átlag 30 mérő, értéke 80 frt. 4. minden szöllöbirtokos pártól borváltság czimén 50 kr. átlag 40 frt. 5. minden pártól 9 kr, átlag 12 frt. 6. 24 □³-m. hasáb tüzifa, értéke 48 frt. 7. 900□²-öl rét termése 20 frt. 8. Vasárnapi oktatásdij 20 frt. 9. Tandíj h. községtől évi 12 frt. 10. 3 hold h. község által munkált szántóföld haszonélvezete, átlag 30 frt. 11. Stoláris jövedelem évi átlag 10 frt. Tannyelv magyar, részben német. Kántori teendők is részben németül végzendők. A megválasztott, ha hivatalának kötelmeit lelkismeretes buzgósággal betölti, — fizetés javításra számít-

Pályázat a
baranya-kom-
lói kántor-
tanítói állásra.

hat. Szabályszerüen felszerelt kérvények Baranya-Jánosi-ba a plébánia hivatalhoz czimzendők. U. p. Komló.

3495.

18^o9.

Pályázat a
baranya-szo-
poki kántor-
tanítói
állásra.

Baranya-Szopokon lemondás folytán megüresedett kántortanítói állomásra f. é. október 15-ig pályázat nyíttatik. Jövedelem: 1. Tisztességes lakás szükséges melléképülettel s konyha-kerttel. 2. minden telkes pártól 1 nyolczados buza és 1 nyolczados rozs, átlag pénzértéke 70 frt, 50 pár után. 3. minden kisházas pártól $\frac{1}{2}$ mérő rozs, 17 pár után 9 mérő, értéke 25 frt. 4. minden pártól 12 kr. összesen 8 frt. 5. Borpénz páronként szöllő birtokosok után 50 kr. átlag 25 frt. 6. minden háztól 35 kr. átlag 13 frt. 7. Vasárnapi oktatásdij 20 frt. 8. $27\frac{1}{2} \text{ m}^3$ hasáb tűzifa melyből 8 m^3 az iskola fűtésre való, értéke 40 frt. 9. 3 hold község által művelt szántóföld haszonélvezete 25 frt. 10. 12 hold nehéz mivelési s eddig silány hozamu szántóföld természetben való haszonélvezete helyett a h. községtől évi 60 frt félévi részletekben. 11. 2 hold rét évi termése 50 frt. 11. Stóla átlag 5 frt. 13. Évente a szükséges malomfuvarok. Tannyelv: magyar-német, kántori teendők német nyelven végzendők. Szabályszerüen felszerelt kérvények Baranya-Jánosiba a plébániai hivatalhoz czimzendők u. p. Komló. Magyarositás terén felmutatandó eredmény kellöképen méltányoltatik a plébános által.

Personale.

Adalbertus Schmidt, parochus Laskafaluensis nominatus est notarius districtus Dárdaensis.

Datum in Püspök-Szt.-László, die 24-a Sept. 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

XVI.

3684.

1899.

Eminentissimus ac Reverendissimus Dominus H. M. Cardinalis Gotti S. Congregationis Indulgentiis et SS. Reliquiis praepositae Praefectus nexus litterarum infra communicatarum Indicem Indulgientiarum SS. Rosarii Marialis a Beatissimo Patre nuperrime publicatarum mihi transmittere dignabatur, quem per extensum ad notitiam Ven. Fratrum in eum perfero finem, ut data occasione ex ambone harum Indulgientiarum multiplex pretium explanare et populum fidelem ad illas lucrandas et ad SS. Rosarii crebram recitationem, nec non ad cultum B. M. Virginis quo devo-tissime prosequendum adhortari connitentur. Litterae Eminentissimi Cardinalis sequentis sunt tenoris :

Reverendissime Domine !

In ea, quam Summus Pontifex Leo PP. XIII. de Rosarii Marialis sodalitatibus anno superiore Constitutionem edidit, haec, praeter cetera, edicebantur: „Magistri Generalis Ordinis Praedicatorum cura et studio, absolutus atque accuratus, quamprimum fieri potest, conficiatur index indulgentiarum omnium, quibus Romani Pontifices Sodalitatem Sacratissimi Rosarii ceterosque fideles illud pie recitantes cumularunt, a Sacra Congregatione Indulgentiis et SS. Reliquiis praeposta expendendus et Apostolica auctoritate confirmandus.“ — Quod igitur imperatum erat, iam demum exequutioni mandatum est; mihiq[ue], grato quidem officio, a Beatissimo Patre commissum, ut praedictum Indicem, diligentissimis curis confectum, supremaque Sua auctoritate adprobatum, Episcopis universis, ceterisque, quorum interest, mitterem.

Hanc vero Sanctissimi Domini voluntatem dum obsequens facio, nil sane dubito, quin Amplitudo tua constans illud studium mirabitur, nec sine Dei instinctu esse aestimabit, quo Summus Pontifex, multos iam annos, ad augustam Dei Matrem confugere sanctissimi Rosarii ritu fideles omnes hortatur.

Index
Indulgen-
tiarum SS.
Rosarii Ma-
rialis publi-
catur.

Kalendis primum septembribus anni MDCCCLXXXIII, Litteris Encyclicis Supremi Apostolatus, beneficia per Marialis Rosarii preces in christianum nomen collata recolens, in spem certam se adduci professus est, hanc eamdem precandi rationem, hisce etiam difficillimis Ecclesiae temporibus, contra errorum vim late serpentium exundantemque morum corruptionem, ac potentium adversariorum impetum profuturam. Quamobrem additis Indulgentiarum praemiis, edixit ut a catholicis ubique terrarum magna Dei Mater, Rosarii ritu, toto octobri mense coleretur.

Ex illo Beatissimus Pater, quotannis fere, hortari populos christianos haud destitit, ut Rosarii consuetudine validum Deiparae patrocinium demererit Ecclesiae perseverarent. Ad studium vero fidelium augendum quidquid Marialis Rosarii dignitatem commendaret, datis a se litteris, sapientissime illustravit; seu naturam precationis eius rimando, seu vim extollendo qua pollet ad christianas virtutes fovendas, seu demum maternam ad opitulandum Virginis miserationem scite amanterque explicando.

Quem modo sacrarum Indulgentiarum Indicem ad te mitto, is veluti constantis operis fastigium est; hoc etenim Beatissimus Pater et fidem promissi praestat, et quae hucusque egit ad promovendam Rosarii religionem, luculenter confirmat.

Bifarium Index dispescitur: pars altera Indulgentias exhibet, quae unis Sodaliciis a Mariali Rosario conceduntur; altera, quae fidelibus universis communies sunt.

Haec Apostolicae largitatis munera ut commissus tibi populus norit proque merito aestimet, Amplitudo tua curabit. Qua occasione Beatissimus Pater sollicite te usurum confidit ad fideles ipsos efficacius incitandos, ut reflorentem Rosarii consuetudinem studiose pieque servent, tum nomen Sodaliciis dantes, tum octobrem mensem Reginae a Rosario dicantes, tum etiam in sua quisque domo et familia pium Rosarii officium quotidie peragentes.

Assidua hac imploratione mota, miseros Hevae filios Regina caelestis gloriosissima audiet clemens et exaudiet; quamque opem afflictis Ecclesiae rebus efflagitamus, uberrime sine dubio impertiet.

Amplitudini Tuae diuturnam ex animo felicitatem adprecor.

Romae, die 30. Augusti, anno 1899.

Amplitudinis Tuae uti Frater addictissimus

L. † S.

Fr. H. Mª CARD. GOTTI

S. C. *Indulgentiis et SS. Reliquiis praepositae Praefectus.*

† A. SABATUCCI ARCHIEPISCOPUS ANTINOENSIS, Secretarius.

INDULGENTIAE

CONFRATERNITATIS SANCTISSIMI ROSARII.

PARS PRIMA.

Indulgentiae Confratribus propriae.

I.

PRO IIS QUI CONFRATERNITATI NOMEN DANT.

1. Indulgentia Plenaria, si confessi sacraque communione refecti in confraternitatem recipiuntur (Gregorius XIII, Gloriosi, 15 Jul. 1579).

2. Indulgentia Plenaria, si legitime inscripti et confessi, eucharistiae sacramentum sumunt in ecclesia seu capella confraternitatis, tertiam partem Rosarii recitant et ad intentionem Summi Pontificis orant (S. Pius V, Consueverunt, 17. Sept. 1563).

N o t a . — Qui confraternitati adscribuntur, has indulgentias aut ipsa adscriptionis die, aut die dominica vel festiva proxime sequenti lucrari possunt (S. C. Indulg. 25. Febr. 1848).

II.

PRO IIS QUI RECITANT ROSARIUM.

A. — *Quovis anni tempore.*

3. Indulgentia Plenaria, semel in vita, si Rosarium ex instituto confraternitatis per hebdomadam recitant (Innocentius VIII, 15 Oct. 1484).

4. Si integrum Rosarium recitant, omnes consequuntur indulgentias, quae in Hispania conceduntur coronam B. Mariae V. recitantibus (Clemens IX, Exponi nobis, 22 Februarii 1668).

5. Indulgentia quinquaginta annorum semel in die, si tertiam partem Rosarii recitant in capella SS. Rosarii seu saltem in conspectu altaris praedictae capellae, vel si extra civitatem, in qua erecta est confraternitas, commorantur, in ecclesia vel oratorio publico quocumque (Adrianus VI, Illius qui, 1 Apr. 1523).

6. Indulgentia decem annorum et totidem quadragenarum, si ter in hebdomada Rosarium recitant, pro qualibet vice (Leo X, Pastoris aeterni, 6. Octob. 1520).

7. Indulgentia septem annorum et totidem quadragenarum, pro qualibet hebdomada si integrum Rosarium recitant (S. Pius V, *Consueverunt*, 17. Sept. 1569).

8. Indulgentia quinque annorum et totidem quadragenarum quoties, recitando Rosarium, in Salutatione angelica nomen Iesu devote proferunt (Pius IX, Decr. S. C. Indulg., 14 Apr. 1856).

9. Indulgentia duorum annorum, si integrum Rosarium per hebdomadam dicendum per tres dies distribuunt, pro uno quolibet ex his tribus diebus, quo tertiam partem Rosarii recitant (Clemens VII, *Etsi temporalium*, 8. Maii 1534).

10. Indulgentia tercentum dierum si recitant tertiam partem Rosarii (Leo XIII, 29 Aug. 1899).

11. Indulgentia centum dierum quoties alios inducunt ad tertiam partem Rosarii recitandum (Leo XIII, 29 Aug. 1899).

12. Indulgentia tercentum dierum, semel in die, si dominicis vel festis diebus in aliqua ecclesia Ordinis Praedicatorum assistunt exercitio recitandi vel canendi processionaliter singulas Rosarii decades coram singulis mysteriis sive in pariete, sive in tabulis depictis (S. C. Indulgent, 21 Maii 1892).

B. — *Certis anni diebus vel festis.*

13. Indulgentia Plenaria, in festo Annuntiationis B. M. V., si confessi et comunione refecti Rosarium recitant (S. Pius V, *In iunctum nobis*, 14. Iun. 1566).

14. Indulgentia decem annorum et totidem quadragenarum, in festis Purificationis, Assumptionis et Nativitatis B. M. V. si Rosarium recitant (S. Pius V, loc. cit.)

15. Indulgentia decem annorum et totidem quadragenarum, in festis Resurrectionis, Annuntiationis et Assumptionis B. M. V. si tertiam partem Rosarii recitant (S. Pius V, *Consueverunt*, 17 Sept. 1569).

16. Indulgentia septem annorum et totidem quadragenarum in reliquis festis D. N. I. C. et B. M. V. in quibus sacra ipsius Rosarii mysteria recensentur (scilicet, in festis Visitationis B. M. V., Nativitatis D. N. I. C., Purificationis et Compassionis B. M. V., [feria sexta post dominicam passionis], Ascensionis D. N. I. C., Pentecostes et Omnium Sanctorum), si saltem tertiam partem Rosarii recitant (S. Pius V, loc. cit.)

17. Indulgentia septem annorum et totidem quadragenarum in festis Nativitatis, Annuntiationis et Assumptionis B. M. V. si integrum Rosarium ex instituto

confraternitatis per hebdomadam recitant (Sixtus IV. *Pastoris aeterni*, 30 Maii 1478; Leo X, *Pastoris aeterni*, 6 Oct. 1520.)

18. Indulgentia centum dierum in festis Purificationis, Annuntiationis, Visitationis, Assumptionis et Nativitatis B. M. V. (Leo X, loc. cit).

III.

PRO IIS QUI COMITANTUR PROCESSIONEM SS. ROSARII.

19. Indulgentia Plenaria, si confessi et communicati processioni prima mensis dominica intersunt, ibique ad intentionem Summi Pontificis orant et insuper capellam SS. Rosarii visitant (Gregorius XIII, *A d a u g e n d a m*, 24 Oct. 1577).

Nota. — Hanc indulgentiam, confratribus concessam, consequi poterunt confratres itinerantes, navigantes aut alicui inservientes (quos inter milites actu servientes adnumerantur) integra Rosarii recitatione; infirmi vero, vel legitime impediti si tertiam partem Rosarii recitant (Gregorius XIII, *C u p i e n t e s*, 24. Dec. 1583).

20. Indulgentia Plenaria si processionem associant in festis Purificationis, Annuntiationis, Visitationis, Assumptionis, Nativitatis, Praesentationis et Immaculatae Conceptionis B. M. V. (Pius IV, *D u m p r a e c l a r a*, 28. Febr. 1561). vel aliquo die infra octavas istorum festorum (S. C. Ind., 25 Febr. 1848).

21. Indulgentia quinque annorum acquirenda, quando ex eleemosynis confraternitatis virgines matrimonio iungendae dotantur, si processioni intersunt (Gregorius XIII, *D e s i d e r a n t e s*, 22 Mart. 1580).

22. Indulgentia centum die_rum, si processionem debit_s diebus faciendam associant (Gregorius XIII, *C u m s i c u t*, 3 Ian. 1579).

23. Indulgentia sexaginta dierum, si processiones ordinarias tam confraternitatis, quam alias quascumque de licentia Ordinarii celebratas, etiam SS. Sacramenti ad infirmos delati, comitantur (Gregorius XIII, *G l o r i o s i*, 15 Jul. 1579).

IV.

PRO IIS QUI VISITANT CAPELLAM VEL ECCLESIAM CONFRATERNITATIS.

24. Indulgentia Plenaria qualibet prima mensis dominica, si confessi et s. communione refecti id faciunt, ibique ad intentionem Summi Pontificis orant (Gregorius XIII, *A d a u g e n d a m*, 12 Mart. 1577).

Nota. — Hanc indulgentiam etiam confratres infirmi, qui ad eamdem ecclesiam accedere non valent, lucrari possunt, si, praevia confessione et communi-

one, domi ante devotam imaginem Rosarium seu coronam (h. e. tertiam partem Rosarii: S. C. Indulg. 25 Febr. 1877 ad 6), aut septem psalmos devote recitant (Gregorius XIII, loc. cit.)

25. Indulgentia Plenaria, quavis prima mensis dominica, si sacramentis muniti, expositioni sanctissimi eucharistiae sacramenti in ecclesia confraternitatis, quatenus de Ordinarii licentia locum habet, per aliquod temporis spatum devote intersunt, ibique ad intentionem Summi Pontificis orant (Gregorius XVI, Ad augendam, 17 Decembris 1833.)

26. Indulgentia Plenaria, si confessi, ac s. communione refecti capellam SS. Rosarii aut ecclesiam confraternitatis visitant, ibique ad mentem Summi Pontificis orant a primis vesperis usque ad occasum solis in festis Domini Nativitatis, Epiphaniae, Resurrectionis, Ascensionis et Pentecostes: item in duabus feriis sextis quadragesimae ad arbitrium eligendis; nec non in festo Omnium Sanctorum, ac semel infra octiduum Commemorationis omnium fidelium defunctorum (Gregorius XIII, Pastoris aeterni, 5 Maii 1582; Gregorius XVI, Ad augendam, 17 Decembris 1833; S. C. Indulg., 12 Maii 1851.)

27. Indulgentia Plenaria, sub iisdem conditionibus, a primis vesperis usque ad occasum solis, in festis B. M. V. Immaculatae Conceptionis, Nativitatis, Praesentationis, Annuntiationis, Visitationis, Purificationis, Assumptionis ac in festo septem Dolorum (feria sexta post dominicam passionis) (Gregorius XIII, loc. cit.; Clemens VIII. De salute, 18 Ian. 1593; Gregorius XVI, loc. cit.)

N o t a a. — Indulgentia Plenaria in Festis B. M. V. Conceptionis, Nativitatis, Praesentationis, Annuntiationis, Visitationis, Purificationis et Assumptionis acquireti etiam potest per octavam, sed semel tantum in quovis octiduo (S. C. Ind. 25. Febr. 1848.)

N o t a b. — Indulgentia Plenaria in diebus Paschatis, Ascensionis et Pentecostes, ac in festis B. M. V. Immaculatae Conceptionis, Nativitatis, Annuntiationis, Visitationis, Purificationis, Praesentationis et Assumptionis, nec non in duabus feriis sextis quadragesimae acquireti etiam visitando quamcumque aliam ecclesiam vel publicum oratorium (S. C. Indulg. 12. Maii 1851.)

N o t a c. — Quoad itinerantes, navigantes, inservientes vel infirmos aut alias legitime impeditos, pro acquisitione Indulgentiae Plenariae ecclesiam seu capellam SS. Rosarii visitantibus concessae diebus quibus festa mysteriorum Rosarii celebrantur, idem dicendum, quod superius de iis, qui processioni intervenire nequeunt (n. 19.,) dictum est (Sixtus V, Duminicabili, 30. Januarii 1586.)

28. Indulgentia Plenaria, sub iisdem conditionibus, dominica infra octavam Nativitatis B. M. V. (Clemens VIII, Ineffabilia, 12. Febr. 1598.)

29. Indulgentia Plenaria, sub iisdem conditionibus, dominica tertia Aprilis, a primis vesperis usque ad solis occasum (Gregorius XIII, Cum sicut, 3. Jan. 1579.)

30. Indulgentia septem annorum et totidem quadragenarum, si confessi sacraque communione refecti capellam seu altare confraternitatis visitant, ibique ad intentionem Summi Pontificis orant in diebus Nativitatis Dni, Paschatis, Pontecostes, et in festis Immaculatae Conceptionis, Nativitatis, Annuntiationis, Visitationis et Assumptionis B. M V., nec non in festo Omnium Sactorum (Clemens VIII, Salvatoris, 13 Ian. 1593; Idem, De salute, 18 Ian. 1593.)

31. Indulgentia centum dierum pro quolibet die quo visitant capellam seu altare SS. Rosarii, ibique ad intentionem Summi Pontificis orant (Gregorius XIII, Cum sicut, 3 Ian. 1579.)

N o t a. — Moniales in clausura viventes, iuvenes utriusque sexus in collegiis, seminariis, conservatoriis degentes, omnesque demum personae viventes in institutis, ex quibus ad libitum egredi non possunt, imo et membra societatum catholicarum, omnes indulgentias pro quibus paescriberetur visitatio capellae seu ecclesiae confraternitatis — dummodo huic rite adscripti sint — lucrari possunt visitando propriam ipsorum ecclesiam, seu capellam, sive oratorium (S. C. Ind. 11 Aug. 1871; 8 Febr. 1874.)

Confratres infirmi vel quomodocumque impediti quominus sacramentum eucharistiae recipient, aut ecclesiam vel capellam visitent, indulgentias omnes pro quibus istae conditiones praescribuntur lucrari possunt, si confessi aliisque injunctis operibus adimpletis, aliquod pium opus a confessario iniunctum exequuntur.

Cum in quibusdam festis pro visitatione ecclesiae seu capellae SS. Rosarii praeter plenariam indulgentiam aliqua etiam indulgentia partialis concessa fuerit, ad hanc quoque acquirendam distincta ecclesiae seu capellae visitatio necesaria est.

V.

PRO IIS QUI VISITANT QUINQUE ALTARIA.

32. Confratres qui visitant quinque altaria cuiuscumque ecclesiae vel oratorii publici, vel quinques unum duove altaria ubi quinque non reperiuntur, lucratur easdem indulgentias ac si Romae stationes visitarent (Leo X, 22 Maii 1518.)

VI.

PRO IIS QUI DICUNT VEL AUDIUNT MISSAM VOTIVAM SS. ROSARII.

33. Indulgentiae omnes integrum Rosarium recitantibus concessae, pro confratribus sacerdotibus si missam votivam secundum missale romanum pro diversitate temporis ad altare SS. Rosarii celebrant (quae missae votivae bis in hebdomada dici possunt); pro aliis autem confratribus si tali missae assistunt et ibi pias ad Deum fundunt preces (Leo XIII, Ubi primum, 2 Oct. 1898.)

34. Indulgentiae omnes concessae iis qui processionem prima uniuscuiusque mensis dominica fieri solitam associant, pro iis qui consuetudinem habent celebrandi vel audiendi hanc missam, semel in mense, die quo confessi sacramentum communionis recipiunt (Clemens X, C a e l e s t i u m m u n e r u m 16 Febr. 1671.)

35. Indulgentia unius anni pro iis qui in sabbatis quadragesimae assistunt coniunctim missae, concioni de B. M. V. et Antiphonae „Salve Regina“ (Gregorius XIII, D e s i d e r a n t e s, 22. Mar. 1580.)

VII.

PRO IIS QUI DEVOTIONEM QUINDECIM SABBATORUM SS. ROSARII PERAGUNT.

36. Indulgentia Plenaria in tribus ex quindecim sabbatis, uniuscuiusque arbitrio eligendis, si per quindecim sabbata consecutiva (vel immediate praecedentia festum SS. Rosarii, vel etiam quolibet infra annum tempore) confessi et s. communione refecti ecclesiam confraternitatis visitant ibique ad intentionem Summi Pontificis orant (S. C. Indulg. 12 Dec. 1849.)

37. Indulgentia septem annorum et totidem quadragenarum in duodecim sabbatis n. 36 non comprehensis (S. C. Indulg. 12 Dec. 1849.)

VIII.

PRO IIS QUI MENSE ROSARIANO CERTAS DEVOTIONES PERAGUNT.

38. Indulgentia Plenaria, si exercitio mensis octobris, in ecclesiis Ordinis Praedicatorum institui solito, saltem decies interfuerunt, die ab ipsis eligendo, si sacramenta recipiunt et ad intentionem Summi Pontificis orant (S. C. Indulg., 31 Aug. 1885.)

39. Indulgentia septem annorum et totidem quadragenarum quoties devotionibus in ecclesiis Ordinis Praedicatorum mense octobris quotidie institui solitis intersunt (S. C. Ind., 31 Aug. 1885.)

IX.

PRO IIS QUI ASSISTUNT ANTIphonae „SALVE REGINA“ CANTATAE.

40. Indulgentia trium annorum et totidem quadragenarum, si in ecclesia confraternitatis cum candela accensa (ubi usus viget, alibi adiungatur una „Ave Maria“) assistunt antiphonae „Salve Regina“ cantari solitae in festis B. M. V. quae ab universa ecclesia celebrantur (S. C. Ingulg., 18 Septem. 1862 ad 4.) et in Apo-

stolorum natalitiis, ac festis Sanctorum Ordinis Praedicatorum (Clemens VIII. In effabiliia, 12 Febr. 1598.)

41. Indulgentia centum dierum, omnibus diebus per totum annum, si huic antiphonae post Completorium assistunt (Clemens VIII, loc. cit.)

42. Indulgentia quadraginta dierum in omnibus sabbatis ac diebus festivis per annum (Leo X, Pastoris aeterni, 6 Oct. 1520.)

Nota. — Indulgencias nn. 40 et 41 recensitas legitime impediti, quomodo in ecclesia huic antiphonae adstant, lucrari possunt, si eamdem flexis genibus coram altari vel imagine B. M. V. recitant (Clemens VIII. Ineffabilia, 12 Febr. 1598.)

X.

PRO IIS QUI ORATIONEM MENTALEM AUT ALIA SPIRITUALIA EXERCITIA PERAGUNT.

43. Indulgentia Plenaria, semel in mense, si per integrum mensem quotidianie per medium horam vel saltem per quartam horae partem mentali orationi operam dant, die ad eorum arbitrium eligendo, quo sacramenta poenitentiae et eucharistiae recipiunt (Clemens X, Ad ea, 28 Jan. 1671.)

44. Indulgentia Plenaria, si in memoriam quadraginta dierum, quibus Dominus Iesus stetit in deserto, per eundem numerum dierum in oratione, mortificatione et in aliis piis operibus sese exercuerint, semel in anno, die ab ipsis eligendo (Pius VII, Ad a u g e n d a m, 16 Februarii 1808).

45. Indulgentia septem annorum et totidem quadagenarum, quoties per medium horam mentali orationi operam dant (Clemens X, Ad ea, 28. Ian. 1671.)

46. Indulgentia centum dierum quoties per quartam horae partem meditationi vacant (Clemens X, loc. cit.)

XI.

PRO IIS QUI VISITANT CONFRATRES INFIRMOS.

47. Indulgentia trium annorum et totidem quadagenarum, quoties infirmos confratres visitant (Clemens VIII, In effabiliia, 12 Febr. 1598.)

48. Indulgentia centum dierum, si confratres infirmos ad ecclesiastica sacramenta suscipienda hortantur (Gregorius XIII, Cum sicut, 3. Ian. 1579.)

XII.

PRO IIS QUI SUFFRAGANTUR ANIMABUS CONFRATRUM DEFUNCTORUM.

49. Indulgentia Plenaria, si in quatuor anniversariis (diebus 4 Febr., 12 Jul., 5 Sept., 10 Nov.) quotannis in ecclesiis publicis tum fratrum, tum sororum Or-

dinis Praedicatorum institui solitis, officiis defunctorum intersunt, ac confessi sacraque communione refecti ad intentionem Summi Pontificis orant, semel quolibet ex illis quatuor diebus (Pius VII, *A d a u g e n d a m*, 16 Febr. 1808.)

50 Indulgentia octo annorum si exequiis adstiterint sequentes processio-
nem quae in suffragium defunctorum quolibet die sabbati aut semel in mense
per ecclesiam confraternitatis sive per claustrum ducitur (Geregorius XIII, *D e s i-
d e r a n t e s*, 22 Mart. 1580.)

51. Indulgentia trium annorum et totidem quadragenarum, quoties cor-
pora confratrum defunctorum ad ecclesiam confraternitatis associant (Clemens VIII,
Ineffabilia, 12 Febr. 1598.)

52. Indulgentia centum dierum si cadavera confratrum cum vexillo confrater-
nitatis ad sepulturam associant, vel si anniversariis pro animabus defunctorum
confratrum celebratis intersunt, et ibidem ad intentionem Summi Pontificis orant
(Gregorius XIII, *C u m s i c u t*, 3. Ian. 1579.)

XIII.

PRO IIS QUI QUODCUMQUE CARITATIS VEL PIETATIS OPUS PERAGUNT.

53. Indulgentia sexaginta dierum quoties confratres aliquod opus caritatis
et pietatis exercent (Gregorius XIII, *Gloriosi*, 15 Iul. 1579).

XIV.

58. Indulgentia Plena PRO MORIENTIBUS.

54. Indulgentia Plenaria, a sacerdote etiam extra confessionem per
formulam communem applicanda, si Rosarium per hebdomadam recitare consue-
verunt (Innocentius VIII, 13 Oct. 1483; S. C. Indulg. Decr. 10 Augusti 1899).

55. Indulgentia Plenaria, si ex hac vita migrant manu tenentes candelam
benedictam SS. Rosarii, dummodo semel saltem in vita integrum Rosarium recitaverint
(Hadrianus VI, *Illi us qui*, 1 Apr. 1523).

56. Indulgentia Plenaria, si sacramenta poenitentiae et eucharistiae recipi-
unt (S. Pius V, *Consu e v e r u n t*, 17 Septemb. 1569).

57. Indulgentia Plenaria, si contriti ss. nomen Iesu saltem corde, si ore
non possunt, invocant (Leo XIII, Rescr. S. C. Indulg. 19. Aug. 1899).

58. Indulgentia Plenaria, si susceptis Ecclesiae sacramentis fidem Romanae
Ecclesiae profitentes et antiphonam „*Salve Regina*“ recitantes, B. Virgini se com-
mendant (Clemens VIII, *Ineffabilia*, 12 Febr. 1598).

Nota. — Quamvis heic relata sit plures indulgentia plenaria in mortis articulo, tamen ad tramitem Decretorum S. C. Indulgent. una tantum acquiri poterit in mortis articulo sub una vel altera ex diversis conditionibus supra expositis.

XV.

PRO DEFUNCTIS.

59. In ecclesiis Ordinis Praedicatorum altare SS. Rosarii pro sacerdotibus eiusdem Ordinis privilegium est pro anima cuiuscumque confratris (Gregorius XIII, *Omnium saluti*, 1 Sept. 1582).

60. In ecclesiis confraternitatis altare SS. Rosarii pro sacerdotibus confratribus gaudet privilegio, non solum in favorem confratrum defunctorum, sed etiam cuiuscumque defuncti, etiamsi aliud altare privilegium in eadem ecclesia existat. Imo, si in ecclesia non extat aliud altare privilegium, altare SS. Rosarii etiam pro quocumque sacerdote, quamvis confraternitati non adscripto, et in favorem cuiuscumque defuncti privilegium est (S. C. Ind. Cameracen. 7 Iun. 1842; Pius IX, *Omnium saluti*, 3 Mart. 1857).

PARS SECUNDA.

Indulgentiae confratribus
cum aliis fidelibus communes.

61. Indulgencie septem annorum et totidem quadragenarum, prima dominica cuiuslibet mensis, si processioni intersunt (S. Pius V, *Consueverunt*, 17 Septemb. 1569).

62. Indulgencie Plenaria toties in festo SS. Rosarii, sacramentis refecti, a primis vesperis usque ad occasum solis diei ipsius, in memoriam victoriae super Turcas apud Echinadas insulas ope rosarii reportatae, capellam (vel effigiem B. M. V. in ecclesia expositam: S. C. Ind. 25. Ian. 1866) visitant, ibique ad intentionem Summi Pontificis orant (S. Pius V, *Salvatoris*, 5 Mart. 1572; S. C. Indulg., 5 Apr. 1869, 7. Iul. 1885).

Nota. — Ad lucrandam praefatam Indulgenciam, confessio poterit anticipari feria sexta immediate praecedenti festum SS. Rosarii (Leo XIII, *Rescr. S. C. Ind.*, 19. Augusti 1899).

63. Indulgencie Plenaria in uno die octavae festi SS. Rosarii ad arbitrium

uniuscuiusque eligendo, si, sacramentis refecti, capellam SS. Rosarii, vel simulacrum B. M. V. in ecclesia expositum, visitant, ibique ad intentionem Summi Pontificis orant (Benedictus XIII, *P r e t i o s u s*, 20 Maii 1727; S. C. Ind., 7 Jul. 1885).

64. Indulgentia Plenaria sub iisdem conditionibus in festo Corporis Christi et in festo Sancti Titularis ecclesiae (Gregorius XIII, *D e s i d e r a n t e s*, 22 Mart. 1580).

65. Omnes et singulae indulgentiae in hoc Indice contentae possunt per modum suffragii applicari animabus fidelium, qui vinculo caritatis Deo coniuncti supremum diem obierunt; excepta tamen Plenaria in mortis articulo (Innocentius XI, *A d e a*, 15. Jun. 1679).

DECRETUM.

Cum magister Generalis Ordinis Praedicatorum mandato obtemperans articuli XVI Constitutionis Apostolicae *U b i p r i m u m* anno superiore editae, novum Indulgentiarum Indicem huic S. Congregationi exhibendum curaverit, haec S. Congregatio illum diligentissime expendit, adhibita etiam opera quorumdam ex suis Consultoribus. Cumque, mature perpensis omnibus, existimaverit nonnulla demenda, addenda, declaranda vel brevius exprimenda esse, has omnes immutationes, in Indicem praefatum inducendas, SSMo Dno Leoni Pp, XIII per infrascriptum Cardinalem Praefectum subiecit.

Sanctitas autem Sua in audientia diei 29 Augusti 1899 eas benigne approbare dignata est, simulque novum hunc Indicem uti supra redactum in omnibus et singulis partibus probavit, Indulgentias omnes in eo contentas Apostolica Sua Auctoritate confirmavit, et, quatenus opus sit, denuo concessit; simul edicens praeter eas quae in praesenti Indice referuntur quascumque alias Confraternitatibus ss. Rosarii tributas, abrogatas seu revocatas esse censandas, ita ut quaecumque iam erecta vel in posterum erigenda sit Sodalitas ss. Rosarii a Magistro Generali Ordinis Praedicatorum iis tantummodo gaudeat Indulgentiis quae in hoc Indice insertae reperiuntur. Contraris quibuscumque non obstantibus..

Datum Romae ex Secretaria eiusdem Sacrae Congregationis die 29. Augusti 1899.

Fr. HIERONYMUS M. Card. GOTTI
Praefectus.

L. † S,

† A. SABATUCCI Archiepiscopus Antinoensis *S e c r e t a r i u s*.

APPENDIX.

SUMMARIUM INDULGENTIARUM

OMNIBUS CHRISTIFIDELIBUS

PRO DEVOTIONE SS. ROSARII CONCESSARUM.

1. Indulgencia Plenaria, semel in anno, si singulis diebus saltem tertiam partem Rosarii recitant, et die ab ipsis eligenda sacramentis reficiuntur, dummodo adhibeant coronam ab aliquo religioso Ordinis Praedicatorum, vel ab alio sacerdote deputato benedictam (*Raccolta*, Editio, 1898, n. 194).

2. Indulgencia centum dierum pro quolibet „Pater noster“ et qualibet „Ave Maria“, si integrum Rosarium vel saltem tertiam eius partem recitant, dummodo Rosarium sit benedictum ab aliquo religioso Ordinis Praedicatorum, vel ab alio sacerdote deputato (*Ibid.*).

3. Indulgencia quinque annorum et totidem quadragenarum, quoties tertiam partem Rosarii recitant (*Ibid.*).

4. Indulgencia decem annorum et totidem quadragenarum, semel in die, si una cum aliis, sive domi, sive in ecclesia, sive in aliquo oratorio publico seu privato, saltem tertiam partem Rosarii recitant (*Ibid.*).

5. Indulgencia Plenaria in ultima singulorum mensium dominica, si saltem ter in hebdomada tertiam partem Rosarii una cum aliis sive domi, sive in ecclesia, sive in aliquo oratorio recitant, et in dicta ultima dominica ss. sacramentis refecti aliquam ecclesiam seu aliquod publicum oratorium visitant, ibique secundum mentem Summi Pontificis orant (*Ibid.*).

6. Indulgencia Plenaria in uno ex quindecim sabbatis continuis, arbitrio uniuscuiusque eligendo, si singulis sabbatis sacramenta suscipiunt et tertiam partem Rosarii recitant, vel aliter eiusdem mysteria devote recolunt (*Raccolta*, edit. cit., n. 197).

N o t a . — Quoties fideles legitime impediuntur, quominus praefatum exercitium die sabbati peragant, absque indulgentiarum iactura illud die dominica explere possunt (*Ibid.*).

7. Indulgencia septem annorum et totidem quadragenarum, omnibus sabbatis num.^o praecedenti non comprehensis (*Ibid.*).

8. Indulgencia Plenaria, si quovis anni tempore per novem dies in honorem Reginae Rosarii piis exercitiis operam dant, recitando preces a legitima auctoritate approbatas, die ad arbitrium uniuscuiusque eligendo, sive infra novendiales sive infra octo dies immediate sequentes novendum, quo vere poenitentes confessi et s. communione refecti iuxta mentem Summi Pontificis orant (*Raccolta*, edit. cit., n. 149),

9. Indulgentia tercentum dierum pro omnibus aliis diebus novendii, quibus in dictis orationibus se exercent (Ibid.).

PRO RECITANTIBUS TERTIAM PARTEM ROSARII IN MENSE OCTOBRI.

A SSmo Dno Nostro Leone PP. XIII (1 Seprebris 1883—20 Augusti 1885—23 Julii 1898) concessae fuerunt in perpetuum Indulgentiae quae sequuntur:

10. Indulgentia Plenaria, si in die festo B. V. de Rosario, vel aliquo die infra octavam, sacramenta rite suscipiunt, et aliquam sacram aedem visitant, ibique ad mentem Summi Pontificis orant, dummodo die festo et singulis per octavam diebus sive publice in aliqua ecclesia, sive privatim tertiam partem Rosarii recitent.

11. Indulgentia Plenaria, si post octavam festi SS. Rosarii saltem decies infra eundem mensem octobris, sive publice in aliqua ecclesia, sive privatim, tertiam partem Rosarii recitant et die ab ipsis eligendo sacramenta rite suscipiunt, aliquam ecclesiam visitant ibique ad intentionem Summi Pontificis orant.

12. Indulgentia septem annorum et totidem quadragenarum pro quovis die mensis octobris, quo fideles tertiam partem Rosarii sive publice in aliqua ecclesia, sive privatim recitant.

13. Omnes et singulae Indulgentiae in hoc Summario recensitae sunt applicabiles animabus igne purgatorii detentis (*Raccolta*, edit. cit., p. XXII, n. 4).

Sacra Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praesens Summarium Indulgentiarum omnibus Christifidelibus pro devotione SSmi Rosarii concessarum uti authenticum recognovit typisque imprimi ac publicari permisit.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. Congregationis die 29 Augusti 1899.

Fr. HIERONYMUS M. Card. GOTTI

Praefectus.

L. † S.

† A. SABATUCCI Archiepiscopus Antinoensis, *Secretarius.*

3685

1899.

Azon országszerte megindult kegyeletes mozgalom, melynek célja I. b. Erzsébet királyné emlékére, tiszteleinek áldozatkészségből, az ország fővárosában, Budapesten, templomot létesíteni, melyben a legfölségesebb Oltári Szentségen jelenlevő Isten-ember szakadatlanul imádtatnák és dicsööttetnék: egyházmegyém lelkész kedő papsága és világi hívei közt számos lelkes pártolóra talált, a kik áldozatkészségeket már is dicséretes tényekkel bizonyították.

Örök imádás
templomára
gyűjtés.

Minthogy azonban a kitűzött fenséges cél elérése nagy mérvű anyagi eszközöket, sokak hozzájárulását igényli, ennél fogva ugy az ország fővárosában, mint a vidéken bizottságok alakultak, melyek feladata az érdeklödést minél tágasabb körben felkelteni s a magasztos célnak minél többeket megnyerni.

Ez érdemben már mult év deczember hó 7-én és folyó évi junius hó 21-én megjelent körleveleimben felhívtam a lelkész kedő papság és hívek figyelmét, egyuttal közölve a városonként és megyénként megalakitandó gyűjtő bizottságok szervezetét.

A minket érdeklő bizottság f. é. okt. 1-én Pécssett a Kath. Kör disztermében önmagyméltósága övv. Majláth Györgyné buzgolkodása folytán alakult meg Pécs sz. kir. városra és Baranya vármegyére kiterjedő működéskorrel. Ezen gyűjtő bizottság nagyméltóságu elnöknőjének lelkes hangú felhívását egész terjedelmében közzök a tiszteletű lelkész kedő papsággal azon biztos reményben, hogy saját hatáskörében a tőle telhető megteendi, miszerint a szent cél sikere mielőbb biztosítassék.

Egyuttal minden plébánia számára mellékelek 200 drb. emlékképet, mely az adakozók közt kiosztandó.

D. a J. Kr.

Főtisztelendő Ur!

Boldogult Erzsébet királynénk emlékére Budapesten építendő örök-imádás-temploma ügyében Pécs sz. kir. város és Baranya megye területén működni hivatott vidéki bizottság alulirott napon megalakulván, a felém irányult bizalomnak készséges örömmel engedtem és ezen bizottság elnöki tisztét elfogadtam. A rám háruló elnöki teendők fontosságától áthatva, a méltóságos megyés Püspök urnak kegyes engedelméből teljes bizalommal fordulok Pécs sz. kir. város és Baranya vármegye ft. buzgó papságához, hogy a hívek és a tanuló ifjúság között ezen szent célra gyűjtést indítani sziveskedjék.

Igaz ugyan, hogy a magyar nemzet szobrot emel a dicsöült Királyné emlékére, de a keresztenyé léleknek ez nem elég! -- A szobor csak egy történelmi emlék, a bánatos nemzetnek érczbe öntött fájdalma, — a templom pedig az örökké élő szeretetnek csarnoka lesz, hol a szivból fakadó imádság által állandóan össze-

köttetésben maradunk felejhetetlen Királynénk halhatatlan lelkével. — A szobor csak emlékeztet, de nem tanít, — pedig romlásnak indult társadalmunknak oktatásra is van szüksége, s azért szükséges emlék-templomot építeni, hogy legyen egy szentelt hely, melyben a gazdag, a rettenetes esemény fölött elmélkedve irgalmasságot és nagylelkűságot tanuljon mostoha körülmények között sinlődő embertársai iránt, hogy ezek nyomorát enyhítse s a gyilkolásra mindig kész „irigység“-et lefegyverezze, — a szegény pedig vigasztalást és lelkierőt merítse, hogy a súlyos keresztet, melyet az isteni gondviselés vállaira rakott, békével hordozza, mint hordozta szerencsétlen Királynénk, ki az életben a fájdalom poharat fenéig üritette.

A szent cél megvalósítására szánt bármily csekély adományt köszönnett fogadunk és kérem Főtisztelendőségedet, hogy minden adakozónak sziveskedjék egy emléképet adni, melyből 200 példányt ide mellékelek.

Szép emlék lesz ez minden háznál; mert ápolni fogja a Király iránti hüsseget, lelkünket felemeli az elköltözött dicső Királyné lelkéhez, a szeretet kötelékét szorosabbra füzi és a bánattól sujtott lelkekre enyhítőleg hat; mert arra emlékeztet, hogy az Isten senkit sem ment föl a földi fájdalmak alól, még a királyokat sem.

Minden plébániában vannak szent olvasó- vagy egyéb társulatok, városokban pedig jótékony nöegyletek, — ezek buzgó tagjai ft. ur felhívására örömmel fognak házról-házra járni és gyűjteni a nemes Királynénk emlékére emelendő „örök-imádás-templomá“, — melynek oltárainál az adakozókért is szent mise áldozatok lesznek bemutatva az Istennek.

A begyült összeget legyen szives postautalványon, az adakozók névsorát pedig levélben Dulánszky Adolfné Urnő pénztárnokhoz Pécsre küldeni. Ha pedig képekre lenne még szüksége, forduljon Döbrössy Alajos t. kanonok urhoz, mint a bizottság jegyzőjéhez, aki azonnal eleget fog tenni óhajtásának.

Ne akadályozza ft. ur buzgóságát azon körülmény, hogy hivei talán már adakoztak e célra, — az Isten minden évben ujra árasztja ránk áldását, tehát szivesen adakozhatnak nehány fillért az Ö szent neve dicsőségeért; mert ugyis csak abból adunk, amit Tőle kaptunk.

Főtisztelendő Ur!

Én mint nő, katholikus szivem lángoló lelkesedésével léptem a fentisztelt gyűjtő bizottság élére abban a reményben, hogy az oltár buzgó szolgái nem hagnak magamra, hanem megosztják velem a terhes, de örvendetes munkát. Azt hiszem nem csalódom!

Az eredményért legyen dicsőség az Istennek!

Magamat buzgó imáiba, a szent üget lelkesedésébe ajánlva, vagyok

Pécs, 1899. évi október hó 1-én.

tiszteleő hive:

Özv. MAJLÁTH GYÖRGYNÉ.

3686.

1899.

A martonfai r. k. kántortanitói állásra f. hó 31-ig pályázat hirdettetik. Pályázat a
martontai
kántor-tanítói
állásra.
Jövedelme: 1. $\frac{1}{4}$ urbéri telek, mely 1860 évben történt új felmérés alkalmával 9 magyar holdra emeltetett, van ehhez 2 darab szállásföld is, melynek művelését a község megváltotta, mihez minden házaspár (van pedig jelenleg 108 házaspár) fizet e címen 1 forintot, beleszámítva az úgynevezett lélekpénzt is = 108 frt. 2. A földnek kataszteri jövedelme 33 frt 9 kr. 3. 1510 □³ rét, finom minőségű, kataszteri jövedelme 6 frt 60 kr. 4. 1 hold 800 □³ legelő, a közös legelőből. 52 kr. 5. minden földműves pártól $\frac{2}{8}$ buza, a kisházas- és zsellérpártól $\frac{2}{8}$ rozs, összesen 54 p. mérő buza és rozs à 4 frt. = 216 frt. 6. minden szöllöbürtökostól 6 magyar itcze bor, átlag 44 frt 80 kr. 7. Az uradalomtól 7⁰ kemény tűzifa, a község által vágva és behordva, melyből az iskola is fütendő 70 = frt. 8. A hitközségtől ostya-sütésért 2 frt. 9. Az ismétlő oktatásért 8 frt. 10. Stola átalában 20 frt. 11. Konyhakert 200 □⁰ kataszteri jövedelme 50 kr. Az izlésesen épült iskolaházban van két szoba, konyha, éléskamara, pincze. Van istálló, pajta melléképületekkel. Az összes jövedelem készpénzben számítva 509 frt 51 kr. Tanítási nyelv magyar, az állás azonnal elfoglalandó. A folyamodványok kellőleg felszerelve a kerületi esperesi hivatalhoz Berkesdre (posta helyben) küldendők. Személyes megjelenés Martonfán ajánlatos.

3687.

1899.

A püspök-laki r. k. osztálytanitói állomás lemondás folytán üresedésbe jövén erre f. évi nov. hó 1-ig pályázat hirdettetik. — Jövedelme 300 frt, 6 köbmeter tüzelőfa és a legsükségesebb butorakkal felszerelt szoba. — Kötelessége a megválasztottnak az egyik tanteremben tanitani. — Pályázhatnak okleveles tanítók és tanítónők. — Ha férfitanító nyeri el az állomást, ennek kötelessége leend a kántoriakban segédkezni, ennek fejében kap külön 70 frtot. — Az állomás azonnal lesz elfoglalandó. — Tannyelv német-magyari. — A folyamodványok a püspök-laki plébániahivatalhoz (u. p. Himesháza, Baranya m.) küldendők.

3688.

1899.

A német-mároki plébániába kebelezett P ó c s a nevű fiókközségen a kántortanitói állomás üresedésbe jövén, erre f. évi november 8-áig pályázat nyittatik. Pályázat a
pócsai
kántor-tanítói
állásra.
Ezen állomás jövedelme tiszteességes két szobából álló lakáson, téli és nyári konyhán, pinczén, istállón és házikerten kívül — a következő: I. készpénzben: minden háztól (van 45) 50 kr. = 22 frt 50 kr; a zselliérektől (van 3) 1 frt = 3 frt; minden tanocz után (van 30—40) 40 kr. = 12 frt; ismétlő oktatás fejében 20 frt; a

Moreau-féle alapítvány után 10 frt 50 kr; az uradalom részéről 4 frt 30 kr; stola 3—4 frt. II. terményekben: minden telkes ház után (van 22) $\frac{3}{4}$ mérő tiszta buza = $16\frac{3}{4}$ m.; minden kisházas után (van 22) $\frac{3}{4}$ m. rozs = $16\frac{2}{4}$ m.; minden háztól különbség nélkül $\frac{1}{4}$ m. zsurmolt kukoricza = 11 m.; az uradalom részéről 10 mérő kétszeres buza; 4 öl keményfa, melyet a község vesz, vág és behord; ebből azonban az iskola is fűtendő. III. földekben: $\frac{3}{4}$ hold beltelek és 6 hold jó minőségű szántóföld egy tagban, a hitközség által megművelve; a rá rótt adót szintén a község fizeti; $\frac{1}{2}$ hol rét, melyet a tanító saját költségén kaszállat, de a község behordja a szénát és sarjut; végre szabad legelőhasználat és a szükséges orvos és malomfavarok. — A választás november 9-én délután 2 órakor fog megejtetni. Pályázni szándékozók kellően fölszerelt kérvényeiket a kerületi esperes-tanfelügyelőhez küldjék be Német-Márokra (p. helyben.)

3689.

1899.

Pályázat a herczeg-szöllősi kántortanitói állomásra október 29-ig pályázat hirdettetik. Évi javad alma: a) minden helyben lakó házaspártól (van 160) $\frac{1}{4}$ p. m. buza; $\frac{1}{4}$ p. m. csöves kukoricza és 40 kr. = 244 frt. b) minden rendes tanköteles után 20 kr. = 12 frt. c) nyolcz malom, egy tanító gyülesi fuvar és hat kaszás = 16 frt. d) 253 □ öl házikert, 9 k. hold 1203 □ öl szántóföld = 141 frt. e) ismétlő oktatásért, a politikai községtől, 21 frt. II. A bellyei főhercz uradalomtól: a) 4 frt 20 kr. b) 8 p. m. kétszeres = 24 frt. c) a kántortanitónak 20 $\frac{1}{4}$; az iskolafütésre $13\frac{1}{2}$ kbm. keményfa = 90 frt. d) 6000 □ öl rét = 85 frt. III. Stola = 30 frt. Összesen: 667 frt 20 kr. miből tisztán tanítói: 390 frt 99 kr. Két szoba, két konyha, 1 éleeskámrból álló lakás, pincze és istálló. Tannyelv magyar, de az istentisztelet nyelve magyar és horvát, miért is a horvát nyelv tudása szükséges. Választás napja október 30. Kérvények, (csak oklevéles pályázhat,) a róm. kath. esperesi hivatalhoz, Herczeg-Szöllös (Baranyam.) czimzendők. Vasuti állomás: Baranya-Monostor.

3690.

1899.

Pályázat a kis-székelyi osztálytanítói áltára. Kis-Székelyen II. osztályu róm. kath. tanítói állomásra pályázat hirdettetik. Javadalma: egy szoba butorzattal, tisztogatással és fűtéssel, valamint 380 frt. o. é. évi fizetés havi utólagos részletekben. Kotelessége: egy osztály vezetése és a kántori teendőkben való segédkezés. Állomását év közt el nem hagyhatja. Tannyelv: magyar. Pályázó oklevéllel bíró, esetleg nőtanító is lehet. Kérvények f. é. október hó 25-ig az iskolaszékhez küldendők Kis-Székelyre (Tolna megye.)

3691.

1899.

A kath. hitélet emelését és fejlesztését célzó, egyházi jóváhagyással ellátott Irodalmi mű-
és Buzárovits Gusztáv könyvkereskedésében megjelent két művet, u. m. Dr. Haiczl vek ajánlata-
nak.
Kálmán, Páduai szent Antal. (Ára kötve 60 kr.), és

Epölyi Ferencz, Szűz Mária lelkének gyümölcssei. (Ára : kötve 8 kr.) az
egyházmegyei papságnak különös figyelmébe ajánlom.

3692.

1899.

Societatis Leopoldinae in Austria ad succolandas Americae Septentrionalis Relatio Socie-
SS. Misiones fundatae „Relationem“ anno 1898 editam pro singulo Hon. Districtu tatis Leopol-
decanali in uno exemplari in advoluto /. transmitto. dinæ Hon.
Districtibus communica-
tur.

Cooperatores transpositi sunt: Stephanus Blazsekovics e Püspök-Bogád ad Personalia
Olasz et Stephanus Sajt ex Olasz ad Püspök-Bogád.

Emericus Manger ad proprias preces e gremio Dioecesis dimissus est.

Datum Quinque-Ecclesiis die 13-a Oct. 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

XVII.

3932.

1899.

38462. sz. A vallás és közokt. m. kir. ministertől. — Valamennyi főtiszt. egyházi főhatóságnak. — A népiskolai közoktatásról szóló 1868: XXXVIII. t. cz. 54. szakasza azt rendeli, hogy a szorgalomidő faluhelyen az egész éven át legalább nyolcz, városban legalább kilencz hónap legyen.

Elemi népis-kolák szorgalom-ideje és nagy-szünete meghatározta.

Szükségesnek tartom főleg a tankötelezettség könnyebb ellenőrizhetése és érvényesithetése, ugy az évközi elkerülhetlen iskolaváltoztatásoknál a tanulók érdekei szempontjából, hogy az évközi kisebb szünnapok változatlan fentartása mellett az évi szorgalomidő és ennek megfelelően az iskolai nagy szünet ideje is, — a helyi és földrajzi körülmények figyelembevételével — a törvényes intézkedéseknek megfelelően és az együttetőség lehető biztosítása czéljából pontosan megállapítassék.

E végből elrendelem, hogy az állami, községi, társulati és magán elemi iskolákban a szorgalomidő és a nagy-szünet ezentul a következőkép osztassék be:

a) nyolcz havi iskolázás mellett : a szorgalomidő szeptember 15-től május 15-ig (a nagyszünet : május 15-től szeptember 15-ig) ;

b) kilencz havi iskolázás mellett: a szorgalomidő szeptember 15-től júnus 15-ig (a nagyszünet: júnus 15-től szeptember 15-ig);

c) végül oly helyeken, ahol tiz havi iskolázás van, a szorgalomidő szeptember 1-től júnus hó végéig (a nagyszünet pedig julius 1-től augusztus hó végéig) terjedjen.

Minthogy az elemi iskolákba járó növendékek szüleinek nagy zöme szegényebb sorsú földműveskből áll, akik nehéz anyagi helyzetükön folytonos költozkodással vélnek segíteni, fölötte kivánatosnak tartom, hogy e szegény tanulóknak egyik iskolából a másikba való átléphetése ne ütközék nagy akadályokba.

Czélszerünek, sőt a tankötelezettség érvényesítése és a tanulók érdekében szükségesnek tartanám, ha a szorgalomidő és a nagy szünet a felekezeti iskolákban és az állami és községi elemi iskolákkal öszhangzó és a törvényes intézkedésekkel megegyező módon állapittatnék meg.

Tisztelettel felkérém tehát a főtiszt. egyházi főhatóságot, méltóztassék az elemi iskolák szorgalmi idejének és a nagy szünetének fentebb megjelölt beosztá-

sát — a mennyiben az ottani helyi körülményeknek megfelel — a bölcs kormányzata alatt álló egyházmegyéjében is kötelezvé tenni és nagybecsü elhatározását velem közölni. — Budapesten, 1899. évi szept. 9-én.

A nagymélt. vallás és közok. m. k. Miniszterium ezen átitratában foglalt kérelméhez képest az egyházmegyém területén lévő elemi népiskolák szorgalmi idejének és nagy szünetének beosztása tekintetében ezennel elrendelem, hogy

a) nyolcz havi iskolázás mellett: a szorgalomidő szeptember 15-től május 15-ig (a nagyszünet: május 15-től szeptember 15-ig);

b) kilencz havi iskolázás melett: a szorgalomidő szeptember 15-től június 15-ig (a nagyszünet: június 15-től szeptember 15-ig);

c) végül oly helyeken, ahol tiz havi iskolázás van, a szorgalomidő szeptember 1-től június végéig (a nagyszünet pedig julius 1-től augusztus végéig) terjedjen.

3933.

1899.

Min. rendelet
a serdülő
vakok elemi
oktatása
érdekében.
**A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1899. évi 70016. sz.
a kelt rendelete a serdülő vakok elemi oktatása céljaira az elemi
népiskolákban és óvodákban adományok gyűjtése iránt.**

Valamennyi főtiszt, egyházi főhatóságnak.

A vakokat gyámolító országos egylet azon nemes és pártolásra méltó célt tüzte ki magának, hogy a serdülőtlen vakok oktatására szolgáló alapot létesítve, vidékenkint oly internátusokkal kapcsolatos iskolákat állíttasson fel, amelyekben a serdülő vakok elemi oktatást fognak nyerhetni.

Az alap előteremtésének egyik módját adományok gyűjtése kell, hogy képezze.

E jótékony akciót előmozdítani, abba a tanuló ifjuságot belevonni óhajtván, felkérem a főhatóságot, hogy a főhatósága alatt álló elemi iskolákban minden tanévnek egy, a főhatóság által meghatározandó napján a mondott célra a tanulók között gyűjtést rendeztetni méltóztassék.

Budapesten, 1899. szept. hó 19-én.

Wlassics s. k.

A fentebbi rendelet oly emberbaráti kötelesség teljesítését célozza, amelyet bővebben ajánlani alig tarhatok szükségesnek.

Azon szerencsétlenek között, akik leginkább számithatnak könyörületünkre, a szemeik használatától megfosztottak minden esetre a legelsők közé tartoznak.

Amennyire tehát lehetséges, ne mulaszzuk el filléreinkkel segítségükre lenni. Ha ennél fogva a körülmények megengedik, rendezzenek a t. iskolai elöljáróságok a

tanulók sorai között gyűjtéseket, anélkül mégis, hogy a szülők különösen megterhelhessék.

A gyűjtés idejéül november hó 19-ét, sz. Erzsébet napját állapítom meg. A befolyó összegek a ker. esperes és tanfelügyelői hivatal után az egyházmegyei hatósághoz lesznek küldendök.

3934.

1899.

Hazánk népesebb városai és községeiben nagy áldással működő kath. legényegyesületek egyöntetű vezetése, ezen egyesületek között szoros kapocs létesítése, a kath. legényegyesületek fontos és magasztos hivatásának kölcsönös támogatása czéljából az egyházmegyék szerint rendezett kath. legényegyesületek országos szövetséget létesítettek, hogy ekként a kath. legényegyesületek közös ügyei, ugy a nagy gyűlésekben, mint a szövetségnek „Kolping“ cím alatt időszakonként megjelenő hivatalos közlönyében s más ifjúsági folyóiratban beható tárgyalás alá vétessenek.

Ezen országos szövetkezet f. évi aug. hó 22. és 23-án Székesfehérvárott tartotta első nagy gyűlését, melyben az ország minden részéről nagy számmal egybegyült kath. legényegyleti elnökök hozzájárulásával üdvös határozatok hozattak, melyek célja a kath. munkáselem sorakozását s együttes működését hathatósan elősegíteni, továbbá a szentséges Atyanak „Rerum Novarum“ kezdetű Encyclicája szellemében a korunkban már is égetővé vált szocialis kérdésnek a keresztényelvek szerint leendő helyes megoldását előmozdítani.

A magyarországi kath. legényegyesületek országos szövetségének „Alapszabályait“-t már is ö Eminenciája biborus herczegprimás urunk, valamint a magas kir. miniszterium jóváhagyta.

Kivánatos, hogy az emlitett szövetség tagjává legyen minden egyházmegyében levő kath. legényegyesület, kath. ifjúsági egyesület, mesterinas egyesület és kath. munkasegyesület.

A szövetségi egyesületek minden költségek fedezésére 5 frt évi tagsági díjat tartozik fizetni, mely összeg a szövetség hivatalos közlönyének fentartására, egyéb szövetségi szükségletek fedezésére fordítatik.

Egyházmegyém fenkolt gondolkozásu pápsága bizonyára minden töle kitelhető eszközzel fog élni, és minden kedvező alkalmat felhasználni, hogy Krisztus szelleméhe hassa át a keresztény munkást, hogy ekként a szociális kérdés a ker. tan szellemében megoldassék, mely tan midön megmenteni törekzik a lelket, egyuttal gondoskodik a munkás ideiglenes üdvéről is az ipar felvirágzásában.

Adja az Ég áldása, hogy a kath. legényegyletek szent áldásos célja minél hathatóbben s üdvösebben érvényesüljön.

3945.

1899.

A bogdásai anyaegyházhhoz tartozó Sztrára fiók-községi kántortanítói állomás betöltsére pályázat hirdettetik. Jövedelme: 1.) Két holdból álló beltelek kényelmes lakással s a szükséges melléképületekkel. 2.) minden pár után 1 nyolczada tiszta buza (190 pár). 3.) Földmunka váltság fejében minden pártól 35 kr. 4.) A beltelekhez csatolt 2 hold rét. 5.) 11 kat. hold szántóföld egy tagban (ebből 1 hold rét). 6.) 6 öl tüzelőfa, melyet a község vág meg és hord be. Ebből a kisebb tanterem is fütendo. 7.) minden h. pártól 12^{1/2} kr. párpénz. 8.) Köznapi iskolásoktól egyenkint 40 kr. 9.) Vasárnapi iskolások után egyenkint 50 kr., ezenfölül 12 frt. oktatási dij a községtől 10.) Faváltság fejében 50 frt, a melyből az esetben, ha a 4 öl tüzifa kedvezmény az uradalomtól elvonatnék, az osztálytanító szobája s a második tanterem fütendő volna. 11.) 2 drb. szarvasmarha és 8—10 drb. sertés legeltetési joga. 12.) Kegyes alapítvány kamataiból 10 frt. 13.) Stóla jövedelem 25—30 frt. Tannyelv: magyar-borvát. Folyamodványok Bogdására az isk. szék elnökéhez küldendők.

3936.

1899.

Pályázat a baranya-somberek i német-magyar tannnyelvű róm. kat. iskolánál megürült egyik osztálytanítói állásra pályázat nyittatik. Fizetése egy polgári évre: 400 frt havi előleges részletekben és egy szobából álló lakás téli fütéssel. Teendője: az iskolaszék által meghatározandó osztályokat vezetni, ismétlő iskolásokat oktatni, és a kántoriakban segédkezni, — miért az orgonálásban jártas és személyesen jelentkező pályázó előnnyel bír. Az állomás azonnal elfoglalandó. A kellően felszerelt folyamodványok a ker. esperesi hivatalhoz Dunaszekcsőre küldendők.

3937.

1899

Pályázat a szabolcs-bánya-i tanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése kényelmes és tisztességes lakáson kívül: 1. a dunagőzhajzási társaság szénbánya osztályának pénztárából havi előzetes részletekben 500 frt o. é. 2. Ugyanazon társulattól évenkint 120 mérő fűtő szén. 3. A székesegyházi uradalomtól 1 1/2 hold föld közvetlen a tanító lak mellett, melyet a tanító maga művel. 4. Az uradalmi erdőből 2 kbméter keményfa. Pályázati határidő f. é. november hó 8-a. A kérvények a ker. esperesi hivatalhoz (Pécs-budaikülvárosi plébániára) küldendők.

3938.

1899.

Pályázat a tékes fiókközség kántortanítói állomására november hó 5-ig pályázat hirdettetik. Jövedelem: 1. Két szobás lakás a szükséges melléképületekkel és tör-

vényes kertilletménnyel. 2. 11 hold 1480 öl² szántóföld, 824 öl² rét, 1 hold és 108 öl² legelő föld haszonélvezete. A földeket a tanító maga munkáltatja 3. 5 mm. szarvasmarhának való széna. 4. 6 öl tűzifa, melyből az iskola is fütendő. 5. minden telkes pár után (401 pár) 1 nyolczados buza és egy nyolczados rozs. 6. minden kisházas és zsellér pár után 2 nyolczados rozs. Van 33 pár. 7. minden pár után (673 pár) 40 kr. 8. minden iskolás gyermek után 40 kr. Van 33 9. minden szöllős-gazda pár szám szerint (44 pár) fizet 50 kr. borpénzt. 10. Vasárnapi oktatásért 10 frt. 11. Stóla 5 frt. 12. Államsegély 91 frt. A tanító kötelességei a dijlevélben szabatosan körül vannak irva. Csak okleveles férfi tanítók pályázhatnak s személyes megjelenés megkívántatik. Kérvények az iskolaszék Elnökségéhez Baranya-Vaszar plebánia küldendők.

3939.

1898.

Baranya-szent-iváni kántortanitói állomásra november 15-ig pályázat hirdettetik. Évi javadalma: a) minden helyben lakó házaspártól — van 130 — $\frac{1}{4}$ p. m. buza, $\frac{1}{4}$ p. m. szemes kukoricza és 10 kr. = 191 frt 75 kr.; b) minden pár után helyben — van 130 — 4 itcze bor, iczéje 10 krral megváltva = 52 frt; c) minden nap tankötelesek után — van 30 — $\frac{1}{4}$ öl — egy kocsi — fa 1 frt 55 krral megváltva, melyből az iskolatermet is tartozik füttetni = 46 frt 50 kr.; d) minden nap tankötelesek után tandíj à 50 kr. = 15 frt; e) a szent-iváni temetői rét haszonélvezete = 40 frt; f) a tanítói lakhoz tartozó kert végében 2000 □ öl szántóföld = 15 frt; g) 2 hold legelő illeték után legeltetési jog = 4 frt 60 kr.; h) ismétlő oktatásért a politikai községtől 20 frt; i) az üszöghi uradalomtól 3 öl kemény hasábfa = 24 frt; j) gusztávmüvei földbirtokostól 180 frt; k) a gusztávmüvei tankötelesek után — van 32 — 2 frt = 64 frt; l) stóla körülbelül 15 frt; m) az úrbéri községtől 34 frt; összesen 701 frt 85 kr., miből tisztán tanítói 586 frt 85 kr. Két szoba, konyha, éléskamarából álló lakás, pincze és istálló, $\frac{1}{4}$ hold házi kert. Tannyelv: magyar. Az isteni tiszteletben a szent-gáli kántortanitóval közösen működnek. Választás november 15. Kérvények — csak okleveles pályázhat — a róm. kath. esperesi hivatalhoz Szent-Dienes, u p: Baranya-Szent-Lörincz, küldendők. Az állomás azonnal elfoglalandó.

Pályázat a
baranya-
szent-iváni
kántortanitói
állásra

3940.

1899.

A baranya-szent-iváni plébániához tartozó Szent-Gál fiókközösségen a kántortanitói állomásra november 15-ig pályázat hirdettetik. Évi javadalma: a) minden házaspártól — van 188 — $\frac{1}{4}$ p. m. buza és 10 kr. = 183 frt 30 kr; b) minden gazda után — van 132 — $\frac{1}{4}$ p. m. szemeskukoricza = 66 frt; c) minden pár után — van 188 — 4 icze bor iczéje 10 krral megváltva = 75 frt 20 kr; d) minden nap tankötelesek után — van 55 — $\frac{1}{4}$ öl — egy kocsi fa — 1 frt 55

Pályázat a
szent-gáli
kántortanitói
állásra

krral megváltva = 85 frt 25 kr., melyből az iskolaterem is fütendő; e) minden-napi tankötelesek után — van 55 — tandij à 50 kr. = 27 frt 50 kr. f) az ismétlö oktatásért a politikai községtöl 20 frt; g) 2 kat. hold 1106⁰-öl szántóföld használata 20 frt 18 kr; h) a szent-gáli temetői rét haszonélvezete = 25 frt; i) minden gazda után — van 132 — egy adag széna 10 krral megváltva 13 frt 20 kr; j) az üszögi uradalomtól 3 öl kemény hasábfa 8 frt = 24 frt; k) az urbéri községtöl 66 frt; l) 2 hold legelő illeték után legeltetési jog = 4 frt 60 kr. — Stóla körülbelül 15 frt. Összesen 625 frt 23 kr; — miből tisztán tanítói 585 frt 23 kr. — Két szoba, konyha, éléskamrából álló lakás és istálló, $\frac{1}{4}$ hold házi kert. Tannyelv magyar. Az isteni tiszteletben a szent-iváni kántortanítóval közösen működnek. Választás november 15.¹ Kérvények — csak okleveles pályázhat — a róm. kath. esperesi hivatalhoz Szent-Dienes u. p. Baranya-Szent-Lörincz küldendők. Az állomás azon-nal elfoglalandó.

3941.

1899.

Pályázat a
komlói róm.
kath. kántor-
tanítói állásra

A komlói kántortanítói állomásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Fizetése: ujra épült kényelmes lakház és 254 □ öl házikerten kívül: 1. $\frac{1}{4}$ éves részletekben fizetendő 400 frt, mely nyugdíjba számítandó tisztán tanítói fizetés. 2. 3 hold szán-tóföld haszonélvezete, és 900 □ öl rét termése; ugy a födeket, mint a rétet a tanító maga müvelte. 3. Az uradalmi erdőből 34 □ méter hasábfa, melyből az iskola is fütendő. 4. Stóla. — Pályázati határidő f. é. november 10. Pályázatok a jánosii plébánia hivatalhoz küldendők.

3942.

1899.

Irodalmi mű-
vek ajánlat-
nak.

Streicher József paksi plébános által az elemi tanuló ifjuság számára „Lelki Vezér“ és „Der Schutzenengel“ czimü külön-külön magyar és német szöveggel közzétett ima és énekes könyveit, melyek immár négy kiadást érve harminczezer példányban keltek el, a tiszt. Lelkész uraknak meleg pártfogásába ajánlom. Áruk: 100 drb. 10 frt, 50 drb. 5 frt.

3943.

1899.

A budapesti
kath. munkás-
nok védegye-
sületének kö-
rörvénye
tudomásra
hozatik.

A „Budapesti Katholikus Munkásnök Védegesülete“ cselédügyi osztályának elnökségétől hozzá „Körözvénny“ tétetett át, melyet /. azzal közlök a tiszt. Lelkész urakkal, hogy tekintettel azon számtalan lelki és anyagi veszedelemre, a melyeknek a Budapestre fölkerülő szegény cseléd leányok kitéve vannak, saját hatáskörükben oda törekedjenek, hogy a plébániájukból a fővárosba utazó munkakereső cselédleányok a kath. munkásnök otthonában levő menhelyet igénybe vegyék.

3944.

1899.

Currente anno, diebus 5. et 6. octobris, praescriptum examen prosynodale in sex annos valitrum, sequentes Dioecesis meae presbyteri, bono cum successu subiverunt:

Sigismundus Dujmovics, vicarius in Brodjanci cum laude approbatus est ad sexennium.

Theodorus Klein coop. in Német-Bóly approbatus ad sexennium.

Michaël Ambach coop. in Baán, approbatus ad sexennium.

Victor Szabó, catech. gymn. Szegzár, cum laude approbatus est ad sexennium et praemio Král nuncupato dignus renunciatus.

Michael Ambach cooperator in Baán praesentatus et institutus est parochus in Bellye. Personalia.

Cooperatores dispositi sunt: Wilhelmus Heind e Vaiszló ad Gödre, Joannes Cselenko e Gödre ad Vaiszló.

Adalbertus Jakab neomysta missus est in qualitate cooperatoris ad Baán una nominatus in spiritualem sororum Congr. de Charitate divina in Föherczeg-Lak.

Franciscus Paulay ad interim rudedonatus, in munere cooperatoris dispositus est ad Abaliget.

Datum Quinque-Ecclesiis die 4-a Novembris 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

XVIII.

4260.

1899.

In negotio iejunii et observantiae novas benignissimaſque Sacra Sedes Apostolica pro universo Hungariae regno ferre dignata est dispositiones, quas pro directivo notitiae statu hisce publico :

„Schema Indulti super abstinentiae lege pro Regno Hungarico ab Emmis DD. Cardinalibus Generalibus Inquisitoribus in Feria IV., die 25. Januarii 1899. adprobati atque a SSmo Dno N. Leone Divina Providentia PP. XIII. in Feria VI. die 27. eiusdem mensis et anni benigne concessi.

Toto anni tempore.

I. Rmi DD. Ordinarii concedere possunt fidelibus sibi subiectis, ut in sabbatis infra annum iejunio non consecratis carnibus vesci valeant. Item DD. Ordinariis datur facultas permittendi fidelibus, ut omnibus diebus per annum, excepta tantum Feria VI. in Parasceve, in refectione quoque serotina condire cibos esuriales quocumque salubri adipe valeant.

Tempore Quadragesimae.

II. In Feriis Quadragesimae II., III. et V. excepta Feria V. in Coena Domini, usus carnium in unica quidem comeditione concedi potest, minime vero in refectione serotina, vetita promiscuitate carnium et piscium etiam diebus dominicis. In iis autem paucis Dioecesibus, in quibus usus invaluit comedendi carnes etiam in refectione vespertina, DD. Ordinarii current et instant, ut hunc usum tollant, et fideles hortentur, ut se abstineant; moneant vero pauperes et indigentes, ut hac in re Confessoriorum iudicio sese committant.

Dispensationes speciales.

III. Iter agentibus, donec peregrinantur et coguntur adire diversoria, in quibus cibi esuriales obtineri facile nequeunt; insuper negotiatoribus et occasione nundinarum mercaturam exercentibus, nec non multitudini confluenti ad easdem

nundinas; iis etiam qui mensam propriam non habent et toto anno cibum sumunt in diversoriis, tabernariis seu cauponibus eorumque familiis et famulis, his omnibus DD. Ordinarii dispensationem uberiorem in abstinentiae lege concedere valeant, exceptis tamen postremis tribus Maioris Hebdomadae diebus, et pervigilio Nativitatis Domini. Servis pariter et ancillis ac recipientibus aliqua dependentiae ratione victim penes eas Familias, quae legi abstinentiae non pareant, indulgendum, dummodo obvietur contemptui religionis; studeant tamen, ut saltem Feria VI. Maioris Hebdomadae abstinentiam observent.

Quod si fidelibus in genere ob graves et rationabiles causas ex petitione Curatorum animarum uberiori dispensatione providendum sit, DD. Ordinarii in casibus particularibus eam concedere valeant, exceptis Maioris Hebdomadae diebus necnon pervigiliis Nativitatis Domini, Pentecostes et Assumptionis B. V. Mariae. Facultas vero dispensandi in lege abstinentiae, recurrentibus festis fori nuncupatis (sive in iejunii, sive in abstinentiae diebus inciderint) pro unica tantum comedione adhibeatur.

Attentis autem specialibus circumstantiis Civitatis Metropoleos vulgo Budapest, datur facultas Emmo D. Archiepiscopo Primi, sicut loci Ordinario, ut incolis eiusdem omnibus diebus iejunii et abstinentiae in unica comedione usum carnium permittat, exceptis tantum Feriis VI. per annum, feria IV. Cinerum, Feriis VI. quadragesimae, quatuor temporum et adventus, item exceptis tribus postremis Maioris Hebdomadae diebus, nec non pervigiliis Nativitatis Domini, SSrum Apostolorum Petri et Pauli et Assumptionis Bae V. Mariae.

L. S.

I. Can: Mancini m. p.

S. R. et U. I. Not

Feria IV., de 25. Januarii 1899.

Proposito in Congregatione Generali Sacrae Romanae et Universalis Inquisitionis schemate Indulti super abstinentia, pro tempore quadragesimae et per annum, conflato, ut S. Sedis approbationi subiiceretur, a RR. PP. DD. Ordinariis Regni Hungariae in Comitiis ab iisdem habitis mense Novembri 1896. Emi ac Rmi DD. Cardinales in rebus fidei et morum Generales Inquisitores, praehabito Voto RR. DD. Consultorum, attentis peculiaribus circumstantiis personarum, locorum et temporum respondendum censuerunt:

Supplicandum SSmo pro Gratia, qua Rmi DD. Ordinarii Regni Hungariae impertiri valeant ad septennium Indultum abstinentiae fidelibus sibi commissis iuxta propositum schema, attamen iuxta modum (ut constat ex exemplari, quod huic Rescripto adnectitur).

Ipsi autem Rmi DD. Ordinarii, licet praediti facultate dispensandi ad sep-

tennium, tamen singulis vicibus nonnisi pro uno anno dispensationem concedant, facta qualibet vice expressa mentione facultatis obtentae a S. Sede. Praeterea hortentur Christifideles, ut hanc apostolicam indulgentiam compensare studeant aliis piis operibus ac praesertim eleemosynis in pauperum levamen erogandis.

Emus ac Rimus D. Cardinalis Primas, Archiepiscopus Strigonien. singulos Rmos DD. Ordinarios in Hungariae Regno de hoc tam amplio Indulto a S. Sede concesso certiores reddat, ad singulos transmisso authentico exemplari Rescripti adnexique schematis, eosdemque moneat, eo consilii concessum fuisse, ut RR. DD. Ordinariorum et fidelium conscientiae, necnon uniformitati disciplinae in Hungariae Dioecesisibus provideatur.

Cum autem decursu temporis haec quae decreta sunt adimplementum attigerint, idem Emus D. Cardinalis Archiepiscopus Primas de huius mandati executione relationem (praesertim circa usum comedendi carnes in serotina collatiuncula) confici iubeat et ad S. Sedem transmitti satagat.

In sequenti vero feria VI. die. 27 eiusdem mensis et anni in solita audiencia R. P. D. Adssessori Sti Officii impertita, facta de his omnibus relatione SSMo D. N. Leoni Divina Providentia Papae XIII. Idem SSinus D. N. Emmorum Patrum resolutionem in omnibus approbavit petitasque dispensationes benigne concessit. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

I. Can : Mancini m. p.

S. R. et U. I. Not.

L. S.

4261.

1899.

VENERABILIS FRATER
SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

Gratae vehementer, Dilecte Fili Noster, tuae Litterae titulo Mali e Remedii ad istum Clerum et Populum elapso mense Martio datae, Nobis fuerunt, quibus pastorali sollicitudini paternoque affectu inveteratum lamentaris abusum S. Baptismatis in hebdomadas, in menses imo et in annos pueris differendi, atque ad eum, ab ista, Tibi concredita Dioecesi, exterminandum, totus incumbis. Nil sane hac mala consuetudine iniquius, nil ecclesiasticis sanctionibus magis contrarium; utpote quae non solum tot animarum aeternam salutem, inexcusabili temeritate, in manifestum periculum infert; sed eas insuper, intra id temporis, certo fraudat ineffabilibus gratiae sanctificantis charismatibus, quae per regenerationis lavacrum infunduntur: resque aliquoties eousque deducere potest ut, quod proprio tempore omissum fuit, nunquam amplius in posterum sit faciendum. Dum igitur Tibi, Dilecte Fili Noster, ut incoepsum opus strenue perficias ultro vires addimus, non possumus, quin tam detestabilem usum, in Deum simul impium, ac in homines, ubi cumque infeliciter invaluerit, ex animo improbemus et exsecremur.

Atque ut, Deo adiuvante, prospere Tibi res cedant, Tibimet, Dilecte Fili Noster, Tibique subdito gregi Apostolicam Benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die XIII. mensis Augusti MDCCCXCIX, Pontificatus Nostri anno vicesimo secundo. LEO PP. XIII.

4262.

1899.

Solvuntur du-
bia circa for-
mam adscrip-
tionem et im-
positi onem
scapularium.

Huic sacrae Indulgentiarum et SS. Reliquiarum Congregationi sequentia dubia dirimenda sunt proposita:

I. Utrum in adscribendis Christifidelibus Sodalitati B. Mariae Virginis a Monte Carmelo adhiberi licite et valide possint scapularia quae quamvis ex lana confecta, cooperiuntur tamen ex una parte tela serica vel gossypio, ex altera vero, imagine quae totum vel fere totum cooperit scapulare, ita ut pannus penitus, aut quasi penitus non appareat?

II. Quid tenendum quando unum scapulare refert imaginem B. Mariae Virginis de Monte Carmelo, alterum, quod vitta conjungitur, Imaginem B. Mariae Virginis Perdolentis, SSmi Rosarii vel etiam SSmi Cordis Jesu?

III. Utrum nomina adscriptorum Confraternitati, necessario ad vicinorem Confraternitatem mittenda sint, vel potius liberum sit ea transmittere Moderatori cuiuslibet Confraternitatis?

IV. Utrum in adscriptione plurium formula unica in numero plurali, quae ex Decreto S. C. Indulg. die 18 Aprilis 1891 adhiberi potest, dicenda sit antequam incipiatur impositio vel potius dum primo fit impositio?

V. Utrum in casu supra exposito, cum generatim adscribendi sint viri et mulieres, conveniens sit dicere: „Accipite viri et mulieres“ vel simpliciter „accipite hunc habitum“, prout est in formula breviarii approbati in Decreto S. R. C. diei 24 Julii 1888?

Porro S. Congregatio, auditio unius ex Consultoribus voto, relatis dubiis respondendum mandavit:

ad 1. Negative.

ad 2. Nihil officere valori scapularis Imaginum varietatem, dummodo in scapulari appareat color, forma et pannus, quae uti substantialia sunt retinenda, exceptis tamen scapularibus SSmae Trinitatis et Passionis D. N. I. C. in quibus imagines propriae sunt necessariae.

ad 3. Negative ad 1 partem; affirmative ad 2 partem.

ad 4. Formulam in casu dicendam esse, immediate antequam scapularia imponi incipientur, eaque sacerdote in manibus tenente.

ad 5. Si viri a mulieribus facile segregari possint, et dupli actu functio peragi possit, quod certe foret convenientius, tunc, prout de more, adhiberi posset

formula longior, mutatis mutandis. Si vero unico actu promiscue viri cum mulieribus sint aggregandi, tunc ad praecavendam cacofoniam, formula brevier melius adhibetur, dicendo tantum „Accipite hunc habitum etc“.

Datum Romae ex Secretaria ejusdem S. Congregationis die 18 Junii 1898.
F. Hieronymus M. Card. Gotti, Praef. L † S. Ant. Arch. Antinoen., Secrius.

4263.

1899.

Litteras Excellentissimi ac Reverendissimi Domini Emygdii Taliani Archiepiscopi Sebasteni et Nuncii Apostolici Vindobonensis de SS. Missionibus popularibus ad me directas Ven. Clero infra ∴ per extensum communico.

Nunziatura Apostolica Viennae, die 6. nov. 1899. No 4075. Illust. ac Revmo Domino Dno Samueli Hetey Episcopo Quinque Ecclesiarum. Illustrissime ac Reverendissime Domine! Grato animo litteras Amplitudinis Vestrae ad me datas die 3 Octobris — quae nunc tantum mihi pervenerunt — necnon „Enchiridion SS. Missionum popularium“ a Clero istius Dioecesis instituendarum, accepi. Jamvero, dum gratias pro hac sollicitudine atque erga me bona voluntate quam maximas referto, occasione hac libenter utor, ut Amplitudinem Vestram iure merito debit is laudibus ornem pro nova ac omni utilitate plena Missionum instituta consociatione. Ex opere iam incepto spem certam fovere licebit fore ut fructus abundantes ac salutares ad bonum Ecclesiae et ad salutem animarum percipientur. Interea, Amplitudini Vestrae observantiae meae sensus profitens, profundo cum venerationis cultu permaneo. Amplitudinis Vestrae addictissimus E. Archiepiscopus Sebastenus, Nuntius Apostolicus.

4264.

1899.

A magyar szent korona országai Vörös-Kereszt egyletének igazgatósága szükségesnek látván, hogy azon hazafias ajánlatok, melyeket háboru esetére egyesek és testületek lábbadozó harczosok gondozása iránt tettek, felülvizsgáltassanak, és megállapítassék, vajjon egyes ajánlatok az ajánlattevők elköltözése, viszonyaiknak megváltozása vagy elhalálozása folytán nem vesztették-e el érvényökét, és viszont nem találkoztak-e új ajánlattevők, akik beteg katonák ellátására nézve kötelezettséget vállaltak volna; máskülönben az is óhajtandónak mutatkozván, hogy az ajánlattevők az iránt is vállaljanak kötelezettséget, hogy mozgósításkor a katonák átvétele és elbocsátása körül felmerülő írásbeli teendőket szintén teljesíteni fognák: a lábbadozó harczosok gondozása iránt *egyházmegyém Vörös-Kereszt fiókegyletének* keretében 1893. évben tett ajánlatokra nézve is ezen felülvizsgálást foganatba vétettem és az evvel kapcsolatos levelezés ügyét rendezés alá vennem kellett.

A mi végből mindenek előtt közlöm egész terjedelmében a kérdésben álló ajánlatok kimutatását, amint következik:

Litterae Nun-
ciaturae Apo-
stolicae de SS.
Missionibus
popularibus.

A pécséghm.
Vörös-Kereszt
fiókegylet
keretében
lábbadozó har-
czosok gondo-
zása iránt tett
ajánlatok
felülvizsgál-
tatnak.

A pécsegyházmegyei

Vörös-Kereszt-Fiókegylet keretében lábbadozó harcosok ingyenes gondozása iránt 1893. évben tett ajánlatok

kimutatása.

Azon helységnak, épületnek, ahol a lábbadozók gondozása történik, megnevezése	Az ajánlattevőnek neve és állása	Lábbadozók száma	Egyéb észrevételek
I. Baranya vármegye			
Pécs	Pozsgay József püsp. titkár	2	
"	Károly Ignácz esp. apátplébános	1	
"	Magenheim József plebános	2	
"	Eger Zsigmond szt. Fer. r. házfönök	3	
Szabolcs	Hepp János plebános	1	
Pécsbányatelep	Kristóf József plébános	1	
Kövágó Szöllős	Frantich Ágoston plébános	1	
Bodony	Babócsay Pál esp. plebános	1	
Némethi	Márton Márton plebános	1	
Pellérd	Molnár Márton plebános	1	
Garé	Kulcsár János plébános	1	
Keszü	Andrin Gergely plébános	1	
Vaiszló	Stokinger István plébános	1	
Görcsöny	Szauter Antal plébános	2	
"	Egedy Sándor bérző	4	
"	Müller Ollé Karolin	1	
"	Vér István	1	
Regenye	Vörös István	1	
"	Móricz Imre	1	
Baksa	Csányi Mihály	1	
Ocsárd	Müller János	1	
Baranyavár	Kerdl Lajos	1	
"	Tömöry József	1	
Baranya Baán	Baranyavári kerület papsága	1	
Dályok	Csonka Nándor plébános	1	
Kis-Köszeg	Uray Antal esp. plébános	2	
Izsép	Matarics Péter plebános	1	
Monostor	Piszaszić Ferenc plébános	1	
Babarcz	Penz János plébános	1	
	Walter József plébános	1	
	Eberling Mátyás esp. pleb.	2	

Azon helységeknek, épületnek, ahol a lábba dozó gondozása törtenik megnevezése.	Az ajánlattevőnek neve és állása.	Lábbadozók száma	Egyéb észrevételek
Nagy-Nyárád	Obadich Ferencz plébános	4	
Maiss	Gianone Gyula plébános	2	
Duna-Szekcső	Szauter Antal plébános	1	
Mohács	Keserits Ferencz esp. pléb.	1	
Baar	Wozinsky Alajos ny. k. tiszt, bérlo	2	
Lancsuk	Lancsuk község	10	Tudósító: Hořman János
Egerág	Schell Antal esp. plebános	1	
Német-Bóly	Streicher József plébános	1	
Magyar-Szék	Gružling Ferenc esp. plébános	1	
Magyar-Hertelend	Rang Nándor plébános	1	
Sásd	Gundy Miklós plébános	1	
Abaliget	Biró Imre plébános	1	
Vásáros-Dombó	Bencze Ferencz plébános	1	
Felső-Mindszent	Medgyesi Ede plébános	1	
Szent György	Pfiszterer Emil pleb.	1	
II. Tolna vármegye			
I a k h á z	Dalmann György plébános	1	
	Pintér József kiérd. esperes	2	
	Wosinsky Mór esp.-plébános	2	
	Teppert József plébános	2	
	Deákó Mátyás plebános	2	
	Boross Aurél plébános	2	
	Weisz János plébános	2	
	Anderle József plébános	2	
	Spies János apát, pléb.-esperes	1	
	Bencze István plebános	1	
	Kovács János plébános	1	
	Sonnecker József	1	
	Péchy József prépost, pleb. esper.	2	
	Gajdosik József plebános	2	
	Hanny Gábor kanonok	2	
	Mikó György plebános	1	
	Holndonner Ferenc plebános	2	
Ráttaszék	Geng Gyula plebános	2	
	Zányi György plebános	2	
	Saághy Pál plebános	2	
	Streicher Péter plebános	1	
	Magyar Miklós plebános	1	
	Csontos Jenő plebános	1	
			meghalt.

Az iménti kimutatásban szereplő ajánlattevők közül a már elhaltaknak ajánlatai önként elesvén, a még életben valóknak ajánlatai tekintetében felhívom ezennel az illető ajánlattevő lelkész urakat, hogy amennyiben viszonyaik akként változtak volna, miszerint ez tett ajánlataiknak elérvénytelenedését vonhatná maga után, ezen változásról, azon lelkész urak pedig, kiknek plébániaterületén világiak részéről is történtek e nemű ajánlatok, engem még arról is értesíteni sziveskedjenek, vajon ezen világi ajánlattevők még helyben és életben vannak-e? a tölök kiveendő nyilatkozathoz képest van-e viszonyaikban tett ajánlataikra érvénytelenítőleg visszaható változás?

A mi pedig a lábbadozó harczosok átvétele és elbocsátása körül való levelezést illeti, nem kételekhetvén abban, hogy ennek teljesítésére magok a lelkész urak ugyanazon készséggel vállalkoznak, mint a melylyel a keresztény felebaráti szeretetnek ezen hazafias áldozatát hozták, és miután oly helyen, hol többen is tettek ajánlatot, elegendő egy tudositó is, az ily helyek lelkészeit hivom fel arra, hogy ezen levelezésvivő személyére nézve hozzá javaslatot tenni sziveskedjenek.

Végezetül nem tehetem, hogy ezen alkalommal is buzdító szavamat ismételten föl ne emeljen, szeretettel és bizodalommal kérvén t. papságomat, hogy a tevékenykedő kereresztény felebaráti szeretetnek ezen hazafias oltárán áldozni, ezen áldozatra híveket is belevonni és ekként a „pécs-egyházmegyei Vörös-Kereszt fiókegyletet“ úgy lábbadozó harczosok gondozása iránti ujabb ajánlatokkal — mint rendes új tagokkal nagyobb lendülésbe hozni törekedjenek.

Úgy az utóbbiakra, mint a fentebbiekre nézve kivánt nyilatkozatokat, illetve jelentéseket folyó évi deczember hó 31-ig várom.

4265.

1899.

Az országos
kath. tanítói
segélyalap
évi tagsági
dija 1900.
évi január
hó 1-étől
kezdve egy
koronáról két
koronára
emeltetett.

Az országos kath. tanítói alapot kezelő bizottság elnökségétől érkezett, s az orsz. bizottságnak f. é. aug. 24-én tartott üléséből kelt határozatát tartalmazó hivatalos levelét tudomásvétel és miheztartás szempontjából egyházmegyém minden tanítójával, kik ezen alapnak rendes tagjai, közlöm.

Az Országos kath. tanítói Segélyalap Elnöke. 80./1899. szám.

Ő Eminenciája, a bibornok, hercegprimás és esztergomi érsek ur az „Országos kath. tanítói Segélyalap“ központi bizottságának folyó évi augusztus hó 22-én tartott gyűléséről hódolatteljesen beterjesztett jegyzökönyvet az alábbi sorokban méltóztatott kegyesen tudomásul venni.

„4825. szám. Főtisztelendő Apát, Kanonok és Elnök Ur! Folyó évi szepember hó 30-án 77. sz. a. beterjesztette Főtisztelendőséged az Országos kath. tanítói Segélyalap“ központi bizottságának nevében azon jegyzökönyvet, a mely bizottság által augusztus 24-én tartott közgyűléséről lön föléve. A jegyzökönyvből nem csekély örömmel értesülttem az alap folytonos növekedéséről és azon elismerésre méltó gondosságról, melylyel a főtiszt. egri főkáptalan az alap vagyonát kezelní sziveskedik.

Méltányolva a t. központi bizottság álláspontját, megengedem ezennel, hogy az alap évi tagsági dija 1900. évi január hó 1-től kezdve 50 krról, azaz 1 koronáról, két koronára emeltessék és felhívom Fótisztelendőségedet, hogy ez iránt az összes érdekelteket kellőleg tájékoztatni sziveskedjék. Nem zárkózom el a jegyzökönyv XIII. pontja szerint kérelmezett engedély elől sem és a jóváhagyás fentartása mellett hozzájárulok ahhoz, hogy a Segélyalapnak 1884-ből származó alapszabályai átdolgozás alá véteszenek és a módosítások a jövő évi közgyűlés előre terjesztessenek. Szívből kivánva az alap emelkedését és jótékony működését, a jegyzökönyvet /- alatt viszszaszármaztatom és állandó jóindulattal maradok Budapesten, 1899. évi október hó 9-én KOLOS m. k. bibornok, érsek. Fótisztelendő dr. Walter Gyula, apát kanonok urnak, az „Országos kath. tanítói Segélyalap elnökének“ Esztergom“. Midőn Ö Eminenciája e. kegyes leiratát szerencsém van ezennel Méltóságod becses tudomására hozni, mély tisztelettel kérem, hogy a tagsági dijnak egy koronáról két koronára történt felemelése felől a bölcs kormányzata alatt álló egyházmegye valamennyi kath. tanítóját tájékoztatni és annak beszolgáltatása iránt kegyesen intézkedni méltóztassék. Hódolatos kézcsókolással és a legmélyebb tisztelettel maradok Esztergom, 1899. évi október hó 30-án. Méltóságodnak alázatos szolgája Dr. Walter Gyula apát, esztergomi kanonok, az „Országos kath. Segélyalap“ elnöke.

4266.

1899.

Az esküdtbiróságról szóló 1897. évi XXXIII. törvénycikkk 1900. évi január hó 1-én fog életbe lépni. Az 1897. XXXIII. t. cz. 4-ik §-ának 2. pontja értelmében a lelkészek s általában a papok is felvétettek az esküdtbirák lajstromába. Azonban a törvény 7. s illetőleg 17. §-a módot nyújt a pápságnak arra nézve, hogy magát a szolgálat alól felmentesse. Mivel az életbelépő esküdtbiróság nemcsak sajtóvétségek, hanem szabadságvesztés, söt halál büntetés alá eső büntettekben is fog ítélni, a mi tudvalevőleg az egyházi törvények szerint irregularitást ex defectu lenitatis vonhat maga után, azért figyelmeztetem t. pápságomat, hogy a törvény 7. §-ának kedvezményét mulhatlanul igénybe vegye, s eziránti kérvényét a nagym. bel- és igazságügyi kir. Minister urnak 1898. évi 3300. I. M. E. szám alatt kelt közös rendelete értelmében az ülésszak szolgálati lajstromába eszközrendő kisorsolás megkezdéseig az esküdtbirósági hatáskörrel felruházott kir. törvényszék elnökénél beadják. A kérvény a kerületi elülférő, a polgármester és a községi bíró utján is beadható, vagy posta utján is beküldhető. E kérvény benyújtásának ideje felől való tájékoztatás végett megjegyzem, hogy a törvény 14. és 15. §§. szerint a kir. törvényszéknél november havában bizottság ül össze, mely az alaplaajstromokból kiválasztja az esküdtbiróságokhoz a következő évre szükséges esküdtteket. A 19. §. szerint minden ülésszak megkezdése előtt 15—30 nappal a kir. törvényszék ülést tart, melyben az egy évre kiválasztottak lajstromából 30 esküdt és 10 helyettes kisorsoltatik. E soros lásig kell a felmentésért folyamodni

(Az esküdtbirósági szolgálat alól való mentesség.)

4267.

1899.

Pályázat a
szentkata-
lini tanítói
állásra)

Pályázat a hetvehelyi plébániához tartozó szentkatalini tanítói állásra. Évi jövedelme : 1) Szent-Katalin községtől évenként készpénzben 200 ft 2) Karácsonfa községtől évenként 100 frt. 3) 4 öl kemény hasábfa a tanító személyére = 40 ft. 4) 20 hold szántóföld egy tagban saját miveléssel = 100 ft. 5) Természetbeli lakás, 2 szoba, 1 konyhá, 1 mosó konyha, s egyéb gazdasági épületek. 6) $\frac{1}{2}$ hold házi kert. 7) Stóla 5 ft. Tanítási nyelv magyar-német. Pályázati határidő decz. hó 11-ig. Kérvények a hetvehelyi plébánia hivatalhoz küldendők, posta helyben.

4268.

1899.

(Pályázat az
okorvölgyi
tanítói állásra

Pályázat a hetvehelyi plébániához tartozó Okorvölgyi tanítói állásra. Évi jövedelme : 1) minden házas pártól (van 30 pár) kap $\frac{1}{2}$ mérő buzát, $\frac{1}{2}$ mérő rozsot, à 3 frt = 90 frt. 2) minden házaspár fizet 50 kr. lélekpént = 15 frt. 3) minden iskolás gyermek után tanpénz 1 frt. 4) A polgári községtől 3 öl kemény hasáb fa saját szükségletére = 30 frt. 5) Vasárnap és ismetlő iskola tartásáért 21 frt. 6) Stóla illetmény 2—3 frt. 7) Egy hold rét haszonélvezete, melyet a község munkál — szénát, sarjut hazai hordja. 8) 13 magyar hold föld, és $\frac{1}{2}$ hold házikert a tanító által műveltetik. 9) Államsegély 190 frt havi részletekben. Tannyelv német-magyar. Pályázati kérvények decz. hó 11-ig a hetvehelyi plebánia hivatalhoz küldendők, posta helyben.

4269.

1899.

(Pályázat a
bolmányi r.
k. tanítói
állomásra.

Bolmányon a r. kath. tanítói állásra pályázat hirdettetik. Tannyelv horvát-magyar. Az iskolaépületben van 2 szobája, 2 konyhája, éléskamrája, padlása, istál-lója s fáskamrája. Jövedelme : 60 pár után $\frac{1}{2}$ pozsonyi mérő összesen 30 p. mérő kétszeres 3 frtával = 90 frt, páronkint $\frac{1}{4}$ p. mérő csöves kukoricza, összesen 15 p. mérő = 15 frt, párpénz 50 krjával 30 ft, 60 kocsi, illetve 26□ köbméter tüzelőfa saját használatára 65 frt érték, 6 kat. hold 1122 □ öl legjobb minőségű szántóföld 118 frt 87 kr. haszonértékben, 50 tanköteles után 30 kr = 15 frt, te-metési stóla 2 frt, vasárnap oktatásért 21 frt, malomfuvarok értéke 8 frt, összesen 364 frt 87 kr. Kérvények a plebánia hivatalnak (Szent-István, u. p. Baranya-Löcs) küldendők.

2270.

1899.

Pályázat a
baranya-szo-
poki r. kath.
kántor-tanítói
állásra.

Pályázat a baranya-Szopoki rom. k. kántor-tanítói állomásra. Jöve-delme : teljesen jó karban levő lakáson kívül, mely áll 3 szobából, 1 nyári, 1 téli konyhaból, pincéből, padlásból, s a melléképületekből, tisztán tanítói fizetés : 1)

170 frt készpénz. 2) 50 telkes pár után páronkint $\frac{1}{2}$ mérő tiszta buza, 15—16 kisházas-zsellérpártól páronkint $\frac{1}{2}$ mérő rozs. 3) 2 hold kitüntő kaszáló rét. 4) 27 $\frac{1}{2}$ □³ méter hasáb tüzifa. Átlagos pénzáértékben összesen 403 azaz négyszáz-három forint = 806 korona. Tisztán kántori fizetés: 1) 3 hold szántóföld haszonélvezete, a földmunkát, az aratást kivéve, a h. község végzi. 2). Eddig érvényben volt stolaris illetmények. Tannyelv német-magyár. Pályázati határidő f. é. deczember hó 10. Kérvényiratok a kerületi esperes-hivatalhoz küldendők Baranya-Szászvárra.

4271.

1899.

Wosynszki István dr. cs. és kir. t. ezredorvos, a pápai szt. Sylvester-rend lovagja Balfon, Sopron közelében fekvő kenes és vasas forrásokkal biró gyógyfürdőhelyen, egy száz ágyra berendezett munkás penzionatust létesített szegényebb föld, gyári vagy ipari munkások számára. Ezen gyógyfürdőhelyen az illető munkások csekély összegért (nyáron 98, télen 1 ft 8 krért) nemcsak teljes ellátás, hanem gyógykezelésben is részesülnek. Ezen munkás penzionatust, mint a munkás népre kiváló haszonnal járó intézményt egyházmegyém papságának jóakaró figyelmébe ajánlom.

Ludovicus Fájth administrator interimalis in Bellye nominatus est vicarius (Personale.) in spiritualibus parochiae Döbrököz.

Mathias Rudolf vicarius in Felsö-Iregh constitutus est subsidiarius in Diós-Berény.

Andreas Rathmann cooperator in Ozora munere vicarii functurus dispositus est ad Felsö-Iregh.

Cooperatores missi sunt:

Joannes Polgár e Döbrököz ad Ozora, Vincentius Budanovics e Mária-Kéménd ad Püspök-Szent-Erzsébet, Joannes Palócz e Püspök-Szent-Erzsébet ad Mária-Kéménd, David Aulik, valetudine reparata, ad Mocsolád.

Stephanus Bödy cooperator in Szántó ob infirmitatem interim in quietem recessit.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 28-a Novembris 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

XIX.

4397.

1899.

Tota, quae per universum orbem late patet Ecclesia Catholica anno labenti memoriam illius auspicatissimi eventus, quo SS. Salvator noster, qui est „Deus per quem omnia facta sunt“ Joan. I., „Principium et finis“, „Primus et novissimus“ Apoc. I. 8. 17. „Exspectatio Gentium“ Gen. c. 49. v. 10. ante mille et nongentos annos, generis humani redimendi causa, his in terris visibiliter apparere dignatus est, solemniori ritu recolere Deoque optimo pro insigni hocce redemtionis opere summas grates rependere satagit. Et merito, nam si ipsa eloquia divina, natali Domini die quotannis intimata, gaudere nos hortantur, procul dubio ingruente undevigesies jam hac centenaria diei natalitii Domini memoria, copiosius ad spiritualem laetitiam incitamus. Fatente enim S. Leone M. Serm. I. de Nativ. Dom.: „Natalis dies Domini consumto mortalitatis timore, nobis ingerit de promissa aeternitate laetitiam . . . quia Dominus noster, peccati mortisque destructor, sicut nullum a reatu liberum reperit, ita liberandis omnibus venit. Gaudeat peccator, quia invitatur ad vitam. Animetur gentilis, quia vocatur ad vitam. Dei namque filius secundum plenitudinem temporis, quam divini consilii inscrutabilis altitudo disposuit, reconciliandam auctori suo naturam generis assumxit humani: ut inventor mortis diabolus, per ipsam, quam vicerat, vinceretur. In quo conflictu pro nobis inito, magno et mirabili aequitatis jure certatum est: dum omnipotens Dominus cum saevissimo hoste, non in sua majestate, sed in nostra congrederitur humilitate; objiciens ei eandem formam, eandemque naturam, mortalitatis quidem nostrae participem, sed peccati totius expertem.“ „In Christi Domini nativitate — eodem teste — suscepta est a majestate humilitas, a virtute infirmitas, ab aeternitate mortalitas.“

Cum Christus Dominus per veram carnis nostrae susceptionem generi nostro insertus sit, merito S. Petrus Apostolus I. Epist. c. 2. v. 9. sic alloquitur fideles: „Vos autem genus electum regale sacerdotium, gens sancta, populus aquisitionis.“ Et S. Joannes Evg. I. 13. de fidelibus asserit: „Non ex sanguinibus, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.“

De homagio
vertente sae-
culo SS. Sal-
vatori ex-
hibendo.

De hac fidelium in Deo spirituali nativitate pulchre disserit S. Leo in nativ. Dom. Serm. VI: „Generatio Christi origo est populi Christiani; et nativitas capitum, natalis est corporis, sicut cum Christo fideles in passione crucifixi, in resurrectione resuscitati, ita in ascensione ad dexteram patris collocati, ita cum ipso sumus in hac nativitate congeniti.“

Haec nativitas in Deo, quae merito regenerationis nomine insignitur, efficit, ut de impiis justi, de avaris benigni, de incontinentibus casti, de terrenis incipimus esse coelestes. Teste enim S. Joanne I. Ep. c. 3. v. 8: „In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli.“ Et secundum S. Leonem M. in nat. Dom. Serm. VII. c. 2.: „In hunc finem ita se nobis, nosque inseruit sibi, ut Dei ad humana descensio fieret hominis ad divina provectio.“

Hanc coelestium ac terrestrium miram sanctamque conjunctionem occasione natalis SS. Salvatoris, innumerabilis Angelorum exultantium multitudo pastoribus Bethlehemiticis evangelisando gaudium magnum his annunciat verbis: „Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bona voluntatis.“ Luc. II. 14.

Nostrum est Ven. Fratres, qui dominicis ovibus, ut pastores praesumus, illis annunciare gaudium magnum, quia natus est Salvator, qui est Christus Dominus, cuius nativitate pax conceditur omnibus hominibus, qui sunt bonae voluntatis i. e. quorum voluntas beneplacito Dei congruit, caritateque Deo jungitur et quis non redamaret Deum, qui perpendere magnitudinem caritatis Illius in nos „Qui cum dilexisset in finem dilexit eos.“ Joan. 13. 1. „Qui dedit semetipsum pro peccatis nostris, ut eriperet nos de praesenti saeculo nequam.“ Gal. 1. „Qui oblatus est ad multorum exaurienda peccata“ Hebr. 9. „Qui peccata nostra ipse tulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui justitiae vivamus.“ I. Petr. 2. „In hoc — secundum I. Joan. 4. — apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium suum Unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum . . . ipse prior dilexit nos et misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris.“

Ad miram hanc Dei in nos dilectionem celebrandam et ad gratitudinem, nec non homagium SS. Salvatori pro innumeris beneficiis per 19. saecula generi humano elargitis, exhibendum, recurrente mox centenaria memoria, divinitus allatae religionis christiana et fundatae Ecclesiae Catholicae, "opportunissima nobis offertur occasio.

Etenim inclinante jam saeculo, quo vivimus decimo nono, SS. Dominus Noster Summus Pontifex Leo XIII. pro sollicita, qua in omnes Orbis Catholici fideles fertur, cura, ad eos sanctificandos unaque ad Dei gloriam promovendam Universale maximumque Jubilaeum, integro anno 1900. duraturum, a prima nempe vespera Natalis Domini anno milesimo octingentesimo nonagesimo nono inchoandum et ad primam vesperam Natalis Domini anno milesimo noningentesimo finiendum, editis

litteris Encyclicis die 5-a Idus Maji anni 1890. indicere dignatus est et pro indicto promulgatoque haberi voluit. Vigore harum litterarum omnes utriusque sexus Christi fideles vere poenitentes et confessi sacraque Communione refecti, qui beatorum Petri et Pauli, item Sancti Joannis Lateranensis et Sanctae Mariae Majoris de Urbe Basilicas semel saltem in die per viginti continuos aut interpolatos dies sive naturales, sive ecclesiasticos, nimirum a primis vesperis unius diei ad integrum subsequentis diei vespertinum crepusculum computandos, si Romae degant cives aut incolae, si vero peregre venerint per decem saltem ejusmodi dies, devote visitaverint, et pro Ecclesiae exaltatione, haeresum extirpatione, catholicorum Principum concordia et christiani populi salute pias ad Deum preces effuderint, plenissimam peccatorum suorum indulgentiam, remissionem et veniam misericorditer consecuturi sunt.

Quia tamen paucis admodum ex ingenti fidelium numero concessum sit, voci legitimi pastoris, SS. Patris, eatenus obscurdare, ut principalem Ecclesiam Romanam personaliter visitent ac solemnitatibus jubilaribus ad gratias ibidem extraordinarias lucrandas intersint: convenient, ut domi remanentes, memores beneficiorum innumerabilium, mediante religione christiana et Ecclesia Catholica per 19 secula impetratorum, Statori hujus religionis et Ecclesiae ante 19. saecula nato, solemnissimum homagium exhibeant. Hoc gratitudinis erga SS. Salvatorem officium nobis Hungaris eo magis incumbit, quia anno instante 1900 etiam nationis Hungarae in gremium Ecclesiae ante 900 ~~annos~~ ingressus celebraturi sumus memoriam. Divina certe virtute factum cernimus religionem christianam et Ecclesiam Catholicam tot inter rerum adversitates et non obstantibus hostium moliminibus 19 jam elapsis saeculis firmam incolumente stare, dum regna et imperia surgunt, ruuntque, Ecclesiam velut securam consistere pharum in procelloso vitae aequore, mortalium iter dirigens et portum salutis tutum commonstrans.

„Inter persecutiones mundi — dicit S. Augustinus — et consolationes Dei peregrinando procurrit Ecclesia.“ In historia Ecclesiae divinae sapientiae et providentiae lucidissima detegimus documenta.

Et quis valebit mira fata Ecclesiae in Hungaria a temporibus Protoregis S. Stephani ad nostram usque aetatem recensere, quin intima gratitudinis sensa erga divinam Providentiam non manifestet?

Ergo ad binam hanc jubilarem solennitatem saecularem, fundationis nempe religionis christiana, nec non ingressus nationis Hungarae in gremium Ecclesiae Catholicae condigne celebrandam, auctoritate nostra ordinaria, una cum litteris pastoralibus Episcoporum Hungariae communibus, ex incidenti hujus jubilaei centenarii editis, sequentia injungimus observanda:

Festo S. Silvestri I. Pap. Conf. seu die 31-a Decembris et Dominica ultima anni hujus labentis in Ecclesia nostra Cathedrali item in omnibus parochialibus, claustrorum et filialium ecclesiis, in quibus memorata die cultus divinus publicus

Pastorales
Litterae Epi-
scoporum
communes
publicentur.

asservatur, ss. Curiones ex ambone praelegant populo fideli litteras pastorales Episcoporum Hungariae communes lingua vernacula hicce ∵. advolutas, quibus annus 1900 nobis Hungaris duplici titulo jubilaris solenniter indicitur. His litteris pastoribus consentienter fideles a suis pastoribus, recurrente quavis idonea occasione, de homagio Christo Domino, pro beneficiis religionis christianaec nec non conversionis nationis nostrae, exhibendo, rite edoceantur et ad participandum in solemnitatibus instituendis, cohortentur.

Devotiones
diversae as-
serventur.

2. Cum teste S. Apostolo Jacobo I. 17.: „Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum“, decet pastores et fideles ante omnia ferventibus precibus et variis pietatis operibus antiquo, emorienti saeculo nuncium mittere et limites novi, nascentis saeculi transgredi.

Hinc pastores animarum nullis parcentes fatigiis ac curis, fideles suos ad venturas solemnitates rite praeparent et corda eorum ad Deum ferventius colendum excitent. Preces communes ac publicae nec non pia exercitia sunt instituenda, Poenitentiae et Eucharistiae Sacramentum, seu expiationis et internae cum Deo unionis efficacissima spiritualia media, zelo fatigari nescio, sunt adhibenda.

Ut vero omnes precibus et animo uniti in SSmo Corde Jesu intime conjugamur, toto tempore jubilaei id est a 1-a die Januarii anni 1900. usque 1-am diem Januarii 1901 inclusive, prima dominica cuiuslibet mensis solito solemnissimus cultus divinus celebretur, exposito nempe publice ante Sacrum SSmo Sacramento, et vesperis praeorante pastore recitetur SS. Rosarium et detur solemnis cum SSmo Sacramento benedictio.

Ut autem cultus hic divinus in majorem cedat fidelium aedificationem et utilitatem, ipsi animarum pastores suo exemplo et sermone fideles hortentur ad Jesum Christum in SSmo Sacramento praesentem adorandum et ad homagium eidem pro opere redemptionis cum gratiarum actione exhibendum.

Imprimis exoptandum, ut ultimo die saeculi XIX. et primo die saeculi XX. fideles in ecclesiis congregati et in genua provoluti uno corde et animo solemnissimas gratiarum actiones pro beneficiis a Deo saeculo elapso impetratis, mox vero instante novo saeculo preces supplices sub cultu divino in communi fundant.

Ideoque ultimo die 1900 cum devotione gratiarum actoria vespertina, sermone sacro, lytaniis de SS. Corde Jesu et hymno Ambrosiano, denique benedictione cum SSmo et pulsu per integrum horam omnium campanarum, saeculum XIX. claudatur.

Hac occasione pro nationis nostrae et avitae fidei catholicae per tot saecula inter plurimas vicissitudines conservatione — protegente nos praeter gratiam Dei ad utricem Gloriosa Magna Hungarorum Domina, nec non Protorege apostolico S. Stephano, — dignas convenit Deo rependere grates, persolutis in hunc finem, sub cultu divino, precibus nationalibus a palatino Esterházy concinnatis et pro congruo usu per Dioecesim distributis.

Similiter nascentis novi saeculi primordia splendidissime in Dioecesi nostra recolantur. Summo nempe mane prima die saeculi XX. pulsis per integrum horam omnium ecclesiarum campanis, exordium seu aurora novi saeculi indicetur. Cultus divinus solenniter peragatur cantato hymno „Veni Sancte Spiritus“ cum versiculo et oratione et exposito tota die SSmo Sacramento Vesperis vero solemnitates jubilares cum devotione gratiarum actoria terminentur.

Ad participandum in his solemnitatibus omnes circuli catholici, consociationes catholicae cujuscunque sint nominis, nec non scholae et instituta catholica in parochiis fors existentia, debite invitentur et ad solemnitates, elucubrationes et declamationes in honorem SS. Salvatoris ordinandas adhortentur.

Demum erigantur penes Ecclesias cruces ex marmore, lapide vel ligno confectae, aut affigantur parietibus Ecclesiarum tabellae tropaeo isto incisae:

„Christus vivit, Christus regnat, Christus imperat!“

3. Ad excutiendum rerum spiritualium soporem seu languorem, in quem fragilitate sua sensim sine sensu natura humana incidit et ad detergendos sordes in mundana conversatione contractos, statis temporibus, maxime hocce indulgentiarum jubilarium tempore sacris exercitiis, ceu ss. missionibus, utpote regenerationis spiritualis mediis efficacissimis, omnibus nobis utendum est.

SS. Exercitia
et SS. Missio
nes cum verbi
Dei praedicti-
tione asser-
ventur.

Ut fructus uberrimus ss. missionibus concilietur nuperrime e sacerdotibus dioecesanis societas s. d. missionum popularium coaluit, cuius membra in defectu patrum regularium, indigentiis spiritualibus fidelium in re missionis, praecipue ingruente anno jubilari, occursuri sunt.

Praesentibus omnes Dioecesis meae vicearchidiaconos provoco, ut collatis cum curatoribus animarum sui districtus de loco, tempore et modo asservandarum anno ingruente jubilari ss. missionum, consiliis, resultatum hujus conferentiae intra bimestre, fine impetrandi indultus et stabiliendi ss. missionum per totam Dioecesim ordinis, officio meo substernere velint.

Qui moderatores ss. missionum in suis paroeciis ex ordine aliquo regularium exoptant, hos a competentibus superioribus requirere, ipsi obligabuntur.

Vestrum erit VV. Fratres! labores hos difficillimos s. missionis popularis alleviare, fideles ad participandum hortari, excipiendis confessionibus, administrandis sacramentis, instituendis ss. concionibus, nec non conflatis ad tegendas expensas symbolis, in vinea Domini laborantibus sucurrere.

Omnis occasio arripienda, ut fideles publicationibus Ecclesiarum januis affigendis et ss. concionibus crebro habitis, de homagio Christo Domino exhibendo et de spiritualibus anni jubilaris donis elargiendis, rite edoceantur.

4. Quia centenarium Ecclesiae jubilaeum anno proximo coincidit cum centenaria conversionis nationis nostrae memoria, hinc festa quaedam nationalia, uti:

Festis : Assumptionis B. M. Virginis, seu Magnae Hungarorum Dominae, Protoregis S. Stephani, maxima, qua fieri potest, solemnitate erunt celebranda. Et quidem festo Assumptionis B. M. Virginis Strigoni et Albae-Regiae, festo vero S. Stephani Budae regis, SS. Apostolorum Petri et Pauli solemnitates extraordinarie sunt peragendae.

Intra limites Dioecesis quoque suprafata festa nationalia, qua pars est maxima celebrentur solemnitate: pulsu nempe campanarum, splendido cultu divino, expositis in aedibus vexillis, et institutis tum in scholis, quam locis publicis variis solemnitatibus. Magistratus et jurisdictiones ad has solemnitates distinctim sunt invitandae. Nec ullus pastor animarum omittat, his festis nationalibus, occasione cultus divini, persolutis post sacrum in communi precibus a palatino Esterházy nuncupatis, gregem suum patrocinio Magnae Hungarorum Dominae et Protoregis S. Stephani commendare.

Centrum harum jubilarum in Dioecesi solemnitatum erit Urbs Quinque-Ecclesiensis, nostraque Ecclesia Cathedralis, ad quam, *festo SS. Apostolorum Petri et Pauli*, concurrentibus ex universa Dioecesi, hortatu et in quantum fieri potest ductu suorum pastorum, fidelibus, nil erit intermittendum, ut solemnitates jubilares condigne celebrentur.

Ast haec solemnitates non essent catholicae, si angustis patriae nostrae limitibus restringerentur, ideo ad contestandam nostram erga principalem Ecclesiam inconcussam adhaesionem, voci SS. Patris Leonis XIII. est obsecundandum et quibus favent adjuncta ad lucrandas plenarias indulgentias Romam ad sepulchra SS. Apostolorum est peregrinandum. Qui vero in hoc itinere ex quacunque causa praepediuntur, s. peregrinationem saltem ad Cellas Marianas, a temporibus Ludovici M. nationi nostrae praedilectas suscipere velint, aut suum erga Magnam Hungarorum Dominam honorem in sacris locis Dioecesis nostrae a concursu fidelium B. M. Virginem colentium celebrioribus, manifestent. Ex urbe Quinque-Ecclesiensi *ad s. locum Mária-Gyűd dictum, pridie ante dominicam primam Septembbris anno 1900 solemnis processio ducenda est, partem habentibus in ea clericis ac laicis.*

Agite jam Ven. Fratres, ut fideles curae Vestrae concredi, magnitudinem gratiae divinae hoc anno jubilari centenario elargiendae, agnoscant et homagium suum devotissimum SS. Salvatori vertente saeculo manifestent, porro precibus operibusve pietatis ac misericordiae impetrent, ut Deus omnipotens misereatur nostri et benedicat nationi nostrae, ut quam inscrutabili suo consilio e medio gentium infidelium in hanc patriam evocavit, per saecula inter plurima pericula ac vicissitudines in orthodoxa fide et unice salvifica Ecclesia Catholica conservavit, futuris quoque

saeculis, patrocinante Magna Hungarorum Domina et Protorege S. Stephano, in eadem fide Ecclesiaque Catholica faustam fortunatamque conservet ad Suam gloriam augendam, Cui seu Regi saeculorum immortali et invisibili, soli Deo honor et gloria in saecula saeculorum. Amen. I. Tim I. 17.

Quinque-Ecclesiis, Festo Immaculatae Conceptionis 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

Krisztusban Szeretett Hiveink!

JJÖVŐ esztendővel ezerkilencszáz év telik be az emberi nem történelmények legnagyobb, az egész világot átalakító eseménye óta, midön Istennek egyszületött Fia véghetetlen szeretetből és irgalomból mindenünk emberekért és örök üdvösségeinkért leszállt az égből s a Szentlélek Ur Isten által fogantatva, a boldogságos Szent Szűz Mária mohében emberi természetünket felvezvén¹ s a betlehemi istállóban e világra született. Az Isten irgalmának, szent kegyelmének és áldásának tizenkilenc százada folyt le azóta. S midön az emberi nem egy uj századba lépni készül, a betlehemi isteni gyermek földi Helytartója felemeli hódoló hálás szívét az örökkévalóság halhatatlan s láthatatlan Királyához,² hálát rebeg e tizenkilenc század szent kegyelmeiért és áldásaiért, a melyeket az irgalmasság Atyja nyújtott a világnak szentséges Fia által.

Hálát rebeg a megváltás nagy műveért Krisztus Jézus földi Helytartója ott szent

Péternek, a szegény halásznak sirjánál, a kinek személyében nyerte minden földi hatalomnál szentebb s magasztosabb hatalmát, hogy legaltesse Krisztus bárányait és juhait, birja kezében a mennyország kulcsait, kormányozza legföbb hatalmával Krisztus nevében, Krisztus képviseletében Krisztus anyaszentegyházát; felemelé szavát Krisztus Jézus földi Helytartója s lángoló szeretettel Az iránt, kit e földön képvisel, buzdítja a nyáját, a melyet Krisztus irgalma az ö szeretetére s gondjaira bizott, tekintsenek az üdv jelen századának végén: hitünk elkezdőjére és bevégzőjére, üdvösségeink szerzőjére,³ Jézus Krisztusra, s leborulva Elötte a legmélyebb imádó hódolattal s hálát rebegve Istennek a kimondhatlan ajándokért,⁴ a katolikus szent hitükért, a melyet nekik a teljes Szentháromság örök irgalmas végzése szerint nyújtott, öregbitsék Isten szent kegyelmével hitüket Krisztus Jézus szent tanában, s Isten fogadott fiaihoz Krisztus test-

¹ Symb. Nicaen. Constantinop.

² I. Tim. I. 17.

³ Zsid. 12. 2.

⁴ II. Kor. IX. 15.

véreihez minél méltóbb szentséges élet által fejezzék ki legforróbb hálájukat Istennek mérhetlen szeretete és irgalmáért, a melyben Jézus Krisztus által részesültek.

S hogy e hódolat és hála széles e világon éljen minden katholikus szívben s szálljon ég felé a hódolat és hála imája e föld minden részén, a merre csak állnak Krisztus oltárai: a Szentséges Atya folyó évi május hó tizenegyedikén az Ur mennybemenetelének napján, Krisztus Jézus összes híveihez, Hozzájok is, intézett levelében, a jövő évet, mint a tizenkilenczedik század utolsó évét, *szent évnek* jelentette ki, s *nagy jubileumot* hirdetvén az egész föld kerekségének, kitárja Krisztus egyházának kincstárát, teljes bucsu engedélyezésével, hogy uj életre keltse a lelkeket, Jézushoz vonzza a sziveket, a melyek attól hütlenül, hálátlanul eltávoztak, még buzgóbb követsre serkentse a Jézushoz hűséges sziveket s megújitsa a gonoszban fetrengő századot,¹ a mely oly hütlenül, hálátlanul eltártolt Jézus Krisztustól, az emberi nem Megváltójától. S a Szentséges Atya kinyújtja áldó jobbját a katholikus szivek nagy mozzalmára, a mely széles e világon készül *ünnepélyesen* ég és föld előtt imádó hódolatát s háláját letenni a mi édes Üdvözítőnknek Krisztus Jézusnak lábaihoz.

S midön Krisztus Jézus földi Helytartója e század alkonyán annyi szeretettel, oly ünnepélyesen hívja fel Krisztus Jézusnak nyáját a hódolatra s hálára az ö Megváltója iránt, Mi, a Ti főpásztoraitok, a kiket a Szentlélek Ur Isten rendelt, hogy hűséges egyességen szent Péter utódjával, hűséges engedelmességgel az ö legföbb hatalma s vezérlete iránt, kormányozzuk egyházmegyéinket,² vezéreljünk Titeket az örök üdvösségre, lelkünkbe véstük a pász-

torok pásztorának buzditó szavát s a mi szánk megnyilt Hozzájok, Krisztusban Szeretett Hiveink és a mi szívünk kitágult,³ hogy buzditsunk, lelkesítsünk Titeket Istennek szent kegyelmével a legmélyebb hódolatra, a legforróbb hálára a mi Urunk és üdvözítőnk Jézus Krisztus iránt.

Mit tett értünk az Ur Jézus Krisztus? Ti ismeritek katholikus szent hiteteket. Krisztus Jézus, az elő Istennek fia, véghetetlen irgalmában miérettünk leszállt az égből, megalázta magát, engedelmes lévén mindhalálig és pedig a kereszt haláláig,⁴ hogy kinteljes szenvedése és kereszthalála által megváltson benünket bűnösöket; leszállt az égből, hogy szent tanítása, szent kegyelme által az embert, a szolgát, a bűnös szolgát vissza helyezze ama dicső, minden földi méltóságot tulhaladó méltóságba, a melybe öt Isten teremtésekor emelte, s a melytől megfosztotta öt a bűn; leszállt az égből Isten egysülött Fia, hogy Isten fogadott gyermekinek méltóságába helyezze vissza az embert, s mérhetlen boldogságának részesévé tegye. Tudjátok — miként az Apostol korinthusi híveihez irja — a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmességét, hogy ö gazdag lévén, ti érettetek szegénynyé lett, hogy az ö szegénysége által Ti gazdagok legyetek.⁵

És tudjátok, hogy mielőtt eltávozott e földről az Ur Jézus, megalapítá anyaszentegyházát, letevé abba minden szent tanát, minden szent kegyelmet, minden hatalmat, mindazt a mire az embernek szüksége van, hogy legelső, legföbb, legszentebb érdekét biztositsa, örök üdvösséget; ezt a legföbb érdekét, a mely ha biztosítva nincs, nyomorult az ember a világ minden kincsei, minden gyönyörüsége között, miként mondja az Ur, az örök igazság, Jézus Krisztus:

³ II. Kor. VI. 11.

⁴ Filip. II. 8.

⁵ II. Kor. VIII. 9.

Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja? vagy mi váltságot ad az ember lelkeért?¹

S tudjátok, hogy az Ur Jézus megigérte, hogy anyaszentegyházával lesz a világ végezetéig, megigérte s elküldötte anyaszentegyházának a Szent Lélek Ur Istant, az igazság lelkét, hogy szent kegyelmével világositsa meg a tanító egyházat, Pétert, az egyház látható fejét s annak utódait, a római pápát, s a Péterrel egyesült Apostolokat s azok utódait a püspököket, és erősítse meg akaratukat, hogy tisztán, teljesen, minden tévedéstől menten, örizzék s hirdessék szent tanát az emberi nemnek a világ végezetéig. Elküldötte a szent Lelket, hogy szent kegyelmével hassa át az Ur Jézus anyaszentegyházának minden üdveszközét. S oda állítá az Ur Jézus anyaszentegyházát, mint a nemzetek között felemelt zászlaját,² hogy hívja a föld minden népét magához; szent tanával, szent kegyelmével tegye öket Jézus Szentséges szívére, a mely érettünk átdöfetett, s vezérelje anyai kezével át a boldog örökkévalóságba, a melyet az Ur Jézus drágalátos vére árán szerzett a bűnös emberi nemnek.

S Ti tudjátok, hogy immár tizenkilenc századon át járja be Krisztus szentegyháza áldó kezével a földet.

De tudjátok azt is, hogy kezdettől fogva hány hálátlan sziv emelte fel szentségtörö kezét Krisztusnak e jegyese ellen, az emberi nem e legjobb, legdicsőbb édes anyja ellen, mennyi támadásnak, mennyi üldözésnek volt az kitéve kezdettől fogva napjainkig. Tudatlanság és gonoszság megtámadta szent tanait, megtámadta szent hatalmát, megtámadta szent intézményeit, de Az, aki mondotta: Én veletek vagyok minden nap a

világ végezetéig,³ kiterjesztve tartá s tartja szentegyháza fölött ővő, védő, mindenható jobbját, fentartá és fentartja szentegyházát, ujra meg ujra bizonyítván isteni igéretének teljesítését, hogy a pokol kapui sem vesznek erőt rajta.⁴

S az egyház minden támadása, minden üldözése között rendithetlen bizalommal tekintett isteni alapítójára, erősíté szívét irgalmának, hatalmának e bátorító szavával: E világban szorongatástok leszen, de bizzatok, én meggyőztem a világot,⁵ s mindenkor gyözedelemmel, ujult erővel, ragyogóbb fényben vonult ki minden tusából, a melyet tizenkilenc század óta vív az emberi ész és sziv tévedéseivel s büntényeivel. Tizenkilenc század óta halad szentegyházunk Krisztus szent tanával s kegyelmével anyai kezében, megszentelve a lelkeket, megújítva a világot, az örökkévalóság felé anyai ölében Isten fogadott fiainak millióival, a kiket Krisztushoz vezérlett. S így fog haladni dicső győzelmeivel, szent áldásai val az emberi nem boldogítására Krisztus igérete szerint, mig eljön Ö, az irgalmas Megváltó, mint igazságos Biró, itélni az eleveneket és holtakat. S midőn szent és magasztos édes anyai feladatában, első sorban, mesterének parancsához híven, azt hirdeti a világnak: Keressétek először az Isten országát s az ö igazságát,⁶ s éppen azért mindenek előtt és felett az egy szükségesre, Isten dicsőségére s a lelek öröök üdvére törekedett s törekszik mindenha, mint minden ember legföbb célpontjára, anyai kezének áldásai kiáradtak a földi élet viszonyaira is, s minden földi viszonyt természetfeletti menynyei áldásával töltött el. S midőn a menynyiekért fáradozott, Krisztus irgalmas igé-

³ Máté XXVIII. 20.

⁴ Máté XVI. 18.

⁵ Ján. XVI. 33.

⁶ Máté VI. 33.

¹ Máté XVI. 26.

² Izsai. XI. 12. Concil. Vat. Constit. Dogm. de fide C. 3.

rete szerint a többi is — a földi lét áldásai hozzáadtak¹ áldó keze által az emberiségnek ; s az ember földi jólétének érdekkében tevékenységet fejtett ki, a milyent semmi *emberi* intézmény nem gyakorolhat. Krisztus áldásaival kezében áthatott, átalakított minden földi viszonyt, fektette az államot egyedül biztos alapjára, czipplizálta a barbárokat, elárasztá a földet a szeretet emlékeivel minden nyomorral szemben, felkarolta, felemelte, megszentelte, fejlesztette, megvédte a tudományt, a művészetet.

Ezen édes anyának lettetek gyermekeivé, malasztjainak, áldásainak részeseivé Krisztus Jézus által! S midön véghetetlen irgalmú Megváltótok, Krisztus Jézus előttetek áll e század végén s kérdi mindegyitektől: Ezt tettem érted és Te mit tész értem?² leborulva előtte legmélyebb hódolattal s legforróbb hálával rebegje szivetek: Szerettél engem, önmagadat adtad érettem.³ Tied vagyok, Tiéd leszek, Neked szolgálok utolsó lehelletemig. Hála Neked, aki megbékítettél mennyei Atyáddal halálod által, ki szent hitedre, szent kegyelmedre, örök boldogságodra méltattál! Hála Neked, hála mennyei Atyádnak, hála a Szent Léleknek megváltásom, megszentelesem, örök üdvösségem kimondhatlan nagy ajándékáért! S e hódolat és hála nyilvánuljon tetteitekben, keresztenyek legyetek, Krisztus hívei nemcsak névvel, hanem egész életetekkel, miként szent Ágoston követeli, keresztenyek legyetek, nagyon kevés keresztenynek csak hivatni,⁴ s szent Jeromos int: keresztenynek lenni nagy dolog, nem látszani csak.⁵

S azért hö imában kérve édes Megváltónkat az apostolokkal: Öregbitsd ben-

nünk a hitet,⁶ lángoljon fel szivetekben e század ünnepélyes hódolata alatt még inkább, és erősödjék meg kereszteny hitetek. Rendithetlenül higyjétek és hűségesen valljátok Istennek legnagyobb ajándékát, Jézus Krisztus szent hitét, azt a hitet, a melyet a kath. anyaszentegyházba letett, a melyet az Ö Helytartója a földön, az egyház látható feje, a római pápa, s a vele egyesült püspökök hirdetnek.

Krisztusra, az egy Mestertekre⁷ tekintetek, aki szent tanát a kath. egyház által hirdeti, s oda állítja azt, mint kötelező szabályt minden embernek, az élet minden viszonyaiban, minden feladatában; s valljátok szent hiteteket nemcsak szóval, hanem életetekkel is, miként szent Ágoston kivánja híveitől: Ne tanuskodjék életetek hitvállástok ellen.⁸

S valljátok azt a szent hitet nemcsak az Ur Jézus templomaiban, nemcsak családotokban, nemcsak társadalmi érintkezéseiben, hanem a társadalom, a közélet terén is. Nem hódoltok Krisztusnak, ha csak szivetekbe zárjátok szent hitét, ha csak a magánéletben valljátok azt, vallanotok kell azt minden téren, a társadalom, a közélet terén is, polgári jogaitok gyakorlásában, polgári kötelmeitek teljesítésében, s gondosan, férfias bátorsággal kerülni mindazt, ami Krisztus szent hitével ellenkezik, s bátran kell megvédenetek minden téren Krisztus sz. hitét, Krisztus sz. hitének letéteményesét és hirdetjét, szentegyházatokat, szabadságában s minden jogaiban.

Midön az Ur Jézus 1900 év előtt e világra született, az Ur Angyala e szavakkal hirdeté a pásztoroknak Isten egyszülött Fiának ez iringmas cselekedetét: Ime, nagy örömet hirdetek nektek, mely leszen minden

¹ Máté VI. 33.

² S. Anselm Or. 2.

³ Gal. II. 20.

⁴ Serm. 4.

⁵ S. Hier. Ep. 13.

⁶ Luk. XVII. 5.

⁷ Máté XXIII. 8.

⁸ S. Aug. Serm. 34.

népnek, mert ma született nektek az Üdvöztő, az *Ur Krisztus*.¹

Igen, az *Ur* az Üdvöztő Krisztus, az *Ur* nemcsak a templomban, az *Ur* a szív kamarájában, az *Ur* a családban, az *Ur* a palotákban, az *Ur* a földműves lakában, az *Ur* az iparos műhelyében, az *Ur* a gyár telepein, az *Ur* a kereskedő irodájában, az *Ur* az iskolában, az *Ur* a tudós íróasztalánál, az *Ur* a birói széken, az *Ur* a törvényhozás termében. Hűségesen szolgálni Krisztusnak minden téren, az ő szent tanítása szerint, melyet szentegyháza hirdet, ez a kereszteny katholikus hitélet. Ezt a hódolatot kivánja Töletek első sorban édes Megváltótok. S azért az ünnepélyes hódolat ez évben még buzgóbb, még gyengédebb legyen ragaszkodástok kath. szentegyházatokhoz, amely Krisztus nevében, Krisztus tekintélyével és hatalmával hirdeti nektek szent tanát, s parancsait, s adja nektek lelketeik üdvére rendeleteit. Még buzgóbb, még serényebb legyen gyermeki engedelmességek Krisztus Jézus földi Helytartója iránt, s az egész tanító egyház iránt. Amit helyesel Krisztus egyháza, azt helyeselíték; amit elvet, azt elvetíték; amit parancsol, hűséges engedelmességgel teljesíték. E szent, e lelkes elhatározástok Krisztus színe előtt, ez a legkedvesebb hódolat, a melyet e század alkonyán s az új század kezdetén bemutattok Krisztus Jézusnak, az édes Megváltónak.

E lelkes, szent elhatározással, s annak hűséges megtartásával teljesíték az Apostol intelmét: Amint vettétek az *Ur Jézus Krisztust*, — azaz a mint hirdetve lett nektek Jézus Krisztus az Ö szent tanaival és ti azt elfogadtatók — a szerint járjatok, meggyökerezvén és felépülvén ö benne s megérösdvén a hitben, a mint tanultatók is, gyarapodván Ö benne hálaadással.² S leg-

drágább kincseteknek, a katholikus szent hitnek, Krisztus szent hitének lelkes, buzgó megvallásában és gondos megőrzésében, gyermeki szivetek e hűséges hódolatában Krisztus iránt, vigyázzatok, miként int Titeket az Apostol: hogy valaki titeket meg ne csaljon a világi bölcsesség és hiu ámitás által, a mely az emberek hagyománya után, e világ elemei szerint és nem Krisztus szerint vagyon.³

Tudjátok, tapasztaljátok, mily borzasztó veszélyek környezik kath. sziveteket, hány hütlen, hálátlan szív Jézus iránt, elvetve s megvetve annak szent tanát, hütlenségre merészli csábítani a sziveket az *Ur Jézus Krisztus* ellen, s szentegyháza ellen, oktalan hittagadó, erkölctelen beszédeivel, irataival, támadásaival.

Óvjátok Krisztus szent kegyelmével katholikus hiteteket Krisztus Jézus keresztjének ezen ellenségeitől, akár szóval, akár írásban nyújtják lelketeknek ezt a mérget!

Katholikus hitetek ily hűséges, bátor megvallásával egyesítétek sziveteket a katholikus szivek millióival, s ég és föld előtt ünnepélyesen mutassátok be gyermeki hódolatotokat Krisztus Jézusnak, édes Megváltóknak, hálát adván az Apostollal az Atya Istennek, ki minket a szentek osztályrészére méltatott a világosságban, ki minket a sötétség hatalmából kiragadván, általvitt az Ö szerelmes Fiának országába — a katholikus anyaszentegyházba — kiben váltságunk vagyon az ő vére által, büneink bocsánata.⁴

Miként kath. testvéreitek széles e földön, fokozott buzgalommal teljesítvén katholikus kötelmeiteket: katholikus életetek e ragyogó példájával, kiáltatok szentegyházunk annyi hitközönyös hálátlan gyermeké felé: Kelj

¹ Luk. II. 10, 11.

² Koloss. II. 6. 7.

³ Koloss. II. 8.

⁴ Koloss. I. 12—14.

föl, aki alszol és támadj föl a halálból és megvilágosít téged Krisztus.¹

Katholikus életetek e ragyogó példájával kiáltsatok azok felé, akik Krisztus Jézusnak hódolat helyett megvetést nyújtanak s gonosz tanaikkal, gonosz életükkel törekszenek Krisztustól elvonni a hódoló sziveket: Krisztus az élő Istennek Fia,² Krisztus a mi Urunk és Üdvözőnk, Krisztus az út, az igazság és az élet,³ nincs másban senkiben üdvössége,⁴ az Ö nevére minden térd meghajoljon, a mennyeieké, a földieké és a földalattiaké.⁵ Legbensöbb hálával szivetekben Krisztus Jézus iránt, a legnagyobb buzgalommal vegyetek részt az ünnepélyes szent ájratosságokban, a templomokban, a szent körmenetekben és zarándoklatokban, s egyéb szent cselekedetekben, a melyeket egyházmegyéinkben külön el fogunk rendelni és ajánlani nektek. Hűségesen, megtörödött áhitatos szivvel csatlakozzatok e szent évben Krisztus Jézus bünbánó seregéhez, s használjátok fel a nagy jubileumi szent kegyelmet, nyujtsatok imáitokkal, önmegtagadásaitokkal s egyéb szent cselekedeteikkel elégítételezze az Ur Jézusnak a sok közönyösségeért, bántalomért, szentségtörésért, a melylyel illeti Öt annyi hálátlan, közönyös és gonosz sziv. Buzgó imáitok, szent éneketek, ünnepélyes szent körmeneteitek s áhitatotok egyéb ünnepélyes szent cselekedetei hirdessék az egész világnak, hogy *egy szív, egy lélek*⁶ vagytok Krisztus Jézus minden hűséges gyermekével s hódoltok *egy szivvel, egy lélekkel* Neki, a kath. szivek millióival széles e világon.

De Krisztusban szeretett hiveink! nemcsak a szentséges Atyának buzdító szava

lelkesít bennünket Krisztus Jézus híveivel egyetemben, hogy e század alkonyán s a következőnek kezdetén meguguljunk kath. szent hitünkben, s a legforróbb hálával nyilvánitsuk ünnepélyes imádó hódolatunkat a mi Urunk és Üdvözítőnk Jézus Krisztus iránt, hanem a megemlékezés is, hogy ezelőtt kilencszáz esztendővel nyújtotta Krisztus Jézus országunknak, nemzetünknek, szent István királyunk által, szent tanának, szent kegyelmének drága kincseit.

Midőn Krisztus Jézus anyaszentegyháznak anyai keze által megkeresztelte szent Istvánt és nemzetét, szent kereszttjének jelével jelezte meg országunkat, s országává tevé, a nagy hivatással, hogy szent hitének majdan védbástyájává legyen, szent kereszttjének ellenségei ellen. S nem azért választotta ki e szent és magasztos hitvallói feladatra nemzetünket, mintha számra minden nemzeteket meghaladott volna, hanem mivel szeretett minket,⁷ mivel szerette atyáinkat és azok iavadékait választotta utánok.⁸

S midön szent István királyunk letette nemzetünket a kath. anyaszentegyháznak, Krisztus egyházának ölébe, gondoskodott e nemzetnek nemcsak legelső, legföbb érdekeiről, örök üdvösségeiről, hanem Krisztus jegyesének szent áldásaival nemzete, országa jólétének is egyedül biztos alapját tevé le. Ez alapon, Krisztus Jézus szent hitén, amelyet hirdet a kath. anyaszentegyház, épült e hazá s dacolt a századok viharaival nemcsak, hanem Krisztus szent hitének századokon át védbástyája volt. Szent István áldó keze által szövetséget kötött nemzetünk Krisztus Jézussal. E szövetség volt nemzetünk legelső törvénye. S ma, midön kilencszázados kereszteny multunkra visszatekintünk, hálás szivvel kell megemlékeznünk Krisztus Jézus irgalmának meny-

¹ Enh. V. 14.

² Máté XVI. 16.

³ Ján XIV. 6.

JAN. XIV. 6

⁵ Ed. II. 10.

Fil. II. 10.

Apost. Csel. IV. 22

⁷ Dent. VII, 7, 8.

⁸ Dent. IV. 37.

nyei ajándékáról, a melyet szentegyháza által nyújtott, de meg kell emlékeznünk e szövetségünkről is, amelyet Krisztus Jézussal kötöttünk, s azt minden téren, minden időben hűségesen megtartanunk. S azért álljon lelketek előtt szent István királyunk szent és dicső alakja az ö rendithetlen hitével, lán-goló buzgalmával, a melylyel körülhordozá e hazában Krisztus szent keresztjét, hogy nemzetének örök üdvét, országának jólétét biztositsa. Legyetek hűséges magyarai nagy Apostolunknak. Halljátok Krisztusért lángoló szívénk nagy intelmét, a melyet fiához intéz: Szent hitünknek parancsainkban első helyet adunk.¹

Legelső kötelme szent István fiának, legelső kötelme szent István nemzetének, hűségesen vallani s gyakorolni a kath. hitet, Krisztus Jézus hitét, amelyet a szent király hirdetett, amelylyel boldogította nemzetét. E kötelemben minden kötelem egyesítve van, e kötelem hűséges teljesítésével minden kötelem teljesül szent István trónjának, szent István országának hűséges szolgálatában, szent István trónja s országa jólétének, nagyságának, dicsőségének biztosításában. Tekintsetek a dicső ösökre, a kiket e drága haza talaján nevelt Krisztus Jézus szent hite, tekintsetek szent Imrére, szent Lászlóra, boldog Margittra, szent István lángbuzgalmu kath. szívénk buzgó követőire! Tekintsetek atyáitokra, nézzétek hűséges katholikus hit-vallásukat, kath. életüket Krisztus tempomaiban, a családi tűzhelyen, a társadalomban, a törvényhozás színhelyén, a csaták mezején; ott állnak, mint *Krisztus Jézus hűséges szövetségei*, ott ragyog dicső alakjukon szent István intelmének hűséges követése; buzduljatok példájukon, kövessétek hitöket,² Krisztus Jézus szent hitét valljátok, gyakoroljátok hűségesen,

hűséges gyermekei legyetek a szent, az édes anyának, kinek ölébe letett a szent király, Krisztus Jézus anyaszentegyházának ölébe.

Hiven kövessétek Atyátoknak, Apostoloknak, szent István királynak intelmét és példáját s ne hagyjátok el anyátoknak — a kath. anyaszentegyháznak törvényét.³ Öriz-zétek hűséges szivvel a legdrágább kincset, kath. hiteteket, amelyet honalapító szent királyunk dicsőséges szent jobbjától örökségül nyertetek. Óvakodjatok azoktól, akik hütlen-ségre akarnak csábítani szent István apos-toltok hite ellen.

Buzgó imátkkal, kath. életetek ragyogó példájával munkálkodjatok közre, hogy e hazában, szent István országában, minden, akit a Krisztussal kötött nemzeti szent szövetségtől távol tart a tévely, visszatérje-nek szent István királyunk nyomdokaiba s megujitsák Krisztussal szent szövetségüket; buzgó imátkkal, kath. életetek ragyogó példájával arra törekedjetek, hogy a hazában, szent István országában, senki se szégyelje, senki se vesse meg, senki se bántalmazza Krisztus Jézus szent keresztjét, a melylyel a honalapító szent király megjelelte nemzetünk homlokát, édes hazánk talaját, s ne legyen *egy magyar sem*, aki szívében, vagy szavával, életével mondaná há-látlanul a mi Urunk és Üdvözítönkről, Krisztusról: Nem akarjuk, hogy ez rajtunk uralkodjék.⁴ Ujuljon fel nemzetünk hom-lokán Krisztus szent keresztjének fénye és ne fakassza nemzetünk soha az édes Üdvözítő ajkairól a sujtó ítéletet: Fölbon-tották a szövetséget, melyet atyáikkal kötöt-tém vala.⁵

Ujuljon fel szivetekben magyar édes hazátok szeretete, nem üres szólamokban,

³ Példabeszéd. I. 8.

⁴ Luk. XIX. 14.

⁵ Jerem. XI. 10.

¹ Decret. S. Steph. C. 1.

² Zsid. XIII. 7.

hanem a léleknek egész bensőségével; támadjanak fel bennetek őseitek erényei, amelyekkel felékesítve tündököltek századon át, a melyekkel felvértezve küzdöttek és mentették meg számunkra e hazát; legyünk hozzájok méltók és ne legyünk kisebbek atyáinknál a hitben, az áldozatkészségen, a bölcseségen és az Ur félelmében.

Az Ur angyala buzdította Illés prófétát a pusztában, hogy erősítse magát a táplálékkal, amelyet az Isten nyújtott neki, *mert — ugymond — nagy út van még előtted.*¹

Megerősítve Krisztus Jézus szent hitével és kegyelmeivel járta be nemzetünk nagy kilencszázados utját és mély alázattal, esengő bizalommal reméljük, hogy az Ur Jézusnak iringomas szándéka, hogy nagy út van még e nemzet előtt; de nem haladhat előre és elhal e nemzet, ha nem erősíti meg magát ezután is a táplálékkal, amely kilencszázadon át fentartotta: Krisztus Jézus szent tanával és kegyelmével, amelyeket az Ő nevében nyújt a kath. anyaszentegyház, amelynek ölébe letette nemzetünket első, honalapító szent királya.

Krisztusban Szeretett Hiveink!

Kérjétek buzgón velünk együtt az iringalmasság Atyját: Ujitsd meg hajdani napjainkat,² térjen vissza a boldog idő, amelyben

egy szivvel, egy lélekkel dicsőítette nemzetünk egyszülött Fiadat, a mi Urunkat, Üdvözítönket, az Ur Jézus Krisztust, az ő anyaszentegyházának ölében, a melybe tette szent hitét, szent kegyelmét!

Krisztus Jézus hódolatának ez ünnepélyes napjaiban sokszor és buzgón folyamodjatok Nagyasszonyunkhoz, a bold. Szűz Máriához, a mi Urunk és Istenünk, édes Megváltónk anyjához, kinek anyai oltalmába ajánlt haldokló szent királyunk, tekintsen iringalmasan reánk, királyunkra s nemzetünkre, miként apáinkra; esdjen ki szentséges fiánál bőséges szent áldást, szent kegyelmet, hogy éljen e nemzet ezután is, éljen *Krisztusnak*, az édes Üdvözítőnek, a kivel szent szövetségre lépett. S imádkozzatok sokszor és buzgón nemzetünk nagy Apostolához, vezesse áldó kezével ismét vissza egész nemzetét Krisztus Jézus anyaszentegyházának, a kath. anyaszentegyháznak anyai ölébe.

Krisztusban Szeretett Hiveink, akik veünk egyenlő hitben részesültetek a mi Istenünk és Üdvözítőnk: Jézus Krisztusunk igazsága által,³ így mutassátok be imádó hódolatotokat az édes Üdvözítőnek és növekedjetek a kegyelemben és a mi Urunk és Üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében, kinek dicsőség mind most, mind az örökké való időben. Amen!⁵

³ II. Péter. I. 1.

⁴ II. Péter. III. 18.

¹ III. Kir. XIX. 4—7.

² Jerem. Siralm. V. 21.

Indulgencias ampleremque et amplius ostendere solentibus super istis Indulgencias
suspensione non habemus. Tamen peregrinationis remedium in esti regibus. I
tempore vero illorum IIIZ. doborum officiorum ex omnibus cum tunc II.
omni omni. Ante regimur suspensio. Tunc tunc ab anno regis istius tractat
suspensione. XI. Et cum omnibus super annos regis III.
in antecedente enim diuine.

XX.

SUSPENSIO

INDVLGENTIARVM ET FACVLTATVM

VERTENTE

ANNO VNIVERSALIS IVBILAEI

MILLESIMO NONINGENTESIMO.

LEO EPISCOPVS

SERVVS SERVORUM DEI

4432 AD PRPETVAM REI MEMORIAM

1899.

Quod Pontificum maximorum sanxit auctoritas, ut Anni sacri solemnia Romae
potissimum agerentur, id quidem cum provisa divinitus dignitate et grandioribus
muneribus almae Urbis est admodum congruens. Haec enim omnium, quotquot ubique
sunt, christianorum patria communis: haec sedes sacrae potestatis princeps, eademque
traditae a Deo doctrinae custos sempiterna: hinc ut ab unico augustissimoque capite in
omnes christiana reipublicae venas perenni communicatione vita propagatur. Nihil ergo
tam consentaneum, quam catholicos homines vocatu Sedis Apostolicae huc certa per
intervalla temporum convenire, ut scilicet una simul et remedia expiandis animis in Urbe
reperiant et romanam auctoritatem praesentes agnoscant. Quod cum tam salutare
ac frugiferum appareat, sane cupimus ut urbs Roma toto anno proximo maiore qua
fieri potest frequentia mortalium celebretur: ob eamque rem peregrinationis romanae
cupidis velut stimulos addituri, admissorum expiandorum privilegia, quae liberalitate
indulgentiaque Ecclesiae passim concessa sunt, intermitti volumus: videlicet, quod
plures decessores Nostri in caussis similibus consuevere, Indulgentias usitatas apostolica
auctoritate ad totum Annum sacrum suspendimus: verumtamen prudenti quadam
temperatione modoque adhibito, ut infra scriptum est.

Integras atque immutatas permanere volumus et decernimus

I. Indulgentias *in articulo mortis* concessas:

II. Eam, qua fruuntur ex auctoritate Benedicti XIII decessoris Nostri, quotquot ad sacri aeris pulsum de genu vel stantes *Salutationem angelicam*, aliamve pro temporis ratione precationem recitaverint:

III. Indulgentiam decem annorum totidemque quadragenarum Pii IX auctoritate an. MDCCCLXXVI iis tributam, qui pie templa visitent, in quibus Sacramentum augustum quadraginta horarum spatio adorandum proponitur:

IV. Illas item Innocentii XI et Innocentii XII decessorum Nostrorum decreto iis constitutas, qui Sacramentum augustum, cum ad aegrotos defertur, comitentur, vel cereum aut faciem per alios deferendam ea occasione mittant:

V. Indulgentiam alias concessam adeuntibus pietatis causâ templum sanctae Mariae Angelorum Ordinis Fratrum Minorum extra Assisi moenia a vesperis Calendarum Augusti ad solis occasum diei insequentis:

VI. Indulgentias, quas S. R. E. Cardinales Legati a latere, apostolicae Sedis Nuntii, item Episcopi in usu Pontificalium aut impertienda benedictione aliave forma consueta largiri solent:

VII. Indulgentias Altarium Privilegiatorum pro fidelibus defunctis, aliasque eodem modo pro solis defunctis concessas: item quaecumque vivis quidem concessae sint, sed hac dumtaxat causa ut defunctis per modum suffragii directe applicari valeant. Quas omnes et singulas volumus non prodesse vivis, prodesse defunctis.

De facultatibus vero haec constituimus et sancimus, quae sequuntur.

I. Rata firmaque sit facultas Episcopis aliisque locorum Ordinariis impertiendi indulgentias *in articulo mortis* eandemque communicandi secundum Litteras a Benedicto XIV decessore Nostro datas Nonis Aprilis An. MDCCXLVII:

II. Item ratae firmaeque sint facultates Tribunalis Officii Inquisitionis adversus haereticam pravitatem, eiusque Officialium: Missionariorum quoque et Ministrorum qui vel ab eodem Tribunal, vel a Congregatione S. R. E. Cardinalium negotiis propagandae Fidei praeposita, vel alias ab apostolica Sede ad id deputati fuerint: nominatim facultas absolvendi ab haeresi eos, qui, eiurato errore, ad fidem redierint.

III. Ratae firmaeque sint facultates, quas Officium Poenitentiariae Nostrae apostolicae Missionariis, in locis Missionum earumque occasione exercendas, concesserit:

IV. Item facultates Episcoporum aliorumque sacrorum Antistitum circa dispensationes et absolutiones suorum subditorum in casibus occultis etiam Sedi apostolicae reservatis, quemadmodum ipsis a sacra Tridentina Synodo, seu alias, etiam in publicis casibus, a iure communi ecclesiastico et ab apostolica Sede pro certis personis et casibus permissae dignoscuntur. Idem statuimus de facultatibus Antistitum Ordinum religiosorum, quaecumque ipsis in Regulares sibi subiectos ab apostolica Sede tributae sint.

Iis exceptis, de quibus supra memoravimus, ceteras omnes et singulas Indulgentias tam plenarias, etiam ad instar Iubilaei concessas, quam non plenarias, suspendimus ac nullas iubemus esse. Similique ratione facultates et indulta absolvendi etiam a casibus Nobis et apostolicae Sedi reservatis, relaxandi censuras, commutandi vota, dispensandi etiam super irregularitatibus et impedimentis cuilibet quoquo modo concessa, suspendimus ac nulli suffragari volumus ac decernimus. Quocirca praesentium auctoritate Litterarum praecipimus ac mandamus, ut, praeter Indulgentias Iubilaei, easque, quas supra nominatim excepimus, nullae praeterea aliae uspiam, sub poena excommunicationis eo ipso incurrandae aliisque poenis arbitrio Ordinariorum infligendis, publicentur, indicantur, vel in usum demandentur.

Quaecumque autem his Litteris decreta continentur, omnia ea stabilia, rata, valida esse volumus et iubemus, contrariis non obstantibus quibuscumque.

Earum vero exemplis aut transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eamdem volumus haberi fidem, quae haberetur praesentibus si essent exhibitae vel ostensae.

Nulli ergo hominum liceat hanc paginam Nostrae suspensionis, decreti, declarationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contra ire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Apostolorum Petri et Pauli se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo nonagesimo nono Pridie Cal. Octobris, Pontificatus Nostri anno vicesimo secundo.

C. CARD. ALOISI MASELLA PRO-DAT. — A. CARD. MACCHI

VISA

DE CVRIA I. DE AQVILA E VICECOMITIBVS

Loco + Plumbi

Reg. in Secret. Brevium

I. CVGNONIVS.

4433

1899.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI
LEONIS DIVINA PROVIDENTIA PAPAE XIII
CONSTITUTIO QUA
INDVLGENTIAE IUBILAEI
ANNI MDCCCC

CONCEDVNTVR MONIALIBVS, OBLATIS, TERTIARIIS ALIISQVE SIVE PVELLIS SIVE
MVLLERIBVS IN MONASTERIIS PIISVE COMMUNITATIBVS DEGENTIBVS EREMITIS,
INFIRMIS, CARCERE AVT CAPTIVITATE DETENTIS CVM OPPORTVNIS FACVLTATIBVS
CIRCA ABSOLVTIONES ET VOTORVM COMMVTATIONES.

LEO EPISCOPVS
SERVVS SERVORVM DEI

AD FVTVRAM REI MEMORIAM

Aeterni Pastoris infinitam caritatem animo reputantes, qui *proprias oves vocat nominatim*¹, *ut vitam habeant et abundantius habeant*², quique ipsarum adventum ad sui gremium non modo expectat, sed ipse saepe praevertit, consilium agitavimus de Apostolicae liberalitatis thesauro recludendo in proximum annum Iubilaei iis etiam, quibus sua conditio non sinit ut praescriptam peregrinationem ad almam hanc Urbem et ad beatorum Apostolorum limina suscipiant. Placuit igitur fructu vacuam non redire multorum fidem ac pietatem, qui huiusmodi iter summo cum studio essent aggressuri, nisi eos aut septa monasterii, aut ineluctabilis captivitas, aut corporis infirmitas impediret. Quae quidem relaxatio atque benignitas non istorum tantum necessitati aut utilitati prospiciet, sed in communem omnium salutem redundabit. Coniunctis enim tot hominum precibus et lacrimis, quos vel vitae innocentia et religionis ardor, vel poenitentia, vel calamitas segregavit a ceteris, divinae misericordiae placandae spem licebit multo validiorem fovere. Quamobrem vi praesentium litterarum oportunas rationes describere decrevimus, quibus quum viri tum mulieres in eremis, monasteriis et religiosis domibus assidue vitam degentes, vel custodiis et carceribus detenti, vel morbis aut infirmitatibus impediti quominus veneranda Apostolorum sepulcra et Patriarchales Urbis Basilicas adeant, permissarum absolutionum concessique plenarii Iubilaei fieri participes valeant.

¹ Io. x, 3.

² Ibid. 10.

Qui autem sub hac providentia comprehenduntur, hi sunt:

I. Moniales omnes, quotquot solemnia vota religionis ediderunt et in monasteriis degunt sub claustrī perpetui disciplina; item quae tyrocinium exercēt, quaeve in monasteriis, aut educationis aut alia de causa legitima, commorantur. Pariter Monasteriorum huiusmodi Moniales, quae stipis colligendae gratia septa religiosa egrediuntur:

II. Oblatae, vitae societate coniunctae, quarum Instituta fuerint ab Apostolica Sede vel ratione stabili, vel ad experimentum probata, una cum suis novitiis atque educandis puellis aliisque communi cum ipsis contubernio utentibus, quamquam severiori claustrī lege non adstringantur:

III. Tertiariae sub uno eodemque tecto communite viventes cum suis pariter novitiis atque educandis puellis, aliisque cum ipsis una de gentibus, etsi severiore claustrī lege minime teneantur, earumque Institutum nec unquam ad hunc diem ab Apostolica Sede approbatum fuerit nec ut approbatum in posterum haberi beat vi praesentis concessionis:

IV. Puellae ac mulieres in gynaecéis seu Conservatoriis degentes, quamvis nec Moniales, nec Oblatae, nec Tertiariae, nullisque claustrī legibus obnoxiae sint. Has omnes, quas diximus, tam in Urbe quam extra, ubique locorum et gentium degentes, praesentis concessionis gratia et privilegio frui posse decernimus ac declaramus.

V. Idem concedimus Anachoretis atque Eremitis, non quidem eis qui nullis clausurae legibus adstricti vel in collegio et societate, vel solitarii sub Ordinariorum regimine certisque legibus aut regulis obtemperantes vivunt: sed eis qui in continua licet non omnimode perpetua clausura et solitudine deditam contemplationi vitam agunt, etiamsi monasticum aut regularem Ordinem profiteantur, ut Cistercienses aliquot, Chartusienses, Monachi et Eremitae sancti Romualdi solent.

VI. Ad utriusque sexus Christifideles eamdem concessionis gratiam extendimus, qui captivi in hostium potestate versantur, ad eosque ubique locorum, qui ex civilibus aut criminalibus causis in carcere detinentur; item qui exilio poenam aut deportationis luunt; qui in triremibus aut alibi ad opus damnati reperiuntur; denique ad religiosos viros qui suis in coenobiis sub custodia retinentur vel qui ex rectorum praecepto certam habent sedem, quasi exilio aut deportationis loco assignatam.

VII. Eamdem concessionem communem esse pariter volumus utriusque sexus infirmis cuiusvis ordinis et conditionis, vel qui iam extra Urbem in morbum aliquem inciderint, cuius causa, intra Iubilaei annum, Urbem adire, medici iudicio, non possint, vel qui, licet convaluerint, non sine tamen gravi incommodo romanum iter aggredi possint, vel qui omnino dare se in iter imbecilla ex habitu valetudine prohibeantur. Horum denique numero senes haberi volumus, qui septuagesimum aetatis suaē annum excesserint.

Itaque istos omnes et singulos monemus, hortamur et obsecramus in Domino, ut peccata sua *in amaritudine animae* recolentes eademque intimo animi sensu detestantes, saluberrimo Poenitentiae sacramento et congruis satisfactionibus suam quisque conscientiam expiare current; tum ad coeleste Convivium ea, qua par est, fide, reverentia, caritate, accedant, Deumque optimum maximum, per Unigenitum Filium eius ac per merita augustissimae Virginis Mariae et beatorum Apostolorum Petri et Pauli omniumque Sanctorum, iuxta Nostram Ecclesiaeque mentem enixis precibus orent pro sanctae Ecclesiae prosperitate atque incremento, pro extirpandis erroribus, pro catholicorum principum concordia, totiusque christiani populi tranquillitate et salute; in eumque finem visitationi quatuor Urbis Basilicarum, alia religionis, pietatis, caritatis opera devote sufficiant, quum voluntaria, tum praesertim a delectis sacri ordinis viris auctoritate Nostra iniungenda, prout infra edicitur.

Scilicet volumus ac iubemus ut venerabiles fratres Episcopi aliisque locorum Ordinarii Monialibus, Oblatis, Tertiariis, aliisque superius memoratis sive puellis, sive mulieribus, Anachoretis, Eremitis, in carcere detentis, in carcere detentis aegrotantibus et septuagenario maioribus, statuant ac praescribant sive per se, sive per prudentes Confessarios, congrua religionis ac pietatis opera iuxta singulorum statum, conditionem et valetudinem ac loci et temporis rationes: quorum perfunctionem operum pro visitatione quatuor Urbis Basilicarum valere volumus ac decernimus. Eamdem commutandorum operum facultatem concedimus Praelatis Regularibus videlicet utendam erga Instituta et personas singulas quae in ipsorum iurisdictione sint. — Eodem genere personis quae in Urbe degant, designari opere sufficienda volumus per dilectum Filium nostrum S. R. E. Cardinalem Vicarium eiusque vices gerentem, sive per se ipsos sive per prudentes Confessarios.

Itaque Omnipotentis Dei misericordia et Beatorum Apostolorum Petri et Pauli auctoritate confisi, iis omnibus et singulis, quos supra memoravimus, vere poenitentibus et intra praesentem Iubilaei annum rite confessis ac sacra Communione refectis, Deumque, ut supra dictum est, orantibus, omnia denique implentibus alia iniungenda opera in locum visitationum, ac vel inchoatis tantum iisdem operibus, si morbus periculosus oppresserit, plenissimam omnium peccatorum indulgentiam, veniam et remissionem, etiam dupli vice intra anni sancti decursum si iniuncta opera iteraverint, haud secus ac si praescripta communiter ceteris omnibus expleverint, de Apostolicae liberalitatis amplitudine largimur atque concedimus.

Monialibus earumque novitiis licere volumus, at prima dumtaxat vice, sumere sibi ex alterutro Cleri ordine Confessarios, qui tamen sint ad audiendas Monialium confessiones rite approbati. An choretis atque Eremitis supra dictis, itemque Oblatis, Tertiariis, puellis ac mulieribus in monasteriis piisque domibus vitam communem agentibus, quibus forte ordinario tempore eligendi sibi Confessarii libera facultas non sit, similiterque Christifidelibus captivitate, carcere aut custodia, infirmitate aut senectute impeditis, fas esse iubemus eligere sibi prima vice dumtaxat

Confessarios quoscumque, dummodo ad confessiones personarum saecularium probati rite sint. Idem eisdem conditionibus liceat viris religiosis ex quolibet Ordine aut Congregatione vel Instituto. — Confessariis sic electis concedimus et tribuimus ut personas supra dictas, auditis earum confessionibus, absolvere possint a quibusvis peccatis, etiam apostolicae Sedi speciali forma reservatis, excepto casu haeresis formalis et externae, imposta poenitentia salutari aliisque iuxta canonicas sanctiones rectaeque disciplinae regulas iniungendis. Praeterea confessariis, quos moniales sibi elegerint, facultatem facimus dispensandi super vota quaelibet ab ipsis post solemnen professionem facta, quae regulari observantiae minime adversentur. Simil modo Confessarios supra memoratos etiam dispensando commutare posse volumus omnia vota, quibus Oblatae, Novitiae, Tertiariae, puellae et mulieres in communibus dominibus agentes sese obstrinxerint, exceptis iis. quae Nobis et apostolicae Sedi reservata sint: factaque commutatione, a votorum etiam iuratorum observantia absolvere.

Hortamus autem Venerabiles Fratres Episcopos aliosque locorum Ordinarios, ut, Apostolicae Nostrae benicitatis exemplo, eligendis ad presentium effectum Confessariis impertiri ne recusent facultatem absolvendi a casibus qui ipsis Ordinariis reservati sint.

Volumus denique ut praesentium transumptis sive exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici et sigillo viri in sacri ordinis dignitate constituti munitis, eadem ab omnibus adiungatur fides, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si exhibitae forent vel ostensae. Ceterum harum decreta et iussa Litterarum rata, valida, firma in omnes partes esse et fore decernimus, contrariis non obstantibus quibuscumque.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrae declarationis, hortationis, concessionis, derogationis, decreti et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo nonagesimo nono Calend. Novembris, Pontificatus anno vicesimo secundo.

C. CARD. ALOISI MASELLA PRO-DAT. — A. CARD. MACCHI

VISA

DE CVRIA I. DE AQVILA E VICECOMITIBVS

Loco + Plumbi

Reg. in Secret. Brevium

I. GvGNONIVS,

4434

1899.

DECRETUM URBIS ET ORBIS

Publicatur Anni sacri a Beatissimo Patre et Domino Nostro Leone XIII feliciter indicti, indultum : die proxime celebraturos initia, summopere decet nocte surgentes adire saeculi Auctorem, 31-a mensis Decembris tum ad eius aras provolvi, acceptissimam offerri Hostiam, divinum scilicet Agnum, sacro labentis, tum convivio interesse, ut opportuno maxime tempore liceat auxilium, gratiam, misericordiam, adventuri anni invenire: *Nunc enim propior est salus. Ecce nunc tempus acceptabilis: ecce nunc dies salutis.* Quod si regnum caelorum, id est praesentis temporis Ecclesia, simile esse perhibetur decem virginibus sponso de nocte occurrentibus, hac potissimum Circumcisio- solemini faustitate licet unicuique mentem accuratius in sacra illa verba intendere: nis Domini celebrandi. *aptate vestras lampades: ecce sponsus vénit exite obviam ei.*

Cum insuper media nocte postremae diei mensis Decembris futuri anni praeiens absolvatur saeculum novumque habeat initium; valde congruum est, ut pio quodam ac solemini ritu Deo gratiae agantur pro acceptis huius decursi saeculi beneficiis, et potiora impentrentur, urgente praesertim necessitate temporum, ad novum saeculum auspicato ineundum.

Itaque ut imminens annus MCM ab implorata Dei ope Eiusque Unigeniti Filii Servatoris nostri sumat auspicia idemque prospero cursu finiatur, longe felicius uti sperare fas est, allaturus aevum; Ssmus Dominus Noster LEO PAPA XIII benigne concedit ut die 31 mensis Decembris, tum labentis, tum adventuri anni, media nocte in templis ac sacellis ubi Ssma Eucharistia rite adservatur, iuxta prudens arbitrium Ordinarii, sui cuiusque loci, exponi possit adorandum idem Augustissimum Sacramentum: facta potestate legendi vel canendi eadem hora coram Illo unicam missam de festo in Circumcisione Domini et Octava Nativitatis: fidelibus autem sive infra sive extra Sacrificii actionem, de speciali gratia, sacram synaxim recipiendi: servatis ceterum servandis,

Contariis non obstantibus quibuscumque. Die 13 Novembris, anno 1899.

C. EPISCOPUS PRAEESTINUS CARD. MAZZELLA, S. R. C. PRAEFECTUS.

L. † S.

D. PANICI, S. R. C. Secretarius

4435

1899.

De solenitatibus inclinante hoc anno observandis. Nexus harum benignarum pontificiarum litterarum praeter ordinationes super in meis litteris Circularibus Nro. XIX. jam publicatas, sequentia adhuc Ven. Clero curato, exeunte hoc anno observanda, injungo:

I. Die 24. Decembris seu Vigilia Nativitatis Domini, quae labenti anno incidit in Dominicam IV. Adventus, in omnibus ecclesiis parochialibus et illis filiali-

bus, ubi cultus divinus publicus obiri solet, mane *e suggestu promulgetur bulla SS. Patris anno ingruente sacro Jubileum magnum indicentis* (in litteris meis Circularibus Nr. IX lingua latina jam publicata) et hicce lingua vernacula subnexa; addita simul in concione Jubilaei hujus centenarii congrua facili explicatione.

II. *Eadem die hora tertia pomeridiana*, quo nempe tempore Summus Pontifex juxta antiquum usum Romae inter maximas solennitates, astantibus S. R. E. Cardinalibus, Principum legatis atque Praelatis, sonantibus quoque Urbis aeternae campanis, Basilicae Vaticanae portam sic dictam sanctam personaliter recludit haecque ratione auctoritate apostolica annum sanctum inchoatum et thesarum spiritualem Ecclesiae reseratum et omnibus patere declarat: *in cunctis Dioecesis ecclesiis omnes campanae per dimidiae horae spatium pulsentur* et in omnibus ecclesiis litanii seu vesperis solemnibus praemittatur hymnus, „Veni S. Spiritus“ cum versiculo et oratione, cui sub una conclusione addatur collecta pro Papa.

III. *Festo S. Silvestri I Pap. Conf. seu Dominica ultima anni hujus, loco sermonis sacri ex ambone solemniter praelegantur Sacrorum Hungariae regni Antistitum Litterae communi nomine datae* et (cum litteris meis Circularibus Nro. XIX. pro congruo usu lingua hungarica, germanica et slavica) jam dimissae.

IV. *Nocte inter 31. Decembris a. c. et 1. Januarii intercedente*, vigore superius publicati Decreti pontificii facultatem praesentibus elargior, ut in mea Cathedrali, nec non in omnibus parochialibus item filialibus ecclesiis (si absque gravi incommodo fieri possit), hora noctis 12 expleta (et non prius) *solemnis aut etiam lecta eaque unica celebretur coram exposito SS. Sacramento missa* de Circumcisione Domini; sub qua fidelibus confessis et rite dispositis ad s. Communionem accedere permittitur.

Celebrantibus hac occasione hisce injungitur, ut finita Missa coram exposito Sanctissimo Sacramento cum fidelibus in genua provoluti recitent formulam consecrationis ad SS. Cor Jesu in litteris meis Circularibus Nro. VIII. linguis in Dioecesi usitatis publicatam.

Haec missa ex speciali S. Sedis Apostolicae gratia insveto ordine celebranda, festo S. Stephani Protomartyris ex ambone fideli populo erit annuncianda omnesque ad comparendum adhortandi.

Ut autem fideles, qui missae media nocte celebratae ex quacunque causa interesse haud valuerunt, festo Circumcisionis Domini beneficio s. sacrificii frui et praecepto Ecclesiae de audienda missa satisfacere possint: vigore facultatum ab Apostolica Sede mihi die 14. Decembris 1897. ad quinquennium concessarum hisce omnibus et singulis ruralium ecclesiarum parochis, ubi nempe unicus tantum adest sacerdos, facultatem tribuo, ut praeter hanc missam media nocte celebrandam aliam de die iterare possint ac valeant, observatis tamen religiose Ecclesiae praescriptionibus, de facultate bis in die celebrandi, editis.

Datum Quinque-Ecclesiis die 10. Decembris 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

XXI.

4688.

1899.

Ex Apostolica Constitutione „Properante“ die 11. Maii 1899. promulgata (Vide Circ. Dioec. a. 1899. Nr. IX.) Ven. Fratribus jam innotuit: SS. Patrem Leonem XIII. ingruente anno sancto Jubilaeum magnum Romae tantum celebrandum indexisse, proinde spirituales hujus Jubilaei gratias eos solummodo consequi posse Christifideles, qui Romanum iter aggredientes, limina Apostolorum et designatas quatuor Urbis Basilicas visitent omnibusque eatenus conditionibus in Constitutione praelaudata contentis satisfaciant.

Caeteri autem fideles, qui consequendi Jubilaei causa Romam proficiisci haud valent, scire omnino debent, nullas se sive partiales, sive plenarias indulgentias toto anni sacri tempore posse consequi, exceptis iis, quae in litteris apostolicis „Quod Pontificum“ die 30. Sept. 1899. editis (Nr. I—VII.) enumerantur (Vide Circ. Dioec. a. 1899. Nr. XX.).

Quapropter Vestrum erit VV. Fratres, Bullam inductionis hujus Jubilae attenta mente perlustrare ac fideles tum de conditionibus lucrardarum indulgentiarum, quam de fructu saluberrimo visitationis liminum Apostolicorum rite edocere.

Quia tamen complures sunt Christifideles, quos peculiare vitae genus aut ineluctabilis necessitas impedit, quominus consequendarum indulgentiarum causa Romanum iter suscipiant, horum spiritualibus indigentiis SS. Pater consulturus Constitutione sua „Aeterni Patris“ die 1. Novembris 1899. publicata (Vide Circ. Dioec. a. 1899. Nr. XX.) benignissime indulsit, ut ii omnes, qui in religiosis domibus assidue vitam degunt, custodiis et carceribus detenti sunt, vel demum morbis aut infirmitatibus impediti sacra Apostolorum limina ac Patriarchales Urbis basilicas adire nequeunt, domi quoque jubilarium indulgentiarum participes redi possint.

Et hi, qui ex benignitate apostolica ab itinere Romano dispensati, domi quoque indulgentias Jubilaei anni lucrari valent sunt sequentes:

1. Moniales omnes cujuscunque ordinis, congregationis aut instituti, licet vota solemnia nequaquam nuncupent, nec earum communitas a S. Sede Apostolica unquam adprobata fuerit: novitiae item, oblatae aut ter tariae ad has religiosas

De indulgen-
tiis J ubilaei,
instante anno
sancto, domi
lucrandis.

communitates pertinentes, denique mulieres laicae, quae in earum domibus serviunt, in scholis docent aut puellas educant, ac per consequens etiam puellae in earum conservatorio aut convictu instruendae atque educandae;

2. Captivi et captivae in carcere aut correctionis domo detenti;

3. Infirmi utriusque sexus, tam laici, quam ecclesiastici, sive clerici saeculares sive regulares, qui aliqua corporis laborant infirmitate, nec ab ea tempestive liberari possunt; item habitualiter infirmi; et quoniam senectus ipsa est morbus, omnes etiam utriusque sexus senes, qui septuagesimum aetatis annum superarunt.

4. Religiosi viri monasticum aut regularem profitentes ordinem, qui tamen potestati eatenus nostrae juris dicundi minime subjacent.

Omnibus autem his sub Nr. 1—4 comprehensis et recensitis Beatissimus Pater de Apostolicae liberalitatis amplitudine et gratia singulari plenissimam (per modum Jubilaei) peccatorum indulgentiam, veniam et remissionem largitur atque concedit, etiam dupli vice intra anni sancti decursum lucrandam, dummodo iidem loco peregrinationis et visitationum basilicarum patriarchalium, per Nos qua loci ordinarium praescribenda et statuenda religionis pietatisque opera adimpleverint respective iteraverint.

Vigore igitur hujus facultatis Apostolicae omnibus et singulis, qui Jubilaci gratia frui desiderant, sequentia religiose observari mandamus:

1. Monialibus et caeteris sub Nr. 1. comprehensis sequioris sexus personis loco peregrinationis Romanae visitationisque Basilicarum Urbis, novendialem pietatis devotionem indicimus, praescribimus et continuis novem diebus sequenti ratione peragendam designamus:

a) quotidie assistant Missae (sive solemni sive lectae) in propria Ecclesia aut Sacello, coram patenter exposito SS. Eucharistiae Sacramento celebratae, in cuius fine recitetur a sacrum faciente formula consecrationis ad ss. Cor Jesu. (Vide Circ. Dioec. a. 1899. Nr. VIII.)

Prima tamen die ante Missam solemnis fiat invocatio coelestis Numinis per hymnum: „Veni Sancte Spiritus“;

b) in adoratione Sanctissimi post prandium peragi solita recitentur Litaniae de ss. Corde Jesu, praeorante superiore aut alia sorore;

c) hora 4—6 pomeridiana, quae nempe magis erit congrua et opportuna, recitetur coram exposito Sanctissimo Rosarium Mariale (tertia pars), adjectis Litaniis B. M. V. Lauretanis, necnon oratione a palatino Esterházy confecta et nuper cum Circularibus Nr. XIX. Ven. Clero communicata.

Die nona communi consilio statuta hora, omnes ad sacramentum accedant poenitentiae peccata sua confitentes, siquidem Jubilaei gratia nonnisi vere poenitibus et confessis tribuitur.

Confiteri autem haec non nisi vice poterunt cuicunque sacerdoti sive saeculari sive regulari, ad excipendas monialium confessiones rite approbato.

Filiae vero s. Vincentii, congregationis Graecensis, ex singulari S. Sedis Apostolicae benevolentia, non tantum hac vice, sed (impedito confessario proprio per nos delegato) alias quoque confiteri possunt cuicunque sacerdoti jurisdictione in hac Dioecesi instructo.

d) Novendiali devotione finita, quippe decima die, intra missarum solemnia, omnes ad s. Communionem accedant de manu celebrantis sumendam.

In fine Missae depromo ex tabernaculo Ostensorio et super altaris mensam collocato, cantetur hymnus „Te Deum“, cuius orationi sub diversa conclusione addatur collecta pro Papa et Rege. Cantatis postea per chorum binis strophis „Tantum ergo“ et „Genitori“, incensato deinde Sacramento, dicatur oratio congruens, deturque benedictio.

Si quae autem moniales et reliquae sub Nr. 1. comprehensae altera etiam vice gratiarum Jubilaei participes reddi voluerint, jubemus eadem ut supra, pietatis opera ab ipsis iteranda. Illa tamen accidente restrictione, quod secunda hac vice eligendi ad libitum confessarii beneficio careant, ita ut confessionem sacramentalem proprio nonnisi confessario sive ordinario sive extraordinario facere possint.

2. Captivos quod attinet atque in carceribus detentos eorum curatis injungimus, ut exhibitis captivorum adjunctis ad Ordinariatum recurrent ejusque peculiares, habita ratione circumstantiarum, dispositiones expetant.

3. Infirmis similiter sive lecto sint affixi, sive reconvalescentes, necnon senibus utriusque sexus septuagesimum annum superatis, difficillimum foret pietatis opera in genere praescribere, ideo prudenti judicio singulorum confessariorum relinquimus, ut omnibus mature ponderatis, pro singularum personarum conditione, statu, valetudine, loci ac temporis ratione congrua religionis ac pietatis opera in vicem visitationis quatuor Urbis Basilicarum praescribere valeant, nulli dubitantes, eosdem his facultatibus eximiis sibi tributis nequaquam abusuros, sed in salutem magis animarum sibi commissarum sancte et religiose fruituros esse.

Ut autem caeteri Christi fideles, qui anno ingruente jubilarium indulgentiarum, seu remissionis pro suis delictis poenarum temporalium participes reddi nequeunt, saltem per decursum hujus sancti anni saepius contriti et confessi abundantius remissionem culparum et poenarum aeternarum consequantur, profusam Ecclesiae liberalitatem sacro hoc tempore imitantes, vigore praesentiarum omnibus hujus nostrae Dioecesis sacerdotibus saecularibus et regularibus ad excipiendas fidelium confessiones secus habitibus et legitime deputatis facultatem tribuimus generalem, quippe toto sanctioris anni tempore valitaram, quatenus omnes utriusque sexus poenitentes, contritos, dispositos et rite confessos, a peccatis etiam Nobis reservatis (et initio Directorii Dioec. enumeratis) in sede confessionali sacramentaliter absolvere possint et valeant.

Cunctis praeterea sacerdotibus in hac alma Dioecesi facultate pro excipiendo alicujus ordinis aut congregationis monialium necnon religiosi instituti mulierum

e confessionibus rite instructis, praesentium serie potestatem ex venia Apostolica facimus, non tantum moniales et mulieres, quarum confessarium aut spiritualem agunt, verum omnes indiscriminatim moniales et personas quascunque superius sub 1. recensitas, a quibuscunque peccatis, criminibus et censuris, etiam in bulla „Apostolicae Sedis“ Romano Pontifici speciali forma reservatis, in foro dumtaxat conscientiae sacramentaliter absolvere atque vota simplicia per eas privatim nuncupata, pariter in foro tantum conscientiae dispensando in alia pia opera commutare possint et valeant.

Similem denique jurisdictionis potestatem in sede confessionali exercendam, deferimus omnibus et singulis nostrae Dioecesis sacerdotibus saecularibus et regularibus ad utriusque sexus fidelium confessiones excipendas adprobatis quoad poenitentes, Jubilaei indulgentias sincere et serio consequi cupientes sub 2—3 recensitos, quos durante anno sanctiori ad effectum dumtaxat indulgentias praesentis Jubilaei lucrandi absolvere poterunt in foro conscientiae tantum ab omnibus peccatis quantumcunque gravibus et enormibus, necnon censuris licet Apostolicae Sedi reservatis, dummodo tamen hujusmodi censurae non sint publicae et poenitentes non sint complices. Deum poterunt singula vota simplicia, exceptis castitatis et religionis, sine praejudicio tamen tertii commutare in alia pia opera.

Ast his amplissimis facultatibus cum iis tantum poenitentibus uti fas esse sciant, qui indulgentiarum Jubilaei consequendarum causa ad confessionem apud ipsos peragendam accedunt. Neque item his uti poterunt cum iis poenitentibus, qui anni hujus sancti Jubilaeum semel jam lucrati fuissent.

Vestrum erit VV. Fratres fideles curae Vestrae concreditos quavis idonea occasione hortari, ut sacro hujus magni Jubilaei tempore lavacro Sacramenti Poenitentiae mundari, operibus tenebrarum renunciare, arma lucis induere satagant, sicque amplissima facultas praesentium vigore in poenitentium salutem Vobis concessa adjuvante gratia divina in Vestrum inserviat omnium utilitatem et corporis Christi aedificationem.

4689.

1899.

Praesul's iter
Romam capes-
sendum Ven.
Clero annun-
ciatur.

Laetum Ven. Clero perfero nuncium: me voci SS. Patris, in Bulla indictionis Jubilaei magni omnes suos filios ad sacra limina Apostolorum evocantis, promptissime obsecundaturum et proximis post festa natalitia Domini diebus, favente Numine divino ad coelestes thesauros Jubilaei centenarii lucrados, ad profundissimam venerationem et homagium SSmo Patri coram exhibendum necnon ad meam Vestrarumque intemeratam fidem et erga Christi his in terris Vicarium inconcussam fidelitatem verbis et factis luculentissime comprobandum, Romanum iter suscepturum esse et ad sepulchra SS. Apostolorum pro Vesta totiusque gentis nostrae prosperitate et salute cunctorum bonorum largitorem Deum ferventibus precibus imploraturum.

Orate vicissim pro me, ut Dominus mihi mittat auxilium de Sancto, Angelus ejus comitetur mecum in via, ut Ipso duce, quo tendo, prospere perveniam et demum in columis cum pace, salute et gaudio ad Vos revertar.

4690.

1899.

Ut cultus SSmo Cordi Jesu exhibendus quo latius propagetur et gratiarum e cultu hoc promanantium quo plures fideles participes reddantur, praeter decreta in hoc merito a SSma Sede edita et in litteris meis Circularibus sub Nro VI. VII. et VIII. publicata S. R. Congregatio novissime in litteris doto 27-ae Novembris a. l. publici juris fecit: eos, qui die solemni SSmo Cordi Jesu sacra proximi anni, vel dominica proxime sequenti formam consecrationis iteraverint, de privilegio prorsus singulari iisdem fruantur indulgentiis, quae in supra citatis apostolicis Litteris expressae sunt.

Iteratio formulae consecrationis totius orbis SS. Cordi Jesu faciendae.

Tenor litterarum Praefecti S. R. Congregationis ad me directarum est sequens:

Rme Domine,

Quam encyclicis Litteris „Annum Sacrum“ datis 25 mensis Maii huius anni „de hominibus Sacratissimo Cordi Iesu devovendis“ Ssmus Dominus Noster LEO PP. XIII spem expressit atque fiduciam, fore ut maxima inde bona, nedum in singulos, verum etiam in universam christianam Familiam derivarent; eam singularis quidam christiani populi consensus ac prompta voluntas confirmavit atque auxit. Nam simul ut supremi Pastoris audita vox est compellantis orbem ut divinam caritatis Victimam sibi demereret totumque se Illi manciparet, statim populus romanus imprimis, exinde vero non Italia solum, sed omnis Europa dissitaeque quamplures regiones visae sunt quasi mutuo certare, ut Summi Pontificis votis ac voluntati sese morigeras exhiberent. Quae omnia quanto gaudio cumularint Sactissimum Patrem satis quidem significavi litteris diei 21 mensis Iulii huius anni, quibus Ipsius Pontificis nutu ac nomine Tibi et singulis e tuo Clero magnopere gratulabar, agebamque gratias.

Nunc vero allatum est, memoratas encyclicas Litteras ad remotiores regiones quasdam serius prevenisse, quam definitum rei peragendae tempus postularet. Quamobrem Sanctitati Suae supplices preces oblatae sunt ut harum etiam pio desiderio satisficeret, facta ipsis potestate sese devovendi Sacratissimo Cordi Iesu, iisdem conditionibus, ac si cum ceteris legitimo tempore solemne hoc religionis testimonium edidissent. Cui petitioni Beatissimus Pater benigne annuens, quin etiam largius indulgens, concessit ut non modo fideles, ad quos encyclicae Litterae tardius per venerunt, sed omnes qui consecrationis iteraverint formam die solemni Sanctissimo Cordi Iesu sacra proximi anni, vel dominica proxime sequenti, ac cetera praescripta servaverint, de privilegio prorsus singulari iisdem fruantur indulgentiis, quae in memoratis Apostolicis Litteris expressae sunt.

Ex his facile intelligi potest, quam curae sit Summo Pontifici haec forma pietatis atque omnium quotquot in orbe sunt dedicatio Sacratissimo Cordi Iesu. Confidit enim Beatissimus Pater, sicut edixit, tum denique fore ut sanentur tot vulnera inficta hominum societati, ut ius omne ad pristinae auctoritatis exemplum revirescat, ut restituantur ornamenta pacis, quum „omnis lingua confiteatur quia Dominus Iesus Cristus in gloria est Dei Patris.“

Spem certam foveo, singulos Antistites de studio atque industria, cuius tam praeclarum specimen hucusque ediderunt, nihil cessuros in posterum ut quamplurimi Ecclesiae Filii utentes ad salutem Apostolicae liberalitatis munere, acquirantur Christo, et „hauriant aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.“

Interim Amplitudini Tuae fausta cuncta ex animo adprecor.

Romae, ex Secretaria Sacrор. Rituum Congregationis
die 27 Novembris anno 1899

Amplitudinis Tuae

uti Frater

C. Episcopus Praenestinus Card. MAZZELLA
S. R. C. Praefectus.

D. Panici, S. R. C. Secretarius.

4691.

1899.

Pro coronis districtualibus Cleri curati theses elucubrandae sequentes

Theses theo-praefiguntur :

logiae de-

cursu a 1900.

elaborandae —

assignantur.

I. Pro corona vernali e Theologia Morali : Impingitne systema liberalismi quod vocant — principiis moralitatis ?

II. Pro corona autumnali e Jure Canonico . „Összeegyeztethető-e a katholikus egyház elveivel az autonomia intézménye ? Magyarországon nevezetesen melyek azon okok, a melyek a katholikus autonomia szervezetét sürgetik ?“

4692.

1899.

Augmentum
fundī pensio-

nalis.

Ressmus Antonius Walter, abbas, custos-canonicus nuper 400 flnos fundo pensionali eo pacto in perpetuum intulit, ut summa haec cum 1200 flnis antea jam ad augmentum hujus fundi numeratis in redemtionem elevatae suaे ratae pensionalis inserviat.

4693.
1899.

Notum redditur Ven. Clero: Julium Felinger parochum in Diós-Berény, Julius Felinger assentiente universo Clero Dioecesis, inde a Calendis Januarii anni affuturi cum annua ^{rude donatus.} 1600 coronarum summa numero pensionatorum adlegendum esse.

4694.
1899.

Beneficium parochiale Diós-Berény per resignationem Julii Felinger parochi Concursus a 1-a Januarii a. 1900 vacans redditum tenore praesentium concursui exponitur usque finem mensis Januarii anni affuturi. Qui animo ducuntur beneficium isthoc patro- natui Illustrissimi D. Geyzae e Comitatibus Apponyi obnoxium obtinendi et secus synodali examine provisi sunt, velint recursus suos Illustrissimo patrono inscriptos, usque praefixum terminum ad Officium Dioecesanum promovere.

4695.
1899.

Az egyházmegyei körlevelekben eddig közölt tanügyi tudósítások és az üre- A „Pécsi Köz- sedésbe jött tanítói állomásokra kiirt pályázatok gyorsabb és szélesebb körben leendő löny“ egyházmegyei tanügyi hivatalos lapnak megjelentek. hirdetése céljából a jövő 1900. év elejétől kezdve többé nem az egyházmegyei kör- levelekben, melyek határozatlan időben jelennek meg és főképen egyházi ügyekben talos lapnak megjelentek. a lelkész uraknak szólnak, hanem a már is széles elterjedésnek örvendező és meg- nyilvánítatták. izmosodott „Pécsi Közlöny“-ben fognak közzé tétetni.

A hirdetés dija azon esetben, ha a tanítói állomás jövedelme a dijlevél részletes adatai szerint terjedelmesen közlendő: két korona; ha pedig csak röviden a készpénzfizetés közlendő: egy korona.

4696.
1899.

Tudva van, hogy hazánkban az 1900 évi január 1-jétől kezdve a pénznak Az 1900. évtől korona értékben számítása általánosan elrendeltetett. Miért is egyöntetű eljárás cél- kezdve a pénznem koronaértékben felhívom a t. papságot, hogy ezután ugy a templomszámadások, mint a jövő év folyamán elkészítendő leltárak szerkesztésénél, szóval bármilyen néven nevezendő egyházi számítandó. ügykezelésnél, mellőzve a pénzösszegnek forintokban való feltüntetését csakis korona- érték vé tessék számításba.

4697.
1899.

Tolnavármegye közigazgatási bizottságának f. évi deczember 9-én tartott ülésében, iskolai mulasztások ügyében hozott határozatát jegyzökönyvi kivonatban tudomás- vétel és miheztartás céljából a tisztelendő Lelkész urakkal mint iskolaszéki elnökökkel egész terjedelmében közlöm:

*Jegyzőkönyvi kivonat Tolnavármegye közigazgatási bizottságának Szegzárdon, 1899.
évi deczember hó 9-én tartott üléséből.*

A kir. tanfelügyelő előadja, hogy körutazásai alkalmával, a gondnoksági és iskolaszéki elnökök-, a tanítók-, óvónők és menedékházvezetönöktől nyert értesüléseiből, valamint a beérkezett mulasztási kimutatásokból tudomást szerzett arról, hogy egynémely községi elöljáróság, a gondnoksági, iskolaszéki és felügyelő-bizottsági elnökök által az 1895. évi november hó 16-án 1329. szám alatt hozott közigazgatási bizottsági határozat II. cím, 6. pontja értelmében elbirálás végett hozzájuk áttett, mulasztási kimutatásokon jelzett, igazolatlanul mulasztók szülöinek megbirságolása alkalmával, a mulasztó gyermeknek szülőit, avagy gyámjait, a gondnoksági, iskolaszéki és felügyelő-bizottsági elnökökhöz, tanítókhöz, óvónökhöz és menházvezetönökhöz utasítják azon okból, hogyha azoktól igazolványt hoznak, miként gyermekük ezen vagy azon okból mulasztottak, a birságolás végrehajtását megakadályozhatják, holott már magán a mulasztási kimutatáson alkalmazott ezen czimból: „Az igazolatlanul mulasztó gyermek neve“ — világosan tudható, hogy a tanító, óvónő vagy menházvezetőnő által kiállított és az elnök által aláírással megerősített mulasztási kimutatás, az elöljáróság felülvizsgálatának tárgya nem lehet, mert az igazolatlanul mulasztók kimutatása, az említett közigazgatási bizottsági határozat I. cimme, 4. pontja értelmében, csakis a fokozatos birság behajtása s nem felülvizsgálás végett leszen az elöljárósághoz átteve.

Továbbá, hogy az elöljáróságok által a gondnoksági, iskolaszéki és felügyelő-bizottsági elnökökhöz, tanítókhöz, óvónökhöz és menházvezetönökhöz utasított szülők és gyámok, igen sokszor az elnök lakásán és az előadáson levő taneröknek tantermében zavart okoznak, sőt az iskolázás szent ügyét alku tárgyává alázzák le, mert ez által a mulasztási kimutatást kiállítók, a birság alá eső szülők és gyámok kérése- és könyörgésének, többször pedig még fenyegetésének is vannak alávetve; s hogy egyes elöljáróságok, a fennebb hivatott közig. bizottsági határozatban foglalt kötelességüknek tullépésével, a mulasztásokat önhatalmilag és másféle czimmel igazolják, melylyel hatáskörüket hábják át.

Végre, hogy egyes gondnoksági, iskolaszéki és felügyelő bizottsági elnökök, a mulasztási kimutatásokat, csak felszólításra terjesztik be az elöljáróságokhoz.

Határozat.

A közigazgatási bizottság, tekintettel az 1895. évi november hó 16-án 1329. sz. alatt hozott határozatára, ezennel jegyzőkönyvi kivonaton utasítja az összes járási főszolgabirákat, hogy a vármegye kir. tanfelügyelőjétől veendő fennebbi esetek felmerüléséről szóló megkeresésein, a legszigorubban birálják el és a mulasztó elöljárók ellen a fennebbi közigazgatási bizottsági határozat IV. cim, 1 pontja értelmében járjanak el, s a községi elöljáróságok, gondnokságok, iskolaszékek és felügyelő

bizottságok részére mellékelt határozatokat vétbizonityvány mellett kézbesíték és a vétbizonityványokat ezen bizottsághoz folyó év végeig terjeszék be.

Továbbá a főszolgabirák után jegyzökönyvi kivonaton felhívja a községi elöljárókat, hogy a gondnoksági, iskolaszéki és felügyelő bizottsági elnökök által hozzájuk havonkint kétszer áttett iskolai, ovodai és menedékházi igazolatlanul mulasztók kimutatásait, az 1895. évi november hó 16-án 1329. sz. alatt hozott határozat I. cím 4-ik pontja, illetve az 1897. évi szeptember hó 17-én 1128. sz. alatti határozatok értelmében azonnal birálják el és a mulasztók szülöít és gyájnajt a gondnoksági, iskolaszéki, vagy felügyelő bizottsági elnökök-, avagy a tanerőkhöz ne utasitsák, vagy bármiféle címen, az igazolatlanul mulasztók kimutatásában foglaltakat, mint hozzájuk nem tartozót felül ne vizsgálják és ne igazolják hanem a részükre kiadott határozatok értelmében járjanak el.

Végre ugyancsak a főszolgabirák után jegyzökönyvi kivonaton utasítja a vármegye összes népiskoláinak gondnoksági, iskolaszéki és felügyelő bizottsági elnökeit, hogy a tanerők által náluk bemutatott igazolatlan mulasztási kimutatásokat a fennebbi határozatok értelmében, ha igazolatlanul mulasztó nem volna is, annak jelzésével, a tanév minden havának 15-ére és 1-jére a községi elöljárósághoz mulhatatlanul betérjeszszék.

Egyben elrendeli a közigazgatási bizottság, hogy ezen határozatról az összes egyházmegyei főhatóság tudomás, a vármegye kir. tanfelügyelője pedig mihez-tartás végett, szintén jegyzökönyvi kivonaton értesítessék.

Kmf.

Gr. Széchenyi Sándor,

a közig. biz. elnöke

4698

1899.

Kontor Elek, budapesti tanítónak a b. Szüz tiszteletére írt „Mária Dalok“ Irodalmi mű-című zenei művét (ára 2 korona, kapható szerzőnél Budapest VIII. Kerepesi-ut 30. szám) és Varga Mihály csongrád-csányi plébánosnak „Reménységünk“ című s az Ur Jézusnak a legméltóságosabb Oltáriszentségben való imádására buzdító képes havi folyóiratát (ára egész évre 1 ft. 30 kr.) a tdő papság pártoló figyelmébe ajánlom.

vek ajánl-
tatnak.

4699

1899.

A magyar-hertelendi rk. kántor-tanítói állomásra 1900. január 1-ig Pályázat a pályázat hirdettetik. — Jövedelme: 1. Szabad lakás, két szép szobával, konyhával, kamrával, pincével, jó karban levő mellék-épületekkel és $\frac{1}{4}$ hold házikerttel — 2. $\frac{1}{4}$ telek jó minőségű szántóföld, melyből $\frac{1}{2}$ hold rét; a földek megmunkálása fejében a községtől 80 kor. — 3. minden telkes pártól (100) $\frac{1}{4}$ mérő buza; minden kisházas-pártól (44) $\frac{1}{4}$ mérő rozs; minden zsellér-pártól (26) 156 fill. — 4.

magyar-hert-
lendi rk. kán-
tor-tanítói
állomásra.

Minden telkes- és kisházas pártól (144) 96 fill. — 5. Borváltság fejében: 70 kor. — 6. minden köznapi iskolástól (65) 120 fill. — 7. Ismétlő iskolások után 42 kor. — 8. A papnevelői uradalomtól 6 □ m. öl hasábfa a községtől megvágva és behordva. — 9. Stóla fejében évenként körülbelül 40 kor. — 10. Szabad legeltetési jog az uradalmi és községi legelőn. — 11. A kántortanítói laknak (belül) évente kétszer, az iskolának egyszeri megmeszeltetése. — Kötelessége: A köznapi- és ismétlő iskolások oktatása. — 2. Vasár- és ünnepnapokon, úgyszintén az évenként előforduló egyházi szertartásoknál a kántori teendők pontos és lelkismeretes teljesítése. — Személyes megjelenés kivántatik — A kérvények 1899. decz. 31-ig a magyar-hertelendi plebánia-hivatalhoz (posta helyben) küldendők. — A választás 1900. január 1-én leend, a mikor az állomás azonnal elfoglalandó.

4700

1899

Pályázat a
gódrei osz-
tálytanítói
állásra.

A g ö d r e i r. k. osztálytanítói állomásra pályázat hirdettetik. Az állomás jövedelme: 1. egy szobából álló lakás; 2. a második szoba, konyha, kamara s kert helyett évi 50 frt; polgári évre egy negyedévi előleges részletekben 300 frt. — Kötelessége az egyik tantermet önállóan vezetni; a gyermeket a templomba, körmenetekre kísérni; kántortanítónak segédkezni vagy szükség esetén helyettesíteni. Pályázhatnak azonban okleveles tanítónők is. Pályázati határidő 1900 január 31. Az állomás azonnal elfoglalható. Kérvények az iskolaszék elnökéhez Gödre (Baranya m.) posta helyben intézendők.

4701

1899

Pályázat a
mária-gyűdi
kántortanítói
állásra.

A m á r i a - g y ü d i kántortanítói állomásra 1900. év január 17-ig pályázat hirdettetik. Évi fizetése a következő: 1. Szabad lakás és kis házi kert. 2. Kántori szolgálat-fejében a templomtól: 210 frt készpénz (évnegyedes utólagos részletekben), 4 öl kemény hasábfa (évente okt. hóban kiszolgáltatva), ebből az iskola is fütendő = 48 frt. és stoláris jövedelem (átlag véve) 60 frt. 3. Tanításért a hívek részéről: minden házaspár után 50 kr. (van 35) = 18 frt., minden iskolaköteles gyermek után (van 15) 2 frt = 30 frt. ismétlőoktatás fejében 10 frt. 50 kr. és két hold szátóföld használata = 20 frt. Összesen 443 frt. 50 kr. A tanítás nyelve: magyar és német. Az istentisztelet rendes nyelve magyar, bucsújárások alkalmával azonban magyar-német és horvát. Választás január hó 17-én délelőtt 11 órakor lesz. Pályázni szándékozók intézzék kérvényeiket a siklói esp kerület tanfelügyelőségéhez Német-Márokra (p. helyben)

4702

1899.

Ordinibus
initiati.

Die 13-a Decembris a. c. quae fuit festum S. Luciae V. M. per me in sacello episcopali presbyteratu initiati sunt: Franciscus Fehér, alumnus Dioecesis et Fr. Antonius Ungváry Ord. fratrum minorum provinciae S. Ladislai,

Adalbertus Igaz SS. Theol. Doctor, Secretarius episcopalis, nominatus est Personalia. Camerarius Suae Sanctitatis Leonis Papae XIII. ad honores in habitu violaceo.

Relevato Francisco Hanuy Dr. SS. Theol. professore a munere catechetae in Orphanotrophio Comitatensi, ad idem munus deputatus est Stephanus Ábrahám capellanus Ecclesiae Cathedralis.

Cooperatores dispositi sunt:

Rudolphus Kiss e Paks ad Himesház, Carolus Bödy ex Himesház ad Paks, Franciscus Fehér, neomysta ad Kajdacs. Stephanus Bödy cooperator in Tolna-Szántó curandae valetudinis causa a servitio Dioecesis est interim relevatus. Franciscus Paulay cooperator ad interim in Abaliget iterum restitutus est in statum quiescentiae.

Datum Quinque-Ecclesiis die 31. Decembris 1899.

† Samuel m. p.
episcopus.

CONSIGNATIO OBOLORUM PETRI

DE ANNO Domini 1898.

I. E fundationibus perpetuis:

		fl.	cr.
1. Census fundationis parochi Spiltiner	.	670	25
2. Census fundationis Illmi Francisci Troll	.	500	—
3. Census fundationis parochi Hujmann	.	10	82
4. Census fundationis parochi Mike	.	2	50
5. Census fundationis parochi Gregorii Andrin	.	25	—
6. Census fundationis parochi Francisci Krecht	.	5	—

Universim : 1213 57

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati:

	S e m e s t r i :		Summa:			
	I.		II.		fl.	er.
	fl.	cr.	fl.	cr.		
Ecclesia Cathedralis	50	—	50	—	100	—
Illmus D. Franciscus Troll vicar. Capitularis	—	6#	—	6#	—	—
Rssmus D. Antonius Dobszay	—	20	—	20	—	—
" " Stephanus Szeifricz	—	5#	—	5#	—	—
" " Antonius Walter	—	5#	—	5#	—	—
" " Joannes Lechner	—	18	—	18	—	—
" " Josephus Szeregy	—	18	—	18	—	—
" " Gabriel Hanny	—	15	—	15	—	—
" " Joannes Spies	—	18	—	18	—	—
" " Josephus Pozsgay	—	3#	—	3#	—	—
" " Josephus Wurster	5	—	5	—	10	—
AR. D. Joannes Gauzer	1	—	1	—	2	—
AR. D. Franciscus Gruzing	1	—	1	—	2	—
AR. Joannes Rézbányay	2	—	2	—	4	—
R. D. Philippus Ollé	—	—	—	50	—	50
AR. D. Julius Vajdits	2	—	2	—	4	—
R. D. Aloysius Döbrössy	—	50	—	—	—	50
R. D. Carolus Körmenty	1	—	1	—	2	—
AR. D. Ludovicus Szilvek	1	50	1	50	3	—
AR. D. Ignatius Glatt	1	50	1	50	3	—
R. D. Josephus Rézbányay	2	—	2	—	4	—
R. D. Szikora Ignatius	—	—	—	50	—	50
R. D. Silvester Jakics	1	—	1	—	2	—
R. D. Ferdinandus Rang	1	—	1	—	2	—
R. D. Carolus Hradek	1	—	1	—	1	—
R. D. Stephanus Késmárky	1	—	1	—	2	—
R. D. Adalbertus Igaz	1	—	1	—	2	—
R. D. Franciscus Hanuy	1	50	1	50	3	—
R. D. Ludovicus Simon	—	50	—	50	1	—
Alumni Seminarii	3	37 ¹ / ₂	4	61	7	98 ¹ / ₂
R. D. Julius Kozáry	—	—	—	50	—	50
R. D. Stephanus Valdinger	—	—	—	50	—	50
R. D. Ludovicus Fajth	—	—	3	—	3	—
R. D. Stephanus Komócsy	—	—	—	50	—	50
R. D. Sigismundus Gyömöray	—	—	—	50	—	50
R. D. Stephanus Sipos	—	—	—	50	—	50
	Summa:		250	98 ¹ / ₂		
			19#			

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium.

Parochiae:	E fiscis Ecclesiasticis		A Parocho		A Cooperat		A fidelibus						Summa	
	S e m e s t r i :													
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.		
Abaliget	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	50	3	50	
Agárd	2	2	—	50	50	—	—	—	50	50	—	6	—	
Apar	150	50	150	1	—	—	—	—	50	50	—	4	50	
Baán	3	3	250	2	1	1	8	—	450	—	25	—	—	
Baar	—	50	50	50	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Babarcz	2	2	1	1	—	50	50	1	35	145	—	9	80	
Bakonya	1	1	1	1	—	—	—	—	60	85	—	5	45	
Baranyavár	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	
Batina	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	
Báta	—	50	50	1	1	—	50	1	18	60	—	5	28	
Báttaszék	2	2	5	5	1	1	5	5	—	—	26	—	—	
Bedegh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bellye	1	1	—	50	50	—	—	12	14	—	3	26	—	
Berement	250	250	5	5	—	—	—	—	—	—	—	15	—	
Berkesd	150	150	150	150	—	50	50	350	480	—	15	30	—	
Bicsérd	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	
Bikal	—	50	50	50	—	—	—	40	45	—	2	85	—	
Bizovac	150	150	1	1	—	—	—	150	159	—	8	09	—	
Bodony	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Bogdása	2	2	—	—	150	—	—	—	—	—	—	5	50	
Bonyhád	—	—	50	50	—	50	2	2	—	—	6	—	—	
Bozsok	1	1	—	50	50	—	—	79	50	—	4	29	—	
Bölcске	2	2	1	1	—	—	—	331	435	—	13	66	—	
Brodjanci	2	—	1	—	—	—	2	—	—	—	5	—	—	
Bükösd	2	2	1	1	—	—	—	1	150	—	8	50	—	
Čepin	1	1	1	1	—	—	—	126	125	—	6	51	—	
Czikó	150	150	2	2	—	50	50	1	1	—	10	—	—	
Darázs	2	2	1	2	—	—	—	267	—	—	9	67	—	
Dályok	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	4	—	—	
Dárda	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	4	—	—	
Diós-Berény	—	—	1	—	1	—	—	—	—	60	2	60	—	
Dolnji-Miholjac	2	2	150	150	—	—	—	2	260	—	11	60	—	
Dombóvár	1	1	1	1	—	—	—	370	380	—	11	50	—	
Döbrököz	3	3	350	350	1	1	—	350	650	—	25	—	—	
Dráva-Szt.-Márton	1	1	50	50	—	—	—	60	80	—	4	40	—	

Lat.: 279 46

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.		A Parocho		A Cooperat		A fidelibus				Summa	
	S e m e s t r i :											
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	er.		
	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.	fl.	er.	fl.	
											Translati :	
											279	
											46	
Duna-Földvár	5	5	5	5	50	50	220	220	25	40		
Duna Szekcső	1	1	1	1	1	50	106	105	7	61		
Egerágh	2	2	150	150	—	50	97	130	9	77		
Ertény	1	1	1	1	—	—	1	1	6	—		
Fadd	1	1	1	1	—	50	75	50	5	75		
Feked	1	1	50	50	—	—	—	—	3	—		
Felső-Iregh	150	150	250	250	50	1	1	50	11	—		
Felső-Mindszent	250	250	1	1	—	1	150	150	12	—		
Felső-Nyék	—50	50	50	50	—	—	—	—	2	—		
Garé	1	1	1	1	—	—	—	—	4	—		
Gödre	2	2	50	50	—	50	1	110	7	60		
Görcsöny	—	2	1	1	—	—	—	150	5	50		
Grábócz	—	2	—	2	—	—	—	2	6	—		
Gyula-Jováncza	150	50	1	1	25	25	111	128	7	89		
Harcz	—50	50	1	1	50	—	40	50	4	40		
Harkanovci	150	150	1	1	50	50	150	1	8	50		
Herczeg-Szöllős	1	1	1	1	—	—	—	—	4	—		
Hetvehely	—50	50	50	50	—	—	22	18	2	40		
Himesház	150	150	2	2	—	50	50	50	9	—		
Hird	2	2	50	50	—	—	50	77	6	27		
Hosszu-Hetény	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Högyész	250	250	250	250	50	50	725	5#33	51	5#	58	
Ibafa	—50	50	50	50	—	—	118	122	4	40		
Izsép	150	150	1	1	—	—	—	—	5	—		
Jánosi	—50	—	50	—	—	—	—	—	1	—		
Kajdacs	1	1	—	50	50	—	—	—	3	—		
Kakasd	2	2	1	1	—	—	50	50	7	—		
Kánya	—50	50	50	50	—	—	35	220	4	55		
Kárász	1	1	1	1	—	—	125	1	6	25		
Keszü	150	150	150	150	—	—	76	49	7	25		
Kisasszonyfa	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—		
Kis-Dorogh	1	1	—	1	—	—	1	90	4	90		
Kis-Falud	—	50	—	1	—	—	—	85	2	35		
Kis-Székely	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—		
Kocsola	150	150	1	1	—	—	150	150	8	—		
	Lat. :								536	83		
									5#			

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.	A Parocho	A Cooperat.	A fidelibus	Summa						
	S e m e s t r i :										
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.			
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	
									Translati :	536	83
Kónyi	1	—	1	—	1	—	—	—	—	4	—
Köblény	1	—	1	—	1	—	—	—	—	4	—
Kömlöd	1	—	1	—	1	—	—	—	—	5	—
Köv.-Szöllös	3	—	3	—	503	5	—	50	12471150	41	—
Lakócsa	4	—	3	—	2	—	1	—	3—184	14	84
Lancsuk	1	—	1	—	1	—	—	—	1	1	—
Lapáncsá	—50	—	50	—	50	—	—	—	—	2	—
Laskafalú	2	—	2	—	1	—	1	—	50—50	217	467
Lengyel	3	—	—	2	—	—	—	—	—	5	—
Lipova	1	—	1	1	—	—	—	—	—	3	—
Lovász-Hetény	—50	—	50	—	50	—	—	—	—	2	—
Löcs	1	—	1	—	150	150	—	—	—	5	—
Magyar-Hertelend	1	—	1	—	1	—	—	—	1—150	6	50
Magyar-Szék	2	—	2	—	1	—	1	—	—	107	111
Maiss	150	—	150	—	50	—	50	—	—	47	53
Marjanci	—50	—	50	—	1	—	1	—	—	126	171
Mágocs	2	—	2	—	1	—	1	—	—	230	250
Mária-Gyűd	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—
Mária-Kéménd	—	—	—	12	—	12	—	—	—	24	—
Miszla	1	—	150	—	50	—	50	—	—	52	48
Mocsolád	—50	—	50	—	50	—	50	—	1—80	4	30
Mohács ad s. Cruc.	—	—	150	—	—	150	—	—	—	—	3
Mohács ad s. Mich.	5	—	5	—	250	3	—	2	—	287	493
Monostor	1	—	—	1	—	—	—	—	1—	=	3
Mosgó	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	4
Mözs	1	—	1	—	1	—	—	—	228	133	7
Mucsi	1	—	1	—	—	50	—	50	—	—	3
Nagy-Mányok	1	—	1	—	1	—	—	—	—	50	50
Nagy-Nyárád	1	—	1	—	1	—	—	—	207	210	8
Nagy-Vejke	—50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	2
Nakk	3	—	3	—	250	250	—	—	—	70	130
Nádasd	2	—	2	—	1	—	137	—	50—50	130	133
Német-Bóly	150	—	150	1	—	1	—	—	—	778	778
Némethi	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	4
Német-Keér	1	—	1	—	1	—	1	—	—	153	150
Német-Márok	150	—	150	—	50	—	50	—	—	650	5—
Német-Üröh	2	—	2	—	1	—	143	—	—	50	57

Parochiae:

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.	A Parocho	A Cooperat.	A fidelibus	Semestri:								Summa
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	
											Translati :	854	43
Ó-Kurd	2	2	1	1	50	50	6	72	6	62	20	34	
Olasz	1	1									2	—	
Ozora	3	3	1	1	50	50	2	24	1	31	12	55	
Paári	2	2	1	1							6	—	
Paks	250	2	3	1	2	1			10		21	50	
Pálfa	1		150						25		2	75	
Pellérd		10	5	5			3		376		26	76	
Petrievci	2		1	1	50	50	1	48	5	82	12	30	
Pécsvárad	150	150	1	1					72		5	72	
Pinczehely	1	1	1	1	50	50	3	64	3		11	64	
Podgajci	2	350	1	1	1	1	1		116		11	66	
Püspök-Bogád	2	2	1	1			50		60	50	7	60	
Püspök-Lak	2	2	1	1				2	2		10	—	
Püspök-Szt.-Erzsébet	350	350									7	—	
Püspök-Szt.-László	1	1	1	50							3	50	
Quinque-Eccl. Cathedralis	2				2	403	8	22	8	47	24	72	
" ad BMV. Purif.	1	1	1	1	1	1	22	23			51	—	
" ad s. August.		2		2		2		1			7	—	
" ad s. Francisc.								22	33		23	33	
" ad s. Florian.	1	1	1	1							4	—	
Radikovci	175	175	125	110			1		215		9	—	
Rácz-Mecske	125	125	1	1							4	50	
Rácz-Petre	2	2	1	1	50	50	1	87	1	60	10	53	
Rácz-Töttös	1	1	50	50			23		57		3	80	
Regöly	1	1	50	50	50	50	50		60		5	10	
Saásd	1	1	1	1			2		196		7	96	
Siklós	2	2									4	—	
Simontornya	1	1									2	—	
Sljivosevsci	2	2	2	2			50	320	516		16	86	
Somberek	150	150	250	250	50	50	89	61			10	50	
Somogy-Szt.-László	250		1								3	50	
Sumony	50		50	1					117		3	17	
Szab.-Szt.-Király	2	2	3	3	1	1	1		130		14	30	
Szabolcs	150	150	150	150	50	50	203	177			10	80	
Szajk	150	150	1	1			50				5	50	
Szakadáth	150	150									3	—	
Szakál	150	150	125	1			246	358			11	29	

Parochiae:

	E fiscis Ecclesiari.		A Parocho		A Cooperat		A fidelibus		Summa	
	S e m e s t r i :									
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	kr.
									Translati :	
									1250	61
Szakcs	2	2	1	1	50	50	112	137	9	49
Szalatnak	— 50	1	1	1	—	—	— 15	—	3	65
Szálka	1	1	— 50	— 50	—	—	— 16	— 26	3	36
Szászvár	8	5	3	2 50	50	50	—	—	19	50
Szebény	150	150	1	1	—	—	50	— 20	6	—
Szegzárd (Belváros)	250	250	150	150	—	3	187	2	14	87
Szegzárd-Ujváros	150	150	— 50	1	—	—	—	— 37	4	87
Szent-Dienes	150	150	139	110	—	—	—	61 140	7	50
Szent-György	250	250	1	— 50	—	—	—	35 25	7	10
Szent-István	1	1	— 50	— 50	—	—	—	—	3	—
Szent-Iván	1	1	1	1	—	—	—	79 67	5	46
Szent-Lörincz	1	1	150	150	—	—	—	70 30	6	—
Szigetvár	5	5	—	—	—	—	7	— 650	23	50
Tamási	—	—	150	— 1	—	—	50	—	337	6
Tengőd	1	1	1	— 50	—	—	—	20 20	3	90
Tevel	1	1	1	1	—	—	—	267 260	9	27
Tolna	—	—	5	—	2	—	2	—	9	—
Tolna-Szántó	1	1	1	1	—	—	50	150 150	7	50
Tót-Keszi	150	150	1	1	50	50	105	190	8	95
Vaiszló	1	1	150	150	—	—	—	—	5	—
Valpó	450	450	1	2	1	1	552	8	27	52
Varasd	1	1	1	1	—	—	—	45	4	45
Vaszar	— 50	— 50	— 50	— 50	—	—	—	—	2	—
Várdomb	1	1	1	1	—	—	—	— 08	— 03	11
Vásáros-Dombó	2	2	1	1	50	50	150	150	10	—
Veliskovci	— 50	— 50	— 50	— 50	—	—	— 50	— 50	3	—
Véménd	1	1	1	1	—	—	—	1 1	6	—
Viljevo	1	1	1	1	—	—	—	80 75	5	55
Villány	2	1	1	1	50	50	2	— 150	9	50
Vókány	1	1	1	1	—	—	—	91 35	5	26
Vörösmarth	1	1	1	1	—	—	—	130 130	6	60
Závod	150	150	250	250	—	—	—	50 60	9	10
Zomba	2	2	—	2	—	—	—	—	6	—

Lat: 1513 99

IV. E censibus intercalaribus:

Census intercalares usque 21. Apr. 1899 39 fl. 28 cr.

R e c a p i t u l a t i o :

I. E fundationibus perpetuis	1213 fl. 57 cr.
II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati	250 fl. 98 $\frac{1}{2}$ cr.
III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium	19# fl. 1513 fl. 99 cr. 5# fl.
IV. E censibus intercal	39 fl. 28 cr.
Summa totalis:	3017 fl. 82$\frac{1}{2}$ cr 24# fl.

Datum Quinque-Ecclesiis, die 21-a Aprilis 1899.

Cancellaria Episcopalis.

CONSIGNATIO OBOLORUM PETRI

DE ANNO DOMINI 1899.

I. E fundationibus perpetuis :

		fl.	cr.
1.	Census fundationis parochi Spiltiner	670	25
2.	Census fundationis Illmi Francisci Troll	500	—
3.	Census fundationis parochi Hujman	10	82
4.	Census fundationis parochi Mike	2	50
5.	Census fundationis parochi Gregorii Andrin	35	10
6.	Census fundationis parochi Francisci Krecht	5	—
7.	" " " " Joannis Németh	1	87

Universim: 1225 54

II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati :

I.	Semestri:		Summa:	
	II.		fl.	cr.
	fl.	cr.		
Ecclesia Cathedralis	50	—	50	100
Illmus D. Franciscus Troll vicar. Episcopalis	—	—	79#	79#
Rssmus D. Antonius Dobszay	—	—	50	50
" Stephanus Szeifricz	—	—	30#	30#
" Antonius Walter	—	—	5#	5#
" Joannes Lechner	—	—	20	20
" Josephus Szereedy	—	—	3#	3#
" Gabriel Hanny	—	—	50	50
" Joannes Spies	—	—	20	20
" Josephus Pozsgay	—	—	3#	3#
" Josephus Wurster	—	—	20	20
" Paulus Babócsay	—	—	2	2
" Aloysius Döbrössy	—	—	2	2
AR. Carolus Csajághy	—	—	5	5
AR. D. Joannes Gauzer	—	—	2	2
AR. D. Franciscus Gruzing	—	—	2	2
AR. D. Joannes Rézbányay	—	—	5	5
R. D. Franciscus Kutor	—	—	1	50
" Silvester Jakics	—	—	1	1
" Philippus Ollé	—	—	1	1
" Ferdinandus Rang	—	—	2	2
AR. D. Julius Wajdits	—	—	1#	1#
R. D. Carolus Körmendy	—	—	3	3
AR. D. Ludovicus Szilvek	—	—	2	2
AR. D. Ignatius Glatt	—	—	5	5
AR. D. Josephus Rézbányay	—	—	5	5
R. D. Adalbertus Bubreg	—	—	1	1
" Carolus Hradek	—	—	2	2
" Stephanus Késmárky	—	—	2	2
" Julius Kozári	—	—	1	1
AR. D. Adalbertus Igaz	—	—	5	5
R. D. Franciscus Hanuy	—	—	2	2
" Desiderius Szabó	—	—	50	50
" Sigismundus Gyömörey	—	—	1	1
" Stephanus Waldinger	—	—	1	1
" Stephanus Sipos	—	—	1	50
" Otto Szákovics	—	—	1	50
Alumni Seminarii	—	—	10	11

Summa: 328 11
121#

III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium.

Parochiae:	E fiscois Ecclesiar.		A parocho		A Cooperat		A fidelibus				Summa	
	S e m e s t r i :											
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.
Abaliget	2	1	4	3			50	1	50		12	—
Agárd		250		50							3	—
Apar	50	1	50	1					50	50	4	—
Baán	3	3	250	3	1	1	850	8			30	—
Baar		50		1					95	2	45	
Babarcz	2	2	1	1	50	50	310	3			13	10
Bakonya	1	1	1	1			73	119			5	92
Baranyavár	1	1	1	1							4	—
Batina		2		2							4	—
Báta	50	1	1	1			26	3			6	76
Báttaszék	2	2	5	5	1	1	5	510			26	10
Bedegh (pro 98. 2 frt.)				4							4	—
Bellye		1		1					156		3	56
Berement		5		10							15	—
Berkesd	150	150	150	250	50	50	350	350			15	—
Bicsérd	50	2	50	2			48	53			6	01
Bikal		1		1					251		4	51
Bizovac		3		2			472				9	72
Bodony		2		2				1			5	—
Bogdása	2	2	1	1		50					6	50
Bonyhád		1		1		50		1			3	50
Bozsok		2		1					222		5	22
Bölcske	2	2	50	1			362	365			12	77
Brodjanci	2	2	1	1			2	321			11	21
Bükösd	2	150	1	1	06		174	190			9	20
Čepin		2		2				350			7	50
Czikó	150	150	2	230	50	50	50	70			9	50
Darázs	1	4	2	2			654	180			17	34
Dályok		2		2							4	—
Dárda		1		1				150			3	50
Diós-Berény	50	50	50	50			18	22			2	40
Dolnji-Miholjac		4		2		50		314			9	64
Dombovár 1#	1	1	1	1	50	50	260	365	111#		25	
Döbrököz	150	150	250	250	1	1	72				10	72
Dráva-Szt.-Márton		2		1			50	3			50	
									Lat:	301		88
										1#		

Parochiae:	E fiscois Ecclesiar.	A Parocho		A Cooperat		A fidelibus		Summa			
	S e m e s t r i :										
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.			
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	
									Translati :	301	88
Duna-Földvár	—	—	10	—	—	10	—	2	—	5	19
Duna-Szekcső	1	—	2	—	1	—	150	50	50	190	177
Egerágh	2	—	2	—	150	150	50	50	147	664	
Értény	—	—	2	—	—	2	—	—	—	2	6
Fadd	1	—	1	—	1	—	—	50	50	35	55
Feked	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	50
Felső-Iregh	150	150	250	150	1	—	50	1	—	50	10
Felső-Mindszent	—	5	—	—	3	—	—	2	—	—	82
Felső-Nyék	—	—	50	—	—	50	—	—	—	50	1
Garé	—	—	—	—	2	—	—	—	—	393	5
Gödre	—	—	4	—	—	145	—	1	—	255	9
Görcsöny	—	—	2	—	—	2	—	—	—	2	6
Grábócz	—	—	2	—	—	2	—	—	—	2	6
Gyula-Jovánca	150	150	150	150	—	—	50	101	—	93	8
Harcz	—	—	1	—	—	—	—	—	—	250	3
Harkanovci	150	150	1	1	—	—	50	125	125	125	8
Herczeg-Szöllös	—	2	—	—	2	—	—	—	—	150	5
Hetvehely	—	50	—	50	—	—	—	—	09	15	2
Himesház	—	4	—	4	—	—	1	—	—	73	9
Hird	1	—	4	1	333	—	—	—	43	67	10
Hosszu-Hetény	10	—	1050	5	10	—	—	—	—	—	35
Högyész	5#	250	250	250	250	50	50	23	54	2046	555#
Ibafa	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2	4
Izsép	—	—	3	—	—	2	—	—	—	180	6
Jánosi	—	50	—	50	2	—	—	—	70	50	4
Kajdacs	—	—	150	—	1	—	—	—	—	115	3
Kakasd	—	—	4	—	2	—	—	—	—	1	7
Kánya	—	50	150	—	50	1	—	—	65	155	5
Kárász	—	1	150	1	1	—	—	—	1	150	7
Keszü	—	150	150	150	150	—	—	—	1	1	8
Kisasszonyfa	—	—	2	—	—	70	—	—	—	130	4
Kis-Dorogh	1	—	1	1	—	—	—	—	140	150	6
Kis-Falud	—	—	1	—	2	—	—	—	—	173	4
Kis-Székely	—	50	—	50	—	50	50	—	—	—	3
Kocsola	—	—	3	—	2	—	—	—	280	7	80
									Lat. :	629	62
									6#		

Parochiae:	E fiscois Ecclesiar	A Parocho		A Cooperat		A fidelibus		Summa							
	S e m e s t r i :														
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.							
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.					
							Translati :	629 6#	62						
Kónyi	—	—	1	—	—	2	—	—	3 15	6	15				
Köblény	1	—	2	—	1	—	2	—	—	6	—				
Kömlöd	1	—	1	—	1	—	—	—	50	1	50				
Köv.-Szöllös	3	—	3	—	5	—	5	—	12	10 25	38	25			
Lakócsa	4	—	4	—	1	—	2	—	—	1 84	1 90	14	74		
Lancsuk	1	—	1	—	—	50	—	—	—	15	4	3	19		
Lapáncsa	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	—	2	—		
Laskafalu	2	—	3 50	—	1	—	1	—	50	3 37	1 80	13	67		
Lengyel	1 50	—	1 50	—	1	—	1	—	—	—	77	5	77		
Lipova	—	—	—	—	—	—	—	—	53	—	47	1	—		
Lovász-Hetény	—	50	—	50	—	50	—	—	—	—	1 16	3	16		
Lőcs	1	—	1	—	1 50	—	1 11	—	—	—	1 61	6	22		
Magyar-Hertelend	1	—	1	—	—	50	—	—	—	1 28	1 42	5	70		
Magyar-Szék	2	—	2	—	1	—	1	—	—	1 45	1 10	8	55		
Maiss	1 50	—	1 50	—	80	—	89	—	—	66	—	89	6	24	
Marjanci	—	50	—	50	—	1	—	1	—	—	1 63	1 70	6	33	
Mágocs	2	—	2	—	1	—	1	—	—	2	—	3	—	11	
Mária Gyüd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—		
Mária-Kéménd	2	—	2	—	1	—	1	—	1	—	—	—	8	—	
Miszla	—	—	1 50	—	—	1	—	—	—	—	2 15	4	65		
Mocsolád	—	50	—	50	—	50	—	—	—	4 70	1 50	8	20		
Mohács ad s. Cruc.	1 50	—	1	—	1	—	1	—	—	50	1 30	6	30		
Mohács ad s. Mich.	5	—	5	—	2 50	—	5 03	—	1 50	2	—	4 32	7 97	33	32
Monostor	—	50	—	50	—	50	—	62	—	—	50	1 38	4	—	
Mosgó	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	
Mözs	1	—	1	—	1	—	1	—	—	2 17	2 33	8	50		
Mucsi	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2 15	4	15		
Nagy-Mányok	1	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	2	—		
Nagy-Nyárád	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	4		
Nagy-Vejke	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2		
Nakk	3	—	3	—	2 50	—	2 50	—	—	65	1 35	13	—		
Nádasd	—	—	3	—	—	2	—	—	1	—	3 50	9	50		
Német-Bóly	—	—	4	—	—	2	—	—	1	—	6	—	19		
Némethi	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	72	4	72		
Német-Keér	—	—	1	—	50	1	—	1	—	—	60	62	4	72	
Német-Márok	—	1 50	—	1 50	—	50	—	55	—	—	4 50	5 45	14	—	
Német-Ürögħ	—	1	—	2	—	1	—	1	—	—	41	65	5	06	
									Lat:	938 6#	21				

Parochiae:	E fiscis Ecclesiar.	A Parocho	A Cooperat	A fidelibus	Semestri								Summa		
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	fl.	cr.	fl.	cr.	
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	
											Translati :		938	21	
											6#				
Ó-Kurd	2	—	2	—	1	—	2	—	50	—	50	675	562	20	37
Olasz	—	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	50
Ozora	3	—	3	—	1	—	1	—	50	—	50	210	27	13	17
Paári	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—
Paks	3	—	250	—	2	—	2	—	50	1	—	540	10	26	40
Pálfa	1	—	1	—	150	—	150	—	—	—	—	25	—	5	50
Pellérd	—	—	—	—	5	—	3	—	—	—	—	344	310	14	54
Petríevci	—	—	—	—	2	—	2	—	50	—	50	22	210	9	12
Pécsvárad	150	—	150	—	1	—	1	—	—	—	—	30	—	5	55
Pinczehely	1	—	1	—	—	3	—	—	—	50	—	—	739	12	89
Podgajci	2	—	4	—	1	—	1	—	1	—	1	156	387	15	43
Püspök-Bogád	—	—	4	—	—	2	—	—	—	50	—	—	—	6	50
Püspök-Lak	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	10	—
Püspök-Szt.-Erzsébet	—	—	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Püspök-Szt.-László	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—
Quinque-Eccl. Cathedralis	—	—	2	—	—	—	—	—	150	4	—	2050	5488	82	88
" ad BMV. Purif.	1	—	1	—	1	—	2	—	1	—	1	23	—	55	10
" ad s. August.	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	160	5	60
" ad s. Francisc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3338	33	38
" ad s. Florian.	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	165	5	65
Radíkovec	175	2	—	110	1	—	—	—	—	—	—	215	250	10	50
Rácz-Mecske	—	—	250	—	—	—	—	—	—	1	—	—	43	3	93
Rácz-Petre	2	—	2	—	1	—	1	—	75	—	50	181	184	10	90
Rácz-Töttös	1	—	1	—	50	—	50	—	—	—	—	72	288	6	60
Regöly	—	—	2	—	—	2	—	—	—	1	—	—	170	6	70
Saásd	—	—	5	—	—	3	—	—	—	—	—	—	479	12	79
Siklós	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	370	5	70
Simontornya	—	—	50	—	—	1	—	—	—	—	—	—	50	2	—
Sljivosevci	2	—	2	—	2	—	2	—	—	—	—	653	489	19	42
Somberek	150	—	150	—	250	—	260	—	50	1	—	64	76	11	—
Somogy-Szt.-László	250	—	50	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	—
Sumony	—	—	50	—	—	1	—	—	—	—	—	—	73	2	23
Szab.-Szt.-Király	2	—	2	—	3	—	1	—	1	—	1	250	555	18	5
Szabolcs	—	—	6	—	—	3	—	—	—	1	—	—	786	17	86
Szajk	150	—	150	1	—	1	—	50	—	50	1	—	130	8	30
Szakadáth	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	3	—
Szakál	1	—	150	1	—	120	—	—	—	—	—	238	32	10	10

IV. E censibus intercalaribus:

Census intercalares usque 23. Dec. 1899 22 fl. 06 cr.

R e c a p i t u l a t i o :

I. E fundationibus perpetuis	1225 fl. 54 cr.
II. Ex oblatis Cleri gremialis non curati	328 fl. 11 cr. 121 #
III. Ex oblatis Cleri curati et fidelium	1690 fl. 86 cr. 6 #
IV. E censibus intercal.	22 fl. 06 cr.
Summa totalis:	3266 fl. 57 cr. 127 #

Datum Quinque-Ecclesiis, die 31-a Dec. 1899.

Cancellaria Episcopalis.

CONSIGNATIO

Symbolarum per dioecesim in emolumentum s. Missionis Africanae, nec non
extruendi Budapestini templi perpetuae adorationis et erigendi Seminarii
Orientalis usque diem 20-am Aprilis a. c. conflatatarum.

Ex oblati Ven. Cleri et fidelium	Pro templo perpetuae adora- tionis				Pro Seminario Orientali	Ex oblati Ven. Cleri et fidelium.	Pro templo perpetuae adora- tionis				Pro Seminario Orientali
	Pro Miss.	fl.	cr.	fl.	cr.		fl.	cr.	fl.	cr.	
Ven. Capitulum	—	—	200	—	—	R. D. Adalbertus Igaz . .	1	—	10	—	2
Illmus Franciscus Troll .	10	—	10	—	10	—	” Sigism. Gyömörey .	—	50	1	—
Rssmus Ant. Dobszay . .	10	—	5	—	5	—	” Stephanus Abraham .	—	50	—	—
” Stephanus Szeifricz .	5#	—	20	—	10	—	Rssmus Ignatius Károly .	—	—	3	2
” Antonius Walter . .	5	—	—	—	10	—	R. D. Stephanus Sipos .	—	50	1	—
” Joannes Lechner . .	5	—	10	—	10	—	” Conr. Heckenberger .	—	—	50	—
” Josephus Szeredy . .	5	—	5	—	5	—	Adm. R. Joannes Gauzer .	1	—	1	1
” Gabriel Hanny . . .	5	—	10	—	5	—	Franciscus Gruzling .	—	—	1	1
” Joannes Spies . . .	5	—	10	—	5	—	R. D. Ludovicus Fájth .	2	—	5	—
” Josephus Pozsgay . .	5	—	5	—	5	—	” Ignatius Szikora .	—	50	—	50
” Josephus Wurster . .	—	—	30	—	5	—	” Franciscus Kutor .	—	—	—	1
” Aloysius Döbrössy . .	—	50	2	—	—	—	” Franciscus Virág .	—	—	50	—
Adm.D.LudovicusSzilvek	1	—	5	—	1	—	” Philippus Ollé .	—	—	—	1
” R. Jos. Rézbányai .	3	—	5	—	5	—	” Steph. Valdinger .	1	—	1	—
R. D.Franciscus Hannuy	1	—	2	—	1	—	” Ferdinandus Rang .	—	—	1	1
” Steph. Késmárky . .	1	—	1	—	1	—	” Georgius Antal .	—	—	50	—
Adm. R. Joan. Rézbányai	3	—	2	—	2	—	Conventus O. Cist . .	—	—	3	2
” Julius Wajdits . . .	2	—	10	—	1	—	” O. Joannis de Deo .	—	—	2	2
” Ignatius Glatt . . .	2	—	3	—	3	—	D. M. Vörös	—	—	50	—
Rev. D. CarolusKörmendi	1	—	5	—	1	—	” I. Schultz	—	—	—	50
” Carolus Hradek . .	1	—	2	—	1	—	” A. Ekhardt	—	—	—	50
” Georgius Mayer . .	—	—	1	—	1	—	” M. Dulánszky Mária .	—	—	50	—
” Petrus Krum . . .	—	—	1	—	1	—	” I. Magyarly	—	—	1	—
” Silvester Jakics . .	1	—	—	—	—	—	” Il. Simon	—	—	1	—
” Joseph. Magenheim	—	—	—	—	1	—	” O. Pachner	—	—	5	—
” Julius Kozáry . . .	—	50	—	50	—	50	” K. Savel	—	—	2	—
” Alexander Gado . .	—	—	1	—	—	—	” M. Bezl	—	—	1	50
” Komócsy	—	—	—	—	—	—	” N. N.	—	—	2	—
” Adalbertus Bubregh	—	50	—	—	—	—	” M. Krasznay	—	—	1	—
” Ludovicus Simon .	—	—	—	50	—	50	” L. Hinka	—	—	5	—
							” A. Dulánszky	—	—	50	—

Ex oblatis paro-chiarum	Pro Miss.		Pro templo perpetuae adorationis		Pro Seminario Orientali		Ex oblatis paro-chiarum	Pro Miss.		Pro templo perpetuae adorationis		Pro Seminario Orientali	
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
Abaliget	1	89	—	—	—	—	Felső-Ireg	2	50	40	—	—	—
Agárd	1	—	—	—	—	—	Felső-Mindszent	7	43	18	—	—	—
Apar	2	—	—	—	—	—	Felső-Nyék	7	—	—	—	—	—
Baan	15	65	—	—	—	—	Garé	—	—	—	—	—	—
Baar	—	60	—	—	—	—	Gödre	2	—	2	40	—	—
Babarcz	3	78	—	—	—	—	Görcsöny	5	—	4	—	—	—
Bakonya	1	45	—	—	—	—	Grábócz	1	—	—	—	—	—
Baranyavár	1	—	—	—	—	—	Gyula-Jovánca	3	27	—	—	—	—
Báta	2	4	8	3	2	25	Harcz	—	60	—	—	—	—
Bátaszék	3	50	10	—	5	—	Harkanovci	2	—	—	—	—	—
Battina	2	—	—	—	—	—	Herczeg-Szöllős	1	80	—	—	—	—
Bedegh	—	—	—	—	—	—	Hetvehely	—	50	—	—	—	—
Bellye	2	31	12	37	—	—	Himesháza	5	02	57	72	2	50
Berement	—	—	—	—	—	—	Hird	1	—	24	—	6	—
Berkesd	4	—	8	01	—	—	Hosszu-Hetény	3	50	—	—	—	—
Bicsérd	5	12	—	—	—	—	Hőgyész	20	30	20	29	3	35
Bikal	1	—	—	—	—	—	Ibafa	1	20	—	—	—	—
Bizovac	2	50	—	—	—	—	Izsép	—	83	—	—	—	—
Bodony	5	—	—	—	—	—	Jánosi	—	70	—	—	—	—
Bogdása	—	—	—	—	—	—	Kajdacs	1	50	12	—	6	—
Bonyhád	2	—	10	—	—	—	Kakasd	3	50	—	—	—	—
Bozsok	3	71	—	—	1	—	Kányá	1	—	4	05	—	—
Bölcske	2	50	—	—	—	—	Kárász	2	50	5	50	1	80
Brodjanci	2	—	—	—	—	—	Keszü	5	—	27	80	6	—
Bükösd	2	85	2	73	3	80	Kis-Asszonyfa	2	—	1	—	2	—
Cepin	3	12	—	—	—	—	Kis-Dorogh	2	10	3	45	2	50
Czikó	1	50	—	—	—	—	Kis-Falud	—	55	4	03	—	—
Darázs	6	30	—	—	—	—	Kis-Székely	1	50	—	—	—	—
Dályok	1	50	—	—	—	—	Kocsola	1	—	—	—	—	—
Dárda	3	—	4	57	—	—	Kónyi	1	50	14	—	6	70
Diós-Berény	—	70	—	—	1	—	Köblény	1	91	2	80	—	—
Dolnji-Miholjac	6	90	—	—	—	—	Kömlöd	1	—	—	—	—	—
Dombovár	4	50	26	—	—	—	Kövágó-Szöllős	15	—	17	—	13	—
Döbrököz	8	—	—	—	—	—	Lakócsa	3	—	—	—	5	—
Dráva-Sz-Márton	1	50	—	—	—	—	Lancsuk	1	—	—	—	—	—
Duna-Földvár	7	—	—	—	—	—	Lapáncsa	1	40	—	—	—	—
Duna-Szekcsö	2	68	8	83	—	—	Laskafalu	1	75	2	75	—	—
Egerágh	2	58	5	07	1	50	Lengyel	2	—	77	—	3	—
Értény	4	05	—	—	—	—	Lipova	—	—	—	—	—	—
Fadd	5	—	10	—	—	—	Lovász-Hetény	—	55	2	—	—	—
Feked	1	—	—	—	—	—	Löcs	4	—	—	—	—	—
							Magyar-Hertelend	3	50	—	—	—	—

Ex oblatis paro-chiarum	Pro Miss.		Pro templo perpetuae adorationis		Pro Seminario Orientali		Ex oblatis paro-chiarum	Pro Miss.		Pro templo perpetuae adorationis		Pro Seminario Orientali	
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
Magyar-Szék . . .	2	10	—	—	—	—	” E. ” S. Aug. . .	—	—	—	—	—	—
Maiss . . .	2	—	—	—	—	—	” E. ” S. Franc. . .	3	80	—	—	—	—
Mágocs . . .	2	60	6	—	—	—	” E. in Colonia . . .	1	—	—	—	—	—
Mária-Gyűd . . .	1	—	—	—	—	—	Rácz-Mecske . . .	1	—	—	—	—	—
Mária-Kéménd . . .	—	—	—	—	—	—	Rácz-Petre . . .	2	59	—	—	—	—
Marijanci . . .	1	50	1	56	1	56	Rácz-Töttös . . .	2	—	8	90	2	—
Miszla . . .	3	—	—	—	—	—	Radikovci . . .	3	—	—	—	—	—
Mocsolád . . .	1	50	—	—	—	—	Regöl . . .	4	—	—	—	—	—
Mohács ad S. Cruc.	2	50	—	—	14	17	Saásd . . .	3	83	—	—	—	3
Mohács ad S. Mich.	7	35	—	—	3	—	Siklós . . .	1	—	—	—	—	—
Monostor . . .	3	17	—	—	—	—	Simontornya . . .	2	—	—	—	—	—
Mosgó . . .	1	—	—	—	—	—	Šljivosevci . . .	3	75	5	30	—	—
Mözs . . .	1	45	5	—	1	15	Somberek . . .	1	50	—	—	—	—
Mucsi . . .	1	30	—	—	1	—	Somogy-Sz.-László . . .	—	84	7	45	—	—
Nagy-Mányok . . .	2	—	6	—	—	—	Sumony . . .	2	—	—	—	—	—
Nagy-Nyárád . . .	3	83	—	—	—	—	Szab.-Sz.-Király . . .	7	35	—	—	—	—
Nagy-Vejke . . .	1	80	3	—	—	—	Szabolcs . . .	7	0	12	90	—	—
Nakk . . .	10	—	—	—	—	—	Szajk . . .	7	—	—	—	—	—
Nádasd . . .	6	—	10	—	—	—	Szakadáth . . .	2	73	—	—	1	—
Német-Bóly . . .	10	—	—	—	—	—	Szakál . . .	9	36	4	79	1	22
Némethi . . .	3	60	3	—	—	—	Szakes . . .	4	36	—	—	—	—
Német-Keér . . .	1	15	12	50	—	—	Szalatnak . . .	—	40	—	—	—	—
Német-Márok . . .	5	35	6	—	2	50	Szálka . . .	2	—	—	—	—	—
Német-Ürögh . . .	1	55	—	—	—	—	Szászvár . . .	3	65	—	—	—	—
Olasz . . .	3	50	—	—	—	—	Szebény . . .	1	—	—	—	—	—
Ozora . . .	3	—	2	—	—	—	Szegzárd-Ujváros . . .	3	46	2	1	1	17
Ó-kurd . . .	5	—	—	2	—	—	Szegzárd-belváros . . .	7	—	—	—	—	—
Paári . . .	2	20	—	—	2	—	Szent-Dienes . . .	1	92	—	—	4	—
Paks . . .	8	64	170	40	5	—	Szent-György . . .	1	60	3	70	—	—
Pálfa . . .	—	65	—	—	—	—	Szent-István . . .	1	40	15	80	1	—
Pécsvárad . . .	2	30	10	28	—	—	Szent-Iván . . .	1	—	—	—	—	—
Pellérd . . .	10	—	—	—	—	—	Szent-Lörincz . . .	2	76	—	—	1	30
Petrijevci . . .	4	—	—	—	—	—	Szigetvár . . .	7	—	—	—	—	—
Pinczehely . . .	6	30	11	58	—	—	Tamási . . .	5	87	—	—	—	—
Podgajci . . .	3	80	—	—	—	—	Tengőd . . .	1	10	1	30	—	80
Püspök-Bogád . . .	1	10	—	—	—	—	Tevel . . .	2	12	11	60	1	15
Püspök-Lak . . .	1	—	10	—	—	—	Tolna . . .	5	26	—	—	—	—
P.-Sz.-Erzsébet . . .	1	—	—	—	—	—	Tolna-Szántó . . .	2	50	—	—	—	—
P.-Sz.-László . . .	1	—	—	—	—	—	Tót-Keszi . . .	—	—	—	—	—	—
Qu.-Eccl. Cathedr. . .	12	10	—	—	—	—	Vaiszló . . .	2	55	—	—	—	—
” E ad BMV. Pur. . .	6	50	—	—	—	—	Valpó . . .	7	95	—	—	—	—

Ex oblatis paro-chiarum	Pro Miss.		Pro templo perpetuae adora-tionis		Pro Seminario Orientali		Ex oblatis paro-chiarum	Pro Miss.		Pro templo perpetuae adora-tionis		Pro Seminario Orientali	
	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.		fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
Varasd	1	25	1	—	1	—	Viljevo	4	17	—	—	—	—
Vaszar	1	24	—	—	—	—	Villány	2	50	5	20	—	—
Várdomb	1	19	1	30	1	30	Vókány	—	65	—	—	—	—
Vásáros-Dombó	4	—	5	—	5	—	Vörösmarth	3	50	—	—	—	—
Veliskovci	3	20	—	—	—	—	Závod	2	66	7	30	2	—
Véménd	1	15	—	—	—	—	Zomba	2	—	—	—	2	—
Summa:													
Donum Issmi, ac Rssmi D. Eppi													
1600													
5#													
233 92													

Datum Quinque-Ecclesiis die 23. Aprilis 1899.

Cancellaria Episcopalis.

Észrevételi szám	Befolyt 1899. korona fill.	Felajánlott összeg korona fill.	Befolyt 1899. korona fill.	Észrevétel

KIMUTATÁS

a kath. egyetemre nagylelkűen felajánlott és az 1899. év decz.
31-ikéig befolyt összegekről:

	Felajánlott összeg	Befolyt 1899.		Észrevétel
		korona	fill.	
A.) Fót. Székeskáptalan.				
Mélt. Troll Ferencz	20,000 —	20,000	—	
Ns. Szeifricz István	400 —	400	—	
" Walter Antal	2000 —	2000	—	
" Lechner János	200* —	200	—	
" Szeregy József	400 —	400	—	
Mélt. Hanny Gábor	200* —	200	—	
Ns. Spies János	100* —	100	—	
" Wurster József	3000 —	1000	—	tiz év alatt 1900-tól
" Döbrössy Alajos	40* —	310	—	
" Babócsay Pál	100 —	—	—	
	26440 —	24610	—	
B.) Pécsi kebelbeli papság, a vidékről érkezők és világiak.				
Ábrahám István	200 —	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Bubregh Béla	50 —	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Csajághi Károly	20* —	20	—	
Fölker Mátyás	100 —	100	—	
Frantich Ágoston	20 —	20	—	
Gauzer János	10* —	—	—	1900-tól
Glatt Ignácz	500 —	50	—	tiz év alatt
Gruzling Ferencz	10* —	—	—	1900-tól
Átvitel:	910 —	190	—	

* csillaggal megjelelt összeg minden évre szól.

	Ex officio paro. Pro tempore perpetua ad eum	Felajánlott összeg	Befolyt 1899.		Eszrevétel.
			korona	fill.	
	Áthozat:	910		190	
Gyömörey Zsigmond	.	500	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Hanuy Ferencz	.	500	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Holndonner Ferencz	.	100	—	100	
Horváth Mihály	.	100	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Hradek Károly	.	300	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Igáz Béla	.	1000	—	500	tiz év alatt 1900-tól
Jakics Szilvester	.	10*	—	—	
Károly Ignácz	.	500	—	50	—
Késmárky István	.	500	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Komócsy István	.	200	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Kozáry Gyula	.	200	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Körmendy Károly	.	200	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Krum Péter	.	200	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Kutor Ferencz	.	10*	—	—	
Magenheim József	.	100	—	100	kath. köri részvben
Mayer György	.	300	—	100	tiz év alatt 1900-tól
Ollé Fülöp	.	10*	—	—	
Rang Nándor	.	10*	—	10	—
Rézbányay János	.	500	—	50	tiz év alatt
Rézbányay József	.	100	—	100	kath. köri részvben
Simon Lajos	.	100	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Sipos István	.	200	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Szabó Dezső	.	40	—	—	tiz év alatt 1000-tól
Szákovics Ottó	.	200	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Szalczer Sándor	.	20	—	20	—
Szikora Ignácz	.	10*	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Szilvek Lajos	.	600	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Scholtz Gyula, sörgyáros	.	50	—	50	
Teleki Dezső, h. jegyző	.	2	—	2	—
Valdinger István	.	300	—	—	tiz éven át 1900-tól
Virág Ferencz	.	100	—	—	határozatlan időre
Wajdits Gyula	.	100	—	100	kath. köri részvben
Zvonitsek Alajos	.	12	—	12	
Z. A. Budapest	.	200	—	50	egy év alatt
C) Esperesi kerületek:		8184	—	1434	—
Siklói kerület.					
Otrokóczy Lajos	.	200	—	—	tiz éven át 1900-tól
Schultz Károly	.	100	—	—	tiz éven át 1900-tól
Átvitel:		300			

Istvánfalvi kerület	Befolyt 1899.	Felajánlott összeg	Befolyt 1899.		Észrevétel
			korona	fillér	
	Áthozat :	300			
Pál József		50	—		tiz éven át 1900-tól
Koch Ede		200	—		1902 végéig
Schunk Ferencz		60	—		tiz év alatt 1900-tól
Lekics Antal		20	—		tiz év alatt 1900-tól
Gabel György		100	—		tiz év alatt 1900-tól
Varga Vitus		50	—		tiz éven át 1900-tól
Kimell Kamill		5	—		
Dárdai kerület.		785	—		
Radó Dezső		50	—		öt éven át 1900-tól
Kirschanek Ödön		50	—		öt éven át 1900-tól
Schmidt Béla		50	—		öt éven át 1900-tól
Aschenbrenner Gyula		50	—		öt éven át 1900-tól
Fájth Lajos		100	—		öt éven át 1900-tól
Baranyavári kerület.		300	—		
Uray Attala		50	—		öt éven át 1900-tól
Csonka Nándor		50	—		öt éven át 1900-tól
Neumayer Dezső		100	—		öt éven át 1900-tól
Matarics Péter		50	—		öt éven át 1900-tól
Pencz János		50	—		öt éven át 1900-tól
Krisztanics István		25	—		öt éven át 1900-tól
Péhm Kristóf		25	—		öt éven át 1900-tól
Ambach Mihály		25	—		öt éven át 1900-tól
Horváth János		10	—		öt éven át 1900-tól
Piszaszits Ferencz		50	—		öt éven át 1900-tól
Német-Bólyi kerület.		435	—		
Schell Antal		10	—	10	
Báter József		2	—	3	
Dr. Waldfogel Károly		4	—	4	
Haragó Ferencz		2	—	2	
Proksch Ferencz		1	—	1	
Hofmeister Ferencz		10	—	10	
Plank Kamill		10	—	10	
Horváth Dénes		— 50	—	50	
Takács Mihály		— 50	—	50	
Átvitel :		40		40	

		Felajánlott összeg		Befolyt 1899.		Észrevétel
		korona	fill.	korona	fill.	
	Athozat:	40		40		
Klein Tivadar		1	—	1	—	
Kiss Lajos		1	—	1	—	
Blazekovics István		1	—	1	—	
Evetovics Antal		1	—	1	—	
Moysis Imre		—	50	—	50	
		44	50	44	50	
Pécsváradi kerület.						
Hegyessy László		20*	—	100	—	
Szuly József		80	—	80	—	
Komáromy Tivadar		20	—	20	—	
Koncz Ferencz		10	—	10	—	
Romaisz Perencz		40*	—	40	—	
Kovács József		2	—	2	—	
Szvetetics Gábor		6	—	6	—	
Auerbach László		4	—	4	—	
Vuics András		2	—	2	—	
Palócz János		2	—	2	—	
Nunkovics Gábor		10*	—	10	—	
Arányi Géza		4	—	4	—	
		200	—	280	—	
Mágocsi kerület.						
Szilvássy Mihály		200	—	10	—	tiz év alatt
Halvax József		200	—	10	—	tiz év alatt
Szekeres Ferencz		100		5	—	tiz év alatt
Schmeller József		100	—	5	—	tiz év alatt
Molnár József		100	—	5	—	tiz év alatt
Ujváry Géza		25	—	1	25	tiz év alatt
Takács István		100	—	5	—	tiz év alatt
Rajczy János		100	—	5	—	tiz év alatt
Dreher Arnold		100	—	5	—	tiz év alatt
		1025	—	51	25	
Gödrei kerület						
Gundy Miklós		200	—	—	—	két év alatt
Paál József		200	—	—	—	egy év alatt
Pfiszterer Emil		200	—	—	—	tiz év alatt 1900-tól
Rathman Boldizsár		200	—	—	—	tiz év alatt
Medgyesi Ede		200	—	—	—	tiz év alatt
Átvitel :		1000				

Iratjelvezetés	0021. nyolcas	Felajánlott összeg		Befolyt 1899.		Észrevétel
		korona	fill.	korona	fill.	
	Áthozat:	1000				
Késmárky József		200	—			tiz év alatt 1900-tó
Biró Imre		200	—	200	—	
Horváth Lajos		100	—			öt év alatt
Fetter Gyula		4	—			mig káplán marad
Cselenkó János		4	—			
Áronffy Ferencz		50	—			” tiz év alatt ”
		1558	—	200	—	
Szigetvári kerület.						
Erdélyi János		200	—	20	—	tiz év alatt
Hirling Nándor		100	—	10	—	”
Dobos Henrik		100	—	10	—	”
Gosztónyi Jenő		100	—	10	—	”
Sirisaka Ignácz		60	—	6	—	”
Kopári Gyula		50	—	5	—	”
Hangay Nándor		50	—	5	—	”
Frey János		40	—	4	—	”
Kiss István		100	—	10	—	”
		800	—	80	—	
Valpói kerület.						
Philippovits János		10	—	10	—	
Ulákovics György		10	—	10	—	
Charváth László		10	—	10	—	
Józics János		10	—	10	—	
		40	—	40	—	
Bonyhádi kerület.						
Weisz János		4*	—	4	—	
Decskó Mátyás		4*	—	4	—	
Boross Aurél		4*	—	4	—	
Teppert József		4*	—	4	—	
Jozgits János		4*	—	4	—	
Anderle József		4*	—	4	—	
Klein József		4*	—	4	—	
Röszler Ferencz		2*	—	2	—	
Wölfel Ferencz		2*	—	2	—	
		32*	—	32	—	

Észrevételi szám	Befolyt 1899. korona fill.	Felajánlott összeg korona fill.	Befolyt 1899. korona fill.	Észrevétel	
				korona	fill.
Összegezve:					
A) Főt. székeskáptalan	26440	—	24610	—	
B) Pécsi kebelbeli papság stb.	8184	—	1434	—	
C) Esperesi kerületek	5218	50	727	75	
Helyes összesen:	39843	50	26771	75	
Pécsvárad körül					
Hegyes	100		100		
Sellő	300		80		
Komáromi Tivadar	01	100	20		
Konec Ferencz	01	100	30		
Románia Pétercz	01	001	30		
Kovács József	8	00	30		
Szvetics Gábor	6	00	30		
Auerback László	6	00	30		
Vujes András	4	00	30		
Palócz Károly	10	00	30		
Nunkovics Gábor	08	—	10		
Aranyi Géza	—				
Mágoosi kerület					
Szilvassy Mihály	01	00	20		
Halvai József	01	00	10		
Szekeres Ferencz	10	—	5		
Schneller József	—	100	5		
Holnár József	—	100	5		
Ópary Géza	2	00	5		
Fassas István	4	00	5		
Turay János	1	00	5		
Erreter Arnold	1	00	5		
Gárdos körül					
Szűcs Mihály	3	00	01	25	
Patai József	3	00	—		
Dádárcs Zsolt	35	—	—		
Lechner Boldizsár	—	200	—		
Hegyi László	—	200	—		
Alvai					
	1000				

KIMUTATÁS

a pécsi egyházmegye

Szent-László-Társulat

tagjairól saz általuk a folyó 1899. évben

befizetett

tagsági díjak és adományokról.

A) Pécs-egyházmegyei alapító tagok 135 frttal:

1. A högyészi katholikus hivék.

B) Pécs-egyházmegyei alapító tagok 100 frttal:

1. Troll Ferencz trebinjei püspök, aranymisé, nagyprép. püspöki helynök.
2. pécsi takarékpénztár.
3. † Dr. Dulánszky Nándor néhai pécsi püspök.
4. † Girk Alajos néhai kanonok.
5. † Németh János, néhai nyug. agárdi plébános.

C) Pécs-egyházmegyei alapító tagok 75 frttal :

1. Dr. Rézbányay József, theolog. tanár.

D) Pécs-egyházmegyei alapító tagok 50 frttal :

1. Szeifricz István, prépost, ör-kanonok.
2. Walter Antal, apát, székesegyházi főesp.
3. Dr. Lechner János, apátkanonok, tolhai főesp.
4. Pozsgay József kanonok, pápai t. kamarás, seminariumi rector.
5. Szauter Antal, görcsönyi plébános.
6. Dr. Wurster József, kanonok, püsp. irodaigazgató.
7. Krecht Ferencz. sz.-dienesi esperes-plébános.
8. † Dr. Zsinkó István néhai olv.-kanonok.

E) Pécs-egyházmegyei alapító tagok 30 frttal :

1. Forster Ernő, pápai t. kamarás, pálfai plébános, érdemkeresztes vitéz.

F) Pécs-egyházmegyei alapító tagok 25 frttal :

1. Rézbányay János, pápai t. kamarás, árvaházi gondnok.
2. Wajdics Gyula, pápai t. káplán, spiritualis.
3. Glatt Ignácz, pápai t. káplán, székesegyházi karigazgató.
4. Pártos Zsigmond, mözsi esperes-plébános.
5. Döbrössy Alajos, képezdei igazgató.
6. Romeisz Ferencz, nádasdi plébános.
7. Dr. Troll József, orvostudor.
8. Weisz János, nagymányoki esperes-plébános.
9. Ujváry Miklós, püspök-bogádi plébános.
10. Andrin Gergely keszüi plébános.
11. † Sláby Ferencz, néhai cz. püspök, nagyprépost.
12. † Heid János, néhai laskafalui plébános.
13. † Molnár Viktor, néhai sz.-széki jegyző.
14. † Dr. Pollák János, néhai apát-kanonok.
15. † Kubinyi Elek, néhai német-bólyi esperes-plébános.

G) Pécs-egyházmegyei alapító tagok 20 frttal :

1. A László nevet viselő megyés papok.
2. A Szent-Lászlóról nevezett szt. Ferencz-szerzet.
3. Pfiszterer Emil, szent-györgyi plébános.
4. A valpói egyházkerület lelkipásztorai.
5. A dlj-miholjaci egyházkerület lelkipásztorai.
6. † Fraticsevics Imre, néhai cz. kan. darázsi esp.-pl.
7. † Hujmann Ferencz, néhai pellérdi plébános.
8. † Topáll Pál, néhai mozsgói esperes-plébános.
9. † Széplaki Ferencz, néhai abaligeti plébános.
10. † Köhler Ferencz, paksi esperes-plébános.

KIMUTATÁS

AZ 1899. ÉVBEN A SZENT LÁSZLÓ-TÁRSULAT JAVÁRA BEFOLYT ADAKOZÁSOKRÓL.

		frt kr.		frt kr.		frt kr.
	Előlépés s uj alapító tagság.			V. Dárdai ker.		
1	Német János ny. agárdi plb	100	44	Radó Dezsö	1 —	82
2	A hőgyészki kath. hivék .	10	45	Erős Károly	1 —	83
3	Andrin Gergely keszüi pléb.	25	46	Aschenbrenner Gyula . .	— 50	84
	Pécs város és kerület.		47	Schmidt Béla	1 —	85
4	Dr. Szeredy József	1 —	48	Zvonicsek Alajos	1 —	86
5	Spies János	2 —		összesen : 4 50	87	
6	Székesegyház	2 —				
7	Hanny Gábor	2 —		VI. Baranyavári ker.		
8	Dr. Hanuy Ferencz	1 —	49	Uray Atala	1 —	88
9	Dr. Szilvek Lajos	1 —	50	Csonka Nándor	1 —	89
10	Dr. Igaz Béla	1 —	51	Pencez János	1 —	90
11	Körmendy Károly	1 —	52	Piszászits Ferencz . .	1 —	91
12	Hradek Károly	1 —	53	Matarics Péter	1 —	92
13	Horváth Mihály	1 —	54	Krisztanits István . .	1 —	93
14	Magenheim József	1 —	55	Walter József	— 50	94
15	Frantich Ágost	2 —	56	Péhm József	— 50	95
16	Károly Ignácz	2 —	57	Neumayer Dezsö	1 —	96
17	Kristóf József	— 87	58	Ambach Mihály	1 —	
18	Walter József	— 72	59	Horváth Paschal	— 50	
19	Bencze Ilona	— 72		összesen : 9 50		
20	Hepp János	2 —			97	
21	Ujváry Miklós	2 —			98	
22	Valdinger István	1 —	60	Sandtner Antal	1 —	100
	összesen : 25 31		61	Eberling Mátyás	1 —	101
	II. Németii ker.		62	Keserics Ferencz	— 72	102
23	Kulesár János	— 72	63	Gehring Fülöp	1 —	103
24	Dr. Vörös Nándor	— 72		összesen : 3 72		104
25	Adrin Gergely	1 —				
26	Márton Márton	— 72		VII. Mohácsi ker.		
27	Molnár Márton	— 72	64	Prantner Ferencz	1 —	
28	Stokinger István	— 72	65	Haragó József	1 —	105
	összesen : 4 60		66	Pataki Antal	— 72	106
	III. Sz.-lörinczi ker.		67	Scharfenberger János . .	1 —	107
29	Krech Ferencz	1 —	68	Herr Ágoston	1 —	108
30	Schwerer Nándor	2 —	69	Gött Ádám	1 —	
31	Wagner Adolf	1 —	70	Schmeller Alajos	1 —	
32	Dreven Ignácz	1 —	71	Bundalla Béla	1 —	
33	Szabó Imre	1 —		összesen : 7 72		
34	Tóth Gyula	1 —		VIII. M.-Kéméndi ker.		
35	Zsulyevics Márton	1 —	72	Prantner Ferencz	1 —	
36	Beck Lajos	1 —	73	Haragó József	1 —	105
37	Csurda Béla	1 —	74	Pataki Antal	— 72	106
	összesen : 10		75	Scharfenberger János . .	1 —	107
	IV. Siklósi ker.		76	Herr Ágoston	1 —	108
38	Schultz Károly	1 —	77	Gött Ádám	1 —	
39	Otrokóczy Lajos	1 —	78	Schmeller Alajos	1 —	
40	Modrosic Balázs	1 —		Bundalla Béla	1 —	
41	Francesics Nándor	1 —		összesen : 7 72		
42	Varga Vitus	1 —	79	IX. Bólyi ker.		
43	Pál József	1 —	80	Schell Antal	1 —	
	összesen : 6		81	Dr. Waldfogel Károly . .	— 72	105
				Bátor József	— 72	106
				Haragó Ferencz	— 72	107
				Plank Kámill	— 72	108
				Proksch Ferencz	— 72	
				Hofmeister Ferencz	— 72	
				összesen : 5 32		
	X. Pécsváradi ker.			XI. Mágocsi ker.		
				Dr. Szilvássy Mihály . .	— 50	
				Szekeres Ferencz	— 50	
				Schmeller József	— 50	
				Halvax József	— 50	
				Sipos Imre	— 50	
				Dréher Arnold	— 25	
				összesen : 2 75		
	XII. Gödrei ker.			XIII. Szigetvári ker.		
				Gundy Miklós	1 44	
				Rathmann Boldizsár . .	— 72	
				Vidák József	— 72	
				Biró Imre	1 —	
				Késmárky József . . .	— 72	
				Horváth Lajos	— 72	
				Medgyesi Ede	— 72	
				Áronffy Ferencz	— 72	
				Fülöp István	— 72	
				összesen : 7 48		
	XI I. Szigetvári ker.			XIV. Valpói ker.		
				Erdélyi János	1 —	
				Sirisaka Ignácz	— 72	
				Dobos Henrik	— 72	
				Hangai Nándor	— 72	
				Hirling Nándor	— 72	
				Gosztonyi Jenő	— 72	
				Kopáry Gyula	— 72	
				Szabó Dezsö	— 36	
				összesen : 5 68		
	XV. Miholjáci ker.			XVI. Bonyhádi ker.		
				Horváth István	1 —	
				Erdélyi Károly	1 —	
				Ivánovics György . . .	1 —	
				Kuzmics József	1 —	
				Moransch György . . .	1 —	
				Gadó Sándor	— 50	
				Gombárovics Pográcz .	— 50	
				Horváth Béla	— 50	
				Regen Antal	— 50	
				összesen : 7		
				XVII. Bonyhádi ker.		
				Klein József	1 —	
				Dr. Jozgics József . . .	1 —	
				Teppert József	1 —	
				Deckó Mátyás	1 —	
				Anderle József	1 —	
				Boross Aurél	1 —	
				összesen : 6		

		frt kr.		frt kr.		frt kr.
XVII. Dombovári ker.			XX. Dunaföldvári ker.			Összegezés
124	Dr. Kelemen László	1	148	Dr. Onczay Géza	1	Elölépés s uj alapító tag
125	Nyárády Aladár	1	149	Bencze István	1	Pécs város és kerület
126	Szalay Alajos	1	150	Bereczk János	1	I. Németi kerület
127	Frühwirth Győző	1	151	Vajay Iván	1	II. Szent-Lörinczi kerület
128	Leitner Sándor	1	152	Streicher József	1	III. Siklósi kerület
129	Kőmives Gyula	1				IV. Dárdai kerület
130	Kovács Antal	1				V. Baranyavári kerület
131	Vitkovics Ferencz	1				VII. Mohácsi kerület
132	Polgár János	50				VIII. M.-Kéméndi kerület
		összesen:		5		IX. Bólyi kerület
		850				X. Pécsváradi kerület
XVIII. Értényi ker.			153	Szalczer Sáncsor	1	XI. Mágocsi kerület
133	Fölker Mátyás	72	154	Holndonner Ferencz	1	XII. Gödrei kerület
134	Rudolf Mátyás	72	155	Zányi György	1	XIII. Szigetvári kerület
135	Kövesdy János	72	156	Vaszary Kálmán	1	XIV. Valpói kerület
136	Kiss István	72	157	Wosinsky Mór	1	XV. Miholjáci kerület
137	Varga Manó	72				XVI. Bonyhádi kerület
138	Offenmüller Zsigmond	72				XVII. Dombovári kerület
139	Magyar Zsigmond	72				XVIII. Értényi kerület
		összesen:		5		XIX. Simontornyai kerület
		504				XX. Duna-Földvári kerület
XIX. Simontornyai ker.			158	Streicher Péter	1	XXI. Szegzárdi kerület
140	Fülöpp György	1	159	Háy Ede	1	XXII. Völgyiségi kerület
141	Hangyály Mihály	1	160	Filinger Gyula	1	
142	Pintér Károly	1	161	Fuchs Vilmos	1	
143	Csaplár Ignácz	1	162	Pelez Alajos	1	
144	Szemenyey Mihály	1	163	Prikler Károly	1	
145	Forster Ernő	1	164	Magyar Miklós	1	
146	Mozolányi István	1	165	Herger József	1	
147	Alagits János	1	166	Trinn János	1	
		összesen:		1		
		8	167	Péwald Vilmos	1	
			168	Razgha Lajos	1	
			169	Lerch István	72	
		összesen:		11	72	
		8				összesen:
						294 78

Dr. Wurster József,

számadó és pécsegyházmegyei társulati igazgató.